PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 299 (12.624)

Trst, petek, 19. decembra 19

OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.132
66001 KOPER
8554 AA
60100200

Ker je Teheran zadržal šest Italijanov

Na Craxijev ukaz Iran Jahad odplula

GENOVA — Iranska ladja Iran Jahad je sinoči odplula iz Genove s svojim slepim potnikom, 22-letnim Amirjem Beišem Maksarijem, ki je pred tednom dni zaman zaprosil za politično zatočišče italijanske oblasti. Predsednik vlade Craxi je namreč včeraj ukazal, naj oblasti prekinejo štiridnevni bojkot genovskih pristaniških delavcev in naj omogočijo odhod ladje. Nepredvidljiva odločitev je padla, potem ko so na teheranskem letališču odvzeli potne liste šestim italijanskim državljanom, funkcionarjem raznih italijanskih ustanov in družb, in jim onemogočile vrnitev domov za praznike.

Z izključno formalnega vidika bi morala Italija omogočiti ladji odhod že pred štirimi dnevi. Po ženevski konvenciji iz leta 1958 je Italija nezakonito zadrževala iransko ladjo, ali bolje rečeno, genovski pristaniški delavci so z bojkotom skušali omogočiti italijanskim oblastem, da najdejo časten izhod iz zagate. Tega izhoda italijanska diplomacija s podtajnikom pri notranjem ministrstvu Costo ni uspela najti. Sodu je izbil dno Teheran s svojimi običajnimi metodami izsiljevanja.

Teheran je tudi botroval neizprosnosti poveljnika iranske ladje, ki je po mednarodnih predpisih javil prisotnost slepega potnika genovskim oblastem, a ga nato zdrževal v priporu, ko je ta zaprosil za politično zatočišče. Na žalost ni bil takrat prisoten noben funkcionar komisariata OZN za begunce, policija pa je imela za prevajalca nekega iranskega študenta, ki nasprotuje Homeinijevemu režimu, kar je seveda še bolj zapletlo vso zadevo.

Maksari sedaj pluje svoji usodi naproti in bržkone ne verjame v italijanska zagotovila, da je Iran obljubil, da mu bodo sodili le zaradi bega v tujino. Nihče namreč ne sme pozabiti, da je Iran vedno dosledno zagovarjal stališče, da on spoštuje le tiste človekove pravice, ki so zapisane v koranu in so del šarije. Kaj to pomeni, vedo povedati v Italiji živeči nasprotniki Homeinijevega režima, ki so se skupaj z genovskimi pristaniščniki trudili, da bi Maksari ostal na varnem v Italiji. Če je res, da je bil dezerter in nasprotnik iranskega režima, nam je lahko jasen protest vseh organizacij, ki se borijo za človekove pravice, saj Maksarija čaka po koranu neizbežna usoda.

O tem dogodku so številne parlamentarne skupine vložile vprašanja, na katera bo že danes odgovarjal notranji minister Scalfaro.

Uradno sporočilo glasnika jugoslovanskega zunanj a

V Beogradu v teku pog v zvezi z ribolovom na Jadranu

BEOGRAD — V zveznem sekretariatu za zunanje zadeve ja na včerajšnji tiskovni konferenci uradni zastopnik sekretariata Aleksandar Stanić na vprašanje, kaj lahko pove o pogovorih o ribolovu z Italijo, izjavil, da v Beogradu pravkar potekajo pogovori med delegacijama obeh držav, na katerih naj bi določili pogoje za sporazum o ribolovu.

»Te pogovore ocenjujemo kot zelo aktualne in pomembne. So izraz naših teženj po čim tesnejšem gospodarskem sodelovanju z Italijo, predvsem na območju Jadrana. Toda dejstvo je, da se nedovoljen ribolov nadaljuje ter da so vedno možni nezaželeni incidenti z nepredvidljivimi komplikacijami,« je dejal Stanić.

»Pogovori z evropsko gospodarsko skupnostjo o obnovitvi trgovinskih določil, sporazuma o sodelovanju medSFRJ in EGS 2. decembra v Bruslju, so potekali v ustvarjalnem ozračju, spoštovanju, pomenu medsebojnega sodelovanja in njenega nadaljnjega poglabljanja,« je v nadaljevanju izjavil Stanić v odgovor na vprašanje o nedavnih pogovorih v Bruslju. Kot je povedal, je jugoslovanska delegacija v teh pogovorih predlagala rešitve, ki vodijo k bolj uravnoteženi menjavi, zmanjšanju velikega primanjkljaja

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Neofašistični izziv

RIM — Poslanci neofašistične stranke MSI Berselli, Parigi, Muscardini, Forner in Rubinacci se nameravajo danes v Gradežu vkrcati na ribiško ladjo in se z njo odpeljati do kraja, kjer je bil ob življenje ribič Bruno Zerbin. Tam bodo odvrgli v morje venec z željo, da se kaj takšnega nikdar več ne zgodi, in da italijanska vlada doseže z jugoslovansko republiko sporazum, ki bi »zaščitil naše pomorščake v gornjem Jadranu«. Misovski izziv bo šel še dlje: šesterica hoče tudi v Portorož, da bi »jugoslovanskim oblastem obrazložila pomen te pobude«.

Nobenih izzivanj na odprti meji

BOJAN BREZIGAR

Vest o poteku italijansko-jugoslovanskih pogovorov za dosego sporazuma o ribolovu na Jadranu se prepleta z novimi incidenti, do katerih je prišlo v zadnjih dneh na morju, v jugoslovanskih teritorialnih vodah. V torek je 37 italijanskih ribiških ladij zaplulo čez mejno črto; zalotil jih je jugoslovanski patrolni čoln, pred katerim so ribiči bežali, pri begu pa sta dve ladji trčili. Ena je utrpela hudo škodo in posadka je morala poklicati na pomoč jugoslovanske miličnike. V sredo pa je v jugoslovanskih vodah ribarilo 17 italijanskih ribiških ladij in na poziv miličnikov se je samo ena ladja, tista, ki je bila najgloblje v jugoslovanskih vodah, ustavila, ostale pa so pravočasno izplule preko mejne črte.

V obeh primerih so miličniki zadržali kapitana ene ladje in sodnik za prekrške je oba še isti dan obsodil na plačilo globe ter jima nato dovolil, da se vrneta v Italijo.

Ta dva dogodka nikakor ne predstavljata novosti na italijansko – jugoslovanski meji na morju. Vesti o zajetju italijanskih ladij, ki so ribarile v jugoslovanskih vodah, je bilo v zadnjih letih toliko, da so bile že nekaj vsakdanjega in jim tisk ni namenjal velikega poudarka. Scenarij je bil vedno isti: majhna flota se je podala na ribolov, ena ladja je zaplula globlje v jugoslovanske vode in bila nekakšen talec. Če se je približal patrolni čoln, se je ta žrtvovala, po radiu pa obvestila ostale, daso lahko zaplule na varno. Razen v nekaj primerih, kadar so jugoslovanske oblasti ladjo zaplenile, se je vse končalo z glo-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Med razpravo je stalno odmevalo vprašanje enotnosti dežele

Odobren proračun dežele F-JK

TRST — Z glasovi večinske koalicije je Deželni svet Furlanije-Julijske krajine včeraj sprejel finančne in programske dokumente, ki jih je predložil deželni odbor. Razprava je bila zelo dolga in včasih tudi živčna, saj so svetovalci in zlasti opozicija predložili vrsto popravkov in resolucij, ki jih je skupščina zavrnila. Sprejela pa je resolucijo svetovalca SSk Štoke, ki obvezuje deželno vlado, da nadaljuje s pobudami pri osrednji vladi in pri parlamentu za popolno izvajanje pravic slovenske manjšine. Na isto tematiko je KPI predložila še bolj razčlenjeno resolucijo, ki je bila zavrnjena.

V odgovoru pred glasovanjem je predsednik Biasutti spomnil na mednarodno vlogo dežele tudi v okviru skupnosti Alpe-Jadran, ocenil včerajšnje glasovanje kot krepitev večine in nato naglasil nujnost enotnosti dežele.

Sploh je bilo vprašanje enotnosti v ospredju razprave v deželnem svetu, včeraj pa ga je načel tudi predsednik tržaške Trgovinske zbornice Tombesi, ki je naglasil potrebo po enotnosti, obenem pa opozoril, da bi ob morebitni razporoki Trst ne bil prikrajšan.

Različnosti se zrcalijo tudi v rimskih krogih

SANDOR TENCE

RIM — *Vprašanje enotnosti Furlanije-Julijske krajine je v teh dneh spet predmet ostrih časopisnih polemik, ki kažejo, da je provincializem v naši deželni stvarnosti še vedno zelo prisoten, posebno če se za njim skrivajo interesi politične in gospodarske narave. Razprava o tem problemu traja več kot dvaset let in od vsega začetka spremlja nelahko življenje avtonomne deželne enote, sinteze zelo različnih skupnosti, ki jo lahko ocenimo tudi kot sad neke vrste nujnega kompromisa med Rimom, Trstom in Vidmom. Izmenjava mnenj o umestnosti ustanovitve dežele Furlanije ter o potrebi po odcepitvi tržaškepokrajine od videmske in pordenonske (kaj pa Gorica in Tržič?) ni torej iz trte izvita, ampak odraža stvarne probleme, pred katerimi si ne gre na noben način zakrivati oči.*

Trezna razprava pa se je žal v zadnjih dneh prelevila v pravo kampanilistično vojno med Trstom in Vidmom, ki jo v prvi osebi demagoško pogrevata največja deželna dnevnika. Na njunih straneh beremo tako skoraj vsak dan obtožbe in protiobtožbe ter do skrajnosti napihnjenega poročila, pri čemer ima bralec vtis, da se tako eni kot drugi prizadevajo za ločitev Trsta od Furlanije ali obratno. Piccolo in Messaggero izkoristita torej vsako tudi navidez banalno vprašanje za umetno pogrevanje polemike, ki ima stvarne motivacije, ne more pa ostatijetnik provincialnega in kampanilističnega pristopa do teh vprašanj.

Polemike med Trstom in Furlanijo se od časa do časa pojavljajo tudi v

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Vzorna razsodba v nizu procesov zoper črne teroriste

»Italicus«: Tuti in Franci obsojena na dosmrtno ječo

BOLOGNA — Prizivno sodišče je izreklo neonacistu Mariu Tutiju in neofašistu Lucianu Franciju dosmrtno kazen zaradi neposrednega sodelovanja pri pokolu na vlaku Italicus 4. avgusta 1974, ki je zahteval 12 mrtvih in 48 ranjenih. S prvostopenjsko razsodbo iz julija 1983 so bili vsi obtoženci oproščeni zaradi pomanjkanja dokazov. Včerajšnja razsodba je torej pomemben precedens pred skorajšnjimi procesi v zvezi z vsemi hujšimi terorističnimi dejanji fašističnega kova iz zadnjih let: 19. januarja se začne v Bologni proces zaradi pokola na tukajšnji železniški postaji (85 mrtvih), druge obravnave pa bodo zadevale pokol na Trgu Loggia v Brescii, v Petovljah na Goriškem in na brzcu Neapelj-Milan pri San Benedettu Val di Sambro.

Od glavnih obtožencev je bil včeraj v sodni dvorani le Franci, ki je bil obsojen na 17 let zapora zaradi drugih prestopkov. Ko je slišal razsodbo, se je zgrudil, hip nato pa so ga odvedli iz dvorane karabinjerji, saj je nova obsodba pomenila nov zaporni nalog. Sodniki so potrdili oprostilno razsodbo v prid fašistov Piera Malentacchija in Margherite Luddi, za katera je bil tožilec zahteval dosmrtno ječo oz. 6 let zapora, ter obsodbo na 17 mesecev ječe proti Francescu Sgroju, ker je preiskovalcem nakazal »rdečo sled«.

Samomor vojaka pri Pordenonu

PORDENON — V vojašnici »Francesco Baracca« v Casarsi pri Pordenonu si je včeraj vzel življenje s strelom iz puške 19-letni nabornik Sergio Puritani iz Esineja pri Brescii. Nesrečo izključuje okoliščina, da je bil pokojni teđaj na straži z zapečateno konfekcijo nabojev, ki je ne smeš odpreti. Stekli sta vojaška in civilna preiskava, danes pa bodo opravili obdukcijo.

Heimatdienst ščiti »nemško večino«

BARBARA GORIČAR

CELOVEC — *Koroški Heimatdienst pozdravlja »šolski model« (ki ga je izdelala posebna deželna pedagoška komisija) in ga označuje kot »korak naprej« pri svojih večnih naporih, da zaenkrat reši »pravico staršev« na Koroškem in vse tiste otroke, ki v znamenju te pravice svojih očetov ali mam ostajajo enojezični, pa amen.*

Če bo »pravica staršev« (do odločanja, koliko jezikov bodo smeli govoriti ali pisati njihovi otroci) enkrat dokončno (kot koroška spacialnost) uzakonjena, potem Heimatdienst nima prav nobenih zahtev več in »šolsko vprašanje« bo končno »potisnjeno z mize«. Pri Heimatdienstu tudi nimajo prav nobenih predsodkov do Slovencev, naj se le otroci prijavljajo tudi k dvojezičnemu pouku, ki pa mora v duhu »pravice staršev« zadovoljiti predstave nemško govorečih ljudi: prvič: kar je pravica manjšine, ne sme postati dolžnost večine. (Nikjer, tudi v členu 7 državne pogodbe ni rečeno, da bi se morali nemško-koroški ljudje seznanjati s slovenščino). Drugič: pouk naj ostaja »pod eno streho«,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Delegacija SKGZ v Vojvodini

NOVI SAD (Vojvodina) — Delegacija Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki jo vodi predsednik Boris Race, je včeraj obiskala Novi Sad. V pogovoru s člani predsedstva pokrajinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Vojvodine Doruom Trifuom in Vero Banič Karič so se gostje iz Italije, kot poroča Tanjug, posebno zanimali za praktične rešitve pri razvijanju enakopravnosti govorjenega in pisanega jezika narodnosti, posebno na področju kulture, izobraževanja in informiranja.

Delegacija SKGZ se je včeraj pogovarjala tudi s predstavniki časnikarsko-založniške hiše v madžarskem jeziku Forum in s predstavniki radia Novi Sad, radijske postaje, ki vsak dan po več ur oddaja programe v srbohrvaščini, madžarščini, romunščini, slovaščini in rusinščini.

SZ grozi z obnovo jedrskih poskusov

MOSKVA — Sovjetska zveza bo obnovila jedrske poskuse po »prvi ameriški jedrski eksploziji v letu 1987«. To izjavo je dala sovjetska vlada v zvezi z enostransko, pred 17 meseci sklenjeno prekinitvijo jedrskih poskusov.

V izjavi vlada SZ poudarja, da ne more več enostransko podaljševati moratorija, ker bi s tem ogrozila svojo in varnost svojih zaveznikov. Nadaljevanje moratorija je tudi zato nemogoče, ker ZDA nadaljujejo s programom jedrskih sposkusov in tako razvijajo svojo jedrsko oborožitev.

Iz tega razloga sovjetski voditelji predlagajo takojšneje nove celovite pogovore o jedrskih sposkusih. Iz te izjave je mogoče sklepati, da je SZ pripravljena na sleherno obliko pogovora z ZDA.

Smučanje: za 26. pokal Vitranc

Danes v Kranjski gori moški veleslalom za SP

DANILO BIZJAK

KRANJSKA GORA — Vsa svetovna smučarska elita je zbrana v Kranjski gori, kjer bosta danes in jutri veleslalomska in slalomska tekma za tradicionalni 26. pokal Vitranc in obenem za svetovni smučarski pokal. Vsi napori kranjskogorskih prirediteljev so se torej obrestovali, saj se še v nedeljo ni vedelo, kako bo. Snega ni in ni hotelo biti, a tudi snežni topovi niso veliko zalegli, saj je visoka temperatura sproti topila njihovo delo. Zatem pa je sneg le pobelil strmine, zapadlo ga je več kot pol metra.

Na startu današnjega veleslaloma bo kar 82 tekmovalcev iz šestnajstih držav, med njimi seveda vsi najboljši, od Zurbriggna, ki vodi v svetovnem pokalu, do drugouvrščenih Italijana Pramottona in Wasmeiera, Giradellija in Stenmarka. prav med Italijani je po dosedanjih blestečih uspehih razpoloženje na vrhu in so prepričani, da bodo tudi danes v ospredju. Nekoliko drugače je seveda v jugoslovanski vrsti, ki z dosedanjimi nastopi ne more biti zadovoljna. Lahko rečemo, da vlada zmeren optimizem, saj se ji bo vendar le moralo odpreti.

NA 10. STRANI

Študentske demonstracije v Kazahstanu

MOSKVA — Tri dni po spremembi na vodstvu Kazahstana, sovjetske republike v osrčju Sovjetske zveze, so včeraj izbruhnili neredi v glavnem mestu Alma-Ata. Tass je sporočila, da gre za nacionalistične skupine, ki so po ulicah vzklikale sovražna gesla. Nikakega dvoma ni, da gre za študente, ki so si hoteli dati duška, ker so na plenumu CK kazahstanske partije, ob prisotnosti organizacijskega sekretarja Razumovskega, zamenjali priletnega Kunajeva, nekdanjega osebnega prijatelja pokojnega Brežnjeva, ki ga je Gorbačov osebno kritiziral, s privržencem Gorbačova Kolbinom, po rodu Rusom, ki prihaja iz industrijske oblasti Sverdlovsk v Uralu, od koder so k Gorbačovu prišli na vidna mesta v Moskvo tudi drugi politiki. Naj dodamo, da je Kolbin, sedaj sekretar CK partije v Kazahstanu, bil svoje čase pomočnik Ševarnadzeja, ko je sedanji sovjetski zunanji minister vodil republiko Gruzijo.

Kot poroča Tass, so se protestnikom pridružili huligani in protidružbeni elementi in podtaknili požar v neki trgovini z živili, zažgali so več avtomobilov in žalili predstavnike SZ.

Po nekaj desetletjih je bilo tokrat prvič, da je sovjetska tiskovna agencija objavila novico o neredih v glavnem mestu ene izmed federativnih sovjetskih republik. Še celo več. O njej so poročali v TV poročilih Vremja, ki so v SZ najbolj gledana oddaja. Takoj po dogodku so po tovarnah in šolah glavnega mesta delovni kolektivi na sestankih partije in komsomola obsodili dejanja protestnikov.

Na teh sestankih so podprli sklep plenuma centralnega komiteja komunistične partije Kazahstana o zamenjavi na vodstvu partije in obsodili akcije študentov, ki niso upravičene. Sprejeli so tudi ukrepe proti huliganom za vzpostavitev popolnega reda v mestu. Tass nadalje poroča, da so delavci podprli ukrepe oblasti v Kazahstanu proti nasilju med dijaškimi manifestacijami. Poleg tega dodaja, da je stanje sedaj normalno.

Iz Tassovega kratkega poročila je mogoče izluščiti, da so nemiri zavzeli dokajšnjo razsežnost in jakost. Kazahstan je po površini druga največja sovjetska republika, po številu prebivalstva pa tretja. Njeno prebivalstvo je povečini muslimansko. Republika leži v Srednji Aziji in se na zahodni strani dotika Volge, torej Evrope, na vzhodu pa Kitajske. Glavno mesto Alma-Ata, ki šteje en milijon prebivalcev, je 3.100 kilometrov oddaljeno od Moskve in leži blizu Kitajske. Republika je izrazito kmetijska in je znana po ogromnih površinah »devíške zemlje«.

Sovjetski tisk že nekaj časa opozarja na povečano dejavnost islamske vere v teh krajih.

■ RIM — Na Kapitolu so včeraj ob navzočnosti predsednika republike Cossige formalno umestili državni svet za zaščito okolja, novo posvetovalno telo, ki bo delovalo v tesnem sodelovanju z ministrstvom za ekologijo.

Ustanovitev tega organa, katerega člani so strokovnjaki in zastopniki krajevnih uprav, pomeni korak naprej v okviru prizadevanj za varstvo naravnega okolja.

S sprejetjem zahteve PLI obšla težko oviro

Vlada bo znižala davek na zdravje

RIM — Vlada bo prihodnje leto znižala takoimenovani davek na zdravje. To je sporočil sinoči sam Craxi, potem ko se je dobro uro pogovarjal z ministrom za industrijo Zanonejem kot glasnikom liberalcev in z zakladnim ministrom Gorio. Predlog o reformi davka bo predložil čimprej prav Goria in ministrski svet ga bo obravnaval v najkrajšem.

Vlada je torej v bistvu sprejela zahtevo PLI, ni pa znano, za koliko bo davek znižala. Liberalci, ki so se opredelili za znižanje od 7 do 4 odstotkov, bodo zato počakali na senatno razpravo o členu 8 finančnega zakona, v katerem je zapopaden ta problem, in šele nato zavzeli dokončno stališče.

Koalicija je vsekakor obšla eno od najhujših zaprek na svoji poti, ki je narekovala včeraj Spadoliniju novo kritiko na rovaš večine: »Zagotoviti je treba reden iztek zakonodajne dobe, da se prepreči likvidiranje petstrankarskega zavezništva kot formule, če pa kdo hoče predčasne volitve, naj mu bo.«

G. R.

Bančniki dosegli sporazum

RIM — Dogovoroma o obnovitvi delovnih pogodb osebju hranilnic in kmečko-obrtniških denarnih zavodov se je včeraj pridružil še osnutek sporazuma za obnovo delovne pogodbe preostalim 200.000 bančnim nameščencem, kar pomeni, da stavk ne bo več. Po petmesečnih pogajanjih in 40 urah stavkovnega protesta so uslužbenci dosegli med drugim naslednje: skrčenje tedenskega delovnega časa za 25 minut (in dodatnih 25 minut za delo v izmenah), ovrednotenje vloge sindikata v bankah, poprečno zvišanje mesečnih plač za 150.000 lir začenši s 1. januarjem 1987 ter enkratno doklado na račun inflacije v času 1985-86 v višini 2.343.000 lir. Pogodba predvideva tudi možnost polurnega podaljšanja delovnega časa za bančnimi okenci (na 6 ur in pol) v začetku leta 1988.

Zaradi Irangata administracija v razsulu

Stihijska obramba Reaganovih ljudi

WASHINGTON — Zaradi afere »Iranian-Contras Connection« je Reaganova administracija v popolnem razsulu. O tem so prepričani številni ameriški komentatorji, ki opozarjajo na nevarnost primerjave sedanjega škandala z Nixonovim Watergatom. Sedanji primer je namreč za ugled ZDA v svetu dosti bolj nevaren, saj v bistvu diskreditira ameriško zunanjo politiko, kar pa je najhujše, v vso zadevo so tako ali drugače vpleteni skoraj vsi člani administracije, kar jim v bistvu onemogoča trezno presojanje in smotrne odločitve, saj vsi pazijo predvsem nase. Predsedniški kolektiv se je torej popolnoma razbil.

Pravosodni minister Meese je končal svojo preiskavo in seveda poudaril prepričanje, da sta vsega kriva bivši šef nacionalnega sveta Poindexter in njegov glavni sodelavec podpolkovnik North. Taka ugotovitev, ki jo je Meese pred dnevi zagovarjal tudi pred Kongresom, je seveda dobrodošla administraciji, a v kričečem nasprotju z resnico, ki prihaja na dan. Federalni preiskovalni urad FBI je baje proti pravosodnemu ministru uvedel preiskavo, ker je nanj že padel sum, da je zavlačeval začetno preiskavo iranske afere. Še več, po sestrelitvi ameriškega tovornega letala družbe Southern Air Transport z orožjem za nikaragovske contrase je Meese ukazal zvezni policiji FBI, naj začasno prekine preiskavo o vpleteni letalski družbi, da ne bi ta škodila ameriškim talcem v Libanonu. Meese je torej vedel za iransko-nikaragovsko vez še preden je ta izbruhnila. Prav zato je tudi zavlačeval preiskavo proti Poindexterju in Northu, da sta imela oba dovolj časa za uničenje vse dokumentacije.

Marsikdo upa, da bo o vsej tej zadevi kaj povedal tudi v Managui osvobojeni Hasenfus. Nikaragovski predsednik Ortega je ob izročitvi Hasenfusa demokratskemu senatorju Christoferju Doddu poudaril, da je tudi ta plačanec navsezadnje žrtev Reaganove administracije, ki ga je po sestrelitvi pustila na cedilu.

Reagan pa bi sedaj rad pustil na cedilu predvsem svojega šefa kabineta Regana, ki pa noče odstopiti. Ameriški predsednik pa se uradno pripravlja predvsem na operacijo prostate, s katero upa na sočustvovanje Američanov.

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● V Beogradu

na jugoslovanski strani, ustvarjanju možnosti za povečanje uvoza iz držav EGS in vzdrževanje zunanje likvidnosti v pogojih, ko je pretežni del dolgov na dvostranskih temeljih osredotočen prav na te države. Ob tej priložnosti so tudi opozorili na pomembno upadanje izvoznih tokov kmetijskih pridelkov.

Čeprav so bili v funkciji nadaljnjega poglabljanja obojestransko koristnega sodelovanja, jugoslovanski predlogi niso naleteli na ustrezen odziv Skupnosti, in vztraja pri zadrževanju večjega števila necarinskih meja na nerealni nizki ravni pri industrijskih izdelkih, kot tudi pri zadrževanju obstoječih ovir za jugoslovanski kmetijski izvoz, s čimer ne bi omogočili pomembnejšega zmanjšanja obstoječega neravnotežja v škodo Jugoslavije v trgovinskem sodelovanju z EGS.

Ker v pogovorih niso prišli do nujnega približevanja stališč obeh strani, je sledila sporazumna odložitev zaradi dodatnih posvetovanj na obeh straneh. Pričakujejo, da bo skupnost še enkrat preučila svoja stališča in jih popravila v okviru jugoslovanskih predlogov ter s tem prispevala k hitrejšemu uspešnemu koncu pogovorov in ustvarjanju pogojev za nadaljnjo poglabljanje obojestranskega sodelovanja v prihodnjem obdobju, je dejal Stanić.

Na vprašanje v zvezi z obiskom predsednika predsedstva CK zveze komunistov Jugoslavije Milanka Renovice v SZ je Aleksandar Stanić dejal, da je bil obisk delegacije ZKJ v SZ zelo vsebinski in uspešen. Obisk in pogovori predsednika predsedstva CK ZKJ Milanka Renovice in generalnega sekretarja CK KP SZ Mihaila Gorbačova so nov prispevek k vsestranskemu enakopravnemu jugoslovansko-sovjetskemu sodelovanju na znanih načelih.

Ali hočete komentirati sklep ZDA o zapustitvi Salt 2, je vprašal neki sovjetski novinar: Aleksandar Stanić je odgovoril: »Menimo, da ni dobro, ker zapuščajo doslej spoštovane omejitve, predvidene s sporazumom med ZDA in SZ in ker so ZDA izvedle nove jedrske poskuse v Nevadi. Posebej obžalujemo, ker se je to zgodilo prav v tem trenutku, ko svet upravičeno pričakuje, a velesili storita vse potrebne napore za dokončen dosežek toliko potrebnih sporazumov o nadzoru in zmanjšanju oborožitve.(dd)

● Nobenih izzivanj

bo. Globe niso bile pretirano visoke (sodnik za prekrškeiz Umaga je ribiča iz Chioggie obsodil na 330 tisoč dinarjev, približno milijon lir), ker pa so ribiči združeni v zadrugah, si je kaj lahko misliti, da je ta globa bremenila vse zadružnike.

To se je dogajalo dolga leta, medtem ko so se predstavniki obeh držav počasi pogajali o sporazumu. Tu pa tam, na kakem srečanju ministrov je bil govor o zaplenjenih ladjah, nato pa je vse utihnilo. Ostale so le kratke vestičke o ribarjenju v jugoslovanskih vodah.

Pri tem bi verjetno tudi ostalo, ko bi ne prišlo do tragičnega incidenta pred jugoslovansko obalo, incidenta, pri katerem »scenarij« ni bil spoštovan, če lahko uporabimo ta izraz. Ta incident je ponovno opozoril na potrebo po sklenitvi sporazuma, ki bi postavil trdne in trajne temelje za italijansko—jugoslovansko sodelovanje na Jadranu. Opozoril je tudi na neko drugo okoliščino, na katero so mnogi zelo radi pozabljali, da namreč meja med Italijo in Jugoslavijo obstaja, tako na kopnem kot tudi na morju. Ta meja je odprta, najbolj odprta v Evropi, kot jo radi nazivamo tu in onstran. To je res, saj za prehod čez mejo — če ni kolone — zamudiš samo nekaj minut in je vse gola formalnost. Vendar pa meja obstaja, točno določena in zapisana v ratificiranih mednarodnih pogodbah. In vsaka država ščiti svojo suverenost, tako na morju kot na kopnem. Ni znano, da bi na primer Francija, Španija, Velika Britanija, Norveška ali Tunizija dovolile tujim ribičim, da prosto ribarijo v njihovih teritorialnih vodah. Isto pravico ima, na svojem morju, tudi Jugoslavija, kar pa seveda še ne pomeni, da je opravičljivo streljanje proti ljudem, saj obstaja cela vrsta drugih načinov, da policija uveljavi svojo oblast.

Oviro, ki jo nujno predstavlja meja, je moč premostiti samo s sporazumom. Zato je treba pozdraviti beograjske pogovore za dosego sporazuma o ribolovu, obenem pa je treba izraziti upanje, da bo do sklenitve sporazuma res čimprej prišlo.

Medtem pa bi si morali vsi prizadevati, da do incidentov ne bi več prišlo. Nadaljevanje množičnih ribarskih pohodov čez mejo na morju — in nihče ne skuša zanikati, da je do zadnjih incidentov prišlo v jugoslovanskih vodah — seveda ni osnova za mirno vzdušje, ki je potrebno za tako kočljiva pogajanja. In k poteku pogajanj ne morejo nikakor prispevati izzivalna dejanja, kot je napovedani pohod neofašističnih poslancev proti jugoslovanski obali, še zlasti če se italijanske oblasti od takega početja uradno ne distancirajo.

BOJAN BREZIGAR

● Različnosti

rimskem parlamentu, seveda v manj izostrenih tonih kot na krajevni ravni, tako da jih večkrat občutijo le tenkočutni in zelo pazljivi opazovalci, ki že iz same oblike poročila ali tiskovnega komunikeja presodijo, da je v tej ali oni komisiji prišlo do »zemljepisnih« razhajanj. Trenja je bilo zabeležiti, ko je parlament obravnaval razne zakone za obnovo potresnega področja in tudi takrat, ko je poslanska komisija za ustavna vprašanja pričela razpravo o zaščiti manjšinskih jezikovnih skupnosti, ki je prav v teh dneh vendarle priromala na plenarno zasedanje poslanske skupščine. Ni skrivnost, da so se ob tisti priložnosti nekateri furlanski poslanci KPI in PSI (dobronamerno) zavzemali za vključitev tudi Beneških Slovencev v ta okvirni zakon, kar bi dejansko močno ošibilo, če že ne razbilo teritorialne enotnosti naše narodnostne skupnosti.

Razhajanja pa so prišla jasneje od izraza, potem ko je vlada predložila parlamentu znani »paket« ukrepov za gospodarski preporod tržaške in goriške pokrajine, ki je januarja letos postal zakon. Mnogi furlanski parlamentarci so imeli in imajo še danes velike pomisleke nad umestnostjo tega ukrepa, ki je še danes delno neizkoriščen, ker so mnenja, da ustvarja privilegije in torej krši gospodarsko ravnovesje med pokrajinami. Podobne kritike pa je bilo pozneje slišati tudi med obravnavo zakonskih predlogov za razvoj deželnega obmejnega področja, med katero so nekateri furlanski krogi zahtevali, da bi bilo treba nekatere olajšave iz »paketa« razširiti tudi na videmsko provinco. Zadnja precej ostra razhajanja pa se nanašajo na vladni predlog, ki se zavzema, da bi nekatere olajšave iz Goriške proste cone prihodnje leto razširili tudi na tržaško področje. Ali niso teh kontingentov krvavo potrebni tudi prebivalci nerazvitih področij Beneške Slovenije ali Karnije?

Kot vidimo se različnosti med Trstom in Furlanijo marsikdaj zrcalijo tudi v Rimu, ne samo v parlamentu, ampak tudi znotraj strank. To se dogaja posebno med demokristjani in komunisti, ki imajo v parlamentu tržaške in furlanske predstavnike, kdaj pa kdaj pa tudi znotraj sindikalnih organizacij ter med podjetniki, kot se je zgodilo ob obodritvi »paketa« in kot se sedaj dogaja s problemom kontingentov.

Vse to sodi v dialektiko demokratične izmenjave mnenj, v kateri je prav, da pridejo do izraza različni problemi in če je potrebno tudi nezadovoljstvo deželnih komponent. Ni prav pa, da se ta polemika izrodi v prerekanje in v demagogijo, saj bi s tem izgubila na verodostojnosti v javnem mnenju ter samo oživela prikazni, ki jih je zgodovina že zdavnaj premagala.

SANDOR TENCE

● Heimatdienst

celo nekateri predmeti so lahko skupni. Nemško-koroški otroci bi se smeli družiti s slovenskimi pri ročnih delih ali telovadbi. Celo na izlete bi smeli z istim avtobusom. Edini pomislek imajo pri Heimatdienstu okoli skupnega poučevanja glasbe. To ne ustreza povsem njihovim predstavam. (Tam se namreč tudi poje, in če bodo nemško-koroški otroci sedeli ob slovenskih, se utegne kakšen enojezičen otrok naučiti kakšno slovensko-koroško pesmico.) Tretjič: koroški Heimatdienst tudi misli na zaposlovanje, kajti 134 novih, izključno enojezičnih učiteljev, ki bi jih tako zaposlili po južnokoroških (dvojezičnih) šolah, bi dobilo svoj vsakdanji kruh in ukvarjalo bi se izključno samo z enojezičnimi, nemško-koroškimi šolarji.

Skratka, ustvariti je potrebno »večinsko šolsko ureditev«, nekakšno »zaščito večine« pred manjšino. In takšno, kjer: »v zadevah izključno večinskega naroda ne more in ne sme biti dana Slovencem pravica veta«. (Vse to in podobne modrosti so pri Heimatdienstu zapisali v papir, in vse to in še več je na tiskovni konferenci - kamor delo ni vabljeno (najbrže je za takšne prireditve preveliko) - povedal šef te »nadstrankarske« organizacije, ki pa pomeni koroško »politično realnost«, dr. Josef Feldner.

Avstrijske politične stranke - socialistična, ljudska in svobodnjaška - so se nekaj pred volitvami tudi zedinile okoli »šolskega modela koroške pedagoške komisije« in ga vzele kot »osnovo« za reševanje problema s šolstvom na jugu dežele. (Mimogrede: Slovenci na Koroškem ta model odklanjajo). Ampak ni hudega, saj itak ne bodo imeli »pravice veta v izključno zadevah večinskega naroda«, ki ga bo zdaj koroški Heimatdienst zaščitil. To bo zanesljivo edinstven primer v svetu.

V kolikor seveda (na Koroškem in v Avstriji) vodilna in vladajoča stranka socialistov ne bo naredila malo reda in razložila »politični realnosti« (KHD-ju), kako bodo stvari stale. Tako kot to dela (stranka socialistov), kadar med obema državama (Avstrijo in Jugoslavijo) ali obema državama (Koroško in Slovenijo) izgrajuje s svojimi tamkajšnjimi partnerji zares vse boljše in vse odličnejše bilateralne odnose. Od zaščite okolja do turizma ali gospodarskih zadev, kulturne ali čisto običajne človeške izmenjave. Vse, kar je dogovorjeno, je tudi storjeno. In prav je tako. Preostaja edino vprašanje, zakaj pa se o nekaterih zadevah pogovarjamo že dvajset let, pa so tam, kjer so bile. Na primer, o zaščiti manjšine (ki, podobno kot Avstrijcem njihova južnotirolska, ostaja skrb tudi matične domovine).

Morda bo zlagoma prišlo tudi do tega. Če ne bo že prej nadstrankarski Heimatdienst uredil zadeve tako, da bo večinski in enojezični narod južne Koroške temeljito zaščiten. Pred slovenskim šovinizmom in sploh vsemi ostalimi čuši.

BARBARA GORIČAR

SIA
SERVIZI IMMOBILIARI
AUSILIARI
S.R.L.
TRST

UL. DEI PORTA 6/1 TEL. 040/772333

ZA REŠEVANJE
VELIKIH IN MALIH PROBLEMOV
V BIVALNIH OBJEKTIH

PREUREJANJE NOTRANJIH PROSTOROV
STANOVANJA - TRGOVINE - URADI

GRADBENA DELA
POPRAVILA, OBNOVA FASAD IN STREH, IZOLACIJE TER BARVANJE

VODOVODNE INŠTALACIJE
ZAMENJAVA DOTRAJANIH CEVI, ARMATUR, VENTILOV IN TESNIL

TERMIČNE INŠTALACIJE
NAMESTITEV IN POPRAVILA PEČI

ELEKTRIČNE INŠTALACIJE
POPRAVILA IN OBNOVA INŠTALACIJ

ČIŠČENJE

Vsem strankam voščimo vesel božič in srečno novo leto

Po tridnevni razpravi v deželni skupščini

Na Deželi odobrili proračunske dokumente

TRST — V deželnem svetu Furlanije-Julijske krajine se je zaključila tridnevna razprava o proračunu in ostalih dokumentih, ki so z njim povezani. Včeraj sta bili na dnevnem redu repliki pristojnih odbornikov za proračun in finance Gianfranca Carboneja in Daria Rinaldija, razpravo pa je sklenil sam predsednik deželne vlade Adriano Biasutti.

Pred sklepnimi glasovanji in glasovalnimi izjavami predstavnikov vseh

Po predvidevanjih so bili proračunski dokumenti deželne uprave Furlanije-Julijske krajine po dolgi razpravi odobreni s široko večino glasov. Podprle so jih seveda stranke šeststrankarskega zavezništva (KD, PSI, PSDI, PRI, PLI in SSk), medtem ko so proti glasovali KPI, Furlansko gibanje, Lista za Trst, MSI in Proletarska demokracija. Giuricinova Mestna lista se je o teh dokumentih vzdržala.

političnih sil je skupščina razpravljala v mestoma zelo živčni in razgreti razpravi o predloženih resolucijah: predloženih jih je bilo skoraj osemdeset, malokatera pa je bila sprejeta ali zavrnjena brez razprave. V njih so bila obravnavane najrazličnejša vprašanja delovanja deželne uprave. V luči pravkar zaključenega preverjanja, na katerem so se stranke šeststrankarske večine dogovorile za tesnejše medsebojno sodelovanje na ravni političnih tajništev, je bila opozicija v precejšnji meri potisnjena ob stran. Tako je deželni odbor s predsednikom Biasuttijem skoraj vse predloge (v resolucijah) zavrnil, podobno usodo pa so doživeli tudi drugi dokumenti opozicije.

Deželni odbor je vsekakor sprejel resolucijo svetovalca Štoke (SSk), ki obvezuje deželno vlado, da sproži nadaljnje pobude pri osrednji vladi in parlamentu za popolno izvajanje pravic slovenske manjšine v Italiji. Zavrnil pa je drugo resolucijo KPI, ki je bila podrobneje razčlenjena in jasno govorila, da je treba globalno zaščititi celotno slovensko narodnostno skupnost v Deželi, ne glede na pokrajino bivanja. Ta resolucija je tudi obvezovala deželni odbor, da bi v tem smislu posegel pri predsedstvu senata, poslanske zbornice in ministrskemu predsedniku, da bi se postopek za uzakonitev zaščite odvijal nemoteno in brez novih ovir. To resolucijo pa je predsednik Biasutti zavrnil.

Po tridnevni razpravi je predsednik deželnega odbora Biasutti, kot rečeno, odgovoril na posege in tudi kritike svetovalcev.

V svojem govoru se je predsednik Biasutti dotaknil desetletnega obdobja, ki je za nami in hkrati poudaril potrebo po ohranitvi deželne avtonomije.

Adriano Biasutti

Dejal je torej, da se po letih krize podjetja ponovno krepijo, inflacija pada, industrijske strukture krepijo svoje bilance.

Naša dežela je prebrodila težko popotresno obdobje, z izgradnjo novih prometnih žil si je odprla pot v Italijo in Evropo. V sklopu dežel Alpe-Jadran je okrepila svojo mednarodno vlogo.

Glede deželne enotnosti je Biasutti odklonil stališča, ki govorijo o drugačni ureditvi ali celo razdelitvi dežele. Dejal je, da so tudi na deželni ravni priznali Trstu trgovsko vlogo, hkrati pa se tu krepijo znanstvene dejavnosti mednarodnih razsežnosti. Ostaja seveda vrsta še nerešenih vprašanj, marsikaj bistvenega pa je bilo že narejenega.

Glede političnega trenutka je Biasutti poudaril, da se je po preverjanju okrepila sedanja vladna večina, kar omogoča še večjo učinkovitost pri upravljanju.

Sicer pa je bilo tudi včeraj med glavnimi točkami razprave vprašanje deželne enotnosti, ki so jo poleg predsednika Biasuttija podprli tudi predstavniki drugih političnih sil večine in opozicije. Sicer pa je v sedanjem trenutku težko razumeti, kaj vse se skriva za pobudo videmskega dnevnika Messaggero Veneto, ki je v zadnjih dneh s svojim uvodnikom in reportažami, ki se še nadaljujejo, dvignil toliko prahu; v igri so verjetno zelo široki interesi, tudi založniškega značaja, in osebne kampanje znotraj strank, ki so na vladi, v prvi vrsti v KD, o nadaljnjih izbirah pri upravljanju dežele in o izbirah za poslanska mesta v bodočem parlamentu.

POPRAVEK

Iz poročila o razpravi na glavnem odboru SKGZ je pomotoma izpadlo ime Filiberta Benedetiča. Prizadetemu in bralcem se oproščamo.

Uredništvo

Tržaška psihiatrija na zasedanju v Ljubljani

LJUBLJANA — *V sredo se je v Ljubljani zaključilo tridnevno srečanje o psihiatriji v družbi, oziroma težnjah razvoja, problemih in perspektivah te vede v luči novejših pristopov. Namen srečanja je bilo aktualiziranje te, v Sloveniji precej časa zanemarjene teme, kot zanimivost pa naj povemo, da so na srečanju dali veliko poudarka alternativni psihiatriji v Trstu. Ena izmed specifičnih javnih tribun je bila posvečena ravno dezinstitucionalizaciji tržaške psihiatrije, svoje poglede in poklicne izkušnje pa so tržaški psihiatrični delavci poleg tega predstavili tudi na zasedanjih delovnih skupin in ostalih okroglih mizah, ki so se zvrstile v okviru prireditve.*

Plastično predstavitev značilnosti psihiatrične službe v Trstu, bodisi v obdobju pred Basaglievo reformo kot po njej, je na omenjeni tribuni (bila je na sporedu v torek v Cankarjevem domu) podal Enzo Torresini. V svojem referatu je poudaril važnost decentralizacije psihiatrične službe in pri tem pojasnil, da imajo centri za umsko zdravljenje poleg zdravstvene tudi družbeno funkcijo. O primerjavi med organizacijsko psihiatrično strukturo pri nas in v Sloveniji ni veliko govoril, pač pa je nekaj več o tem za njim povedal psihiater Centra za umsko zdravljenje Jože Lokar. Dejal je, da obstaja tudi v Sloveniji težnja, da bi ustanovili manjše psihiatrične enote, vendar pa pobuda ni enostavna, saj uresničitev tega zavisi od upravnih ovir. Precej sličnosti je opaziti tudi v zvezi z evropskimi razmerami: število bolniških postelj v centrih za umsko zdravljenje sicer stalno pada, vendar pa z druge strani pada tudi povprečna doba zdravljenja. Število pacientov (teh je v Sloveniji približno 10.000 na leto, od teh je sorazmerno malo resnih primerov) narašča, ravno tako tudi število strokovnih kadrov. Tudi v Sloveniji, je dejal Lokar, se čedalje bolj povečuje število tistih, ki se zdravijo izven centrov za umsko zdravljenje. Bodisi Lokar kot njegov tržaški kolega pa sta v diskusiji izrazila željo, da bi čim več ljudi, tako zdravih kot umsko prizadetih, uspelo ustvariti pogoje za sožitje v skupnem krogu. Razpravljalci so se dotaknili tudi teoretske dileme, ali bo psihiatrija ostala sestavni del zdravstva ter pri tem ugotovili, da je medicinski model v Evropi in hkrati deloma v Sloveniji, še zmeraj in morda občutneje kot v bližnji preteklosti živ.

Živahna sta bila tudi ostala dva dneva debate. Med bolj znanimi gosti bi omenili predvsem Felixa Guattarija, ki velja za enega pomembnejših francoskih teoretikov na področju psihiatrije. Guattari, avtor knjige Anti-Ojdip, kapitalizem in shizofrenija in skupaj s Francom Basaglio utemeljitelj alternativnih oblik psihiatrije, je svoje predavanje osredotočil na psihiatrijo in obrobne družbene subjekte, pri tem pa je orisal raziskave, ki jih je opravil na področju shizofreničnih procesov. Naj omenimo še, da so prireditelji tridnevnega srečanja bili Cankarjev dom, Univerzitetna psihiatrična klinika v Ljubljani in Galerija ŠKUC, med tistimi, ki so dopolnili prireditev, pa je bil tudi tržaški Photo-Imago, ki je za to priložnost pripravil razstavo slik na omenjeno temo.

I. VOGRIČ

Jutri v Maranu posvet o izkoriščanju lagune

MARANO — V tem največjem ribiškem pristanišču Furlanije-Julijske krajine, kjer se direktno ali posredno z ribolovom ter trgovanjem z ribami ukvarja skoro 800 ljudi, bo jutri, v soboto, 20. decembra, prvi posvet o gospodarskem izkoriščanju tamkajšnje lagune, ki je neposredno povezana s tisto v okolici Gradeža.

Na posvetu bodo dali prvo oceno o dosedanjem enoletnem, poskusnem delu v laguni, za kar so dali pobudo tamkajšnji ribiči in njihova občinska uprava ter videmska trgovinska zbornica. Ustanovili so namreč posebno agencijo zbornice, naslov ji je ASALM, ki skrbi za gojenje školjk in oštrig v laguni. Za to dobijo denar iz skladov Evropske gospodarske skupnosti, ki so izrecno namenjeni finansiranju pobud na področju ribištva v sredozemskih deželah, ki so članice EGS. Furlanija-Julijska krajina je ena maloštevilnih italijanskih dežel, ki je izdelala načrt in ga poslala EGS ter tudi dobila denar.

Predsednik videmske zbornice Bravo in župan iz Marana Regeni sta obrazložila, kaj so doslej naredili na tem področju. V Maranu se z ribištvom ukvarja, kot že rečeno, 800 ljudi. Školjke, oštrige in druge ribe prodajajo v velika italijanska mesta in tudi v Francijo, kjer je po njih veliko povpraševanje. V vsej deželi se s podobno dejavnostjo ukvarja vsega skupaj okrog 3.000 oseb. Ne gre samo za ribiče na morju (teh je veliko v Gradežu in tudi na Tržaškem), maveč tudi za tiste, ki se ukvarjajo z gojenjem rib v sladkih vodah. V naši deželi je bilo lani faktuririranih rib v vrednosti 63 milijard lir. Gre za 13 odstotkov živilske proizvodnje v deželi. Politična oblast pa kaže premalo zanimanja za ribištvo, saj mu namenja le 3 odstotke prispevkov, ki gredo živinoreji. Potrebna bi bila zaradi tega večja podpora, odgovarjajoča odstotku blaga, ki ga ribiči dajo na trg. Res pa je, tako ugotavljajo, da je naša Dežela v zadnjem času pričela kazati več zanimanja za to gospodarsko panogo. Tudi EGS, kot že omenjeno, je dala svoj prispevek.

Ob tržaški obali gojijo razne školjke. V lagunah Gradeža imajo gojišča dragocenih rib, brancinov in orad. V laguni Marana, ki je sicer drugače zaščitena, pa bodo gojili školjke in oštrige. Že sedaj upoštevajo izkušnje, pridobljene v velikih tovrstnih francoskih gojiščih. Francozi so namreč znali lepo izkoristi možnosti, ki jim jih nudi njihova obala. V Maranu so mlade domačine v nov poklic uvajali francoski strokovnjaki. Seveda delajo v tej prvi fazi le poizkuse. Morajo namreč ugotoviti, kakšne školjke bodo pri njih najbolje uspevale. Zaradi tega imajo zelo tesne stike z Inštitutom za morsko biologijo pod Križem.

V pogovoru z novinarji je bila tudi izrečena prikrita kritika Goriški trgovinski zbornici in ribičem iz Gradeža. Ko so se lotili akcije za pridobitev prispevka EGS, so hoteli v skupno akcijo s kolegi iz Gradeža. Niso pa dobili odgovora. V Maranu upajo, da bodo z leti v tej donosni dejavnosti dobilo delo kakih 50 ljudi. Na jutrišnjem posvetu bodo govorili strokovnjaki in politiki.

MARKO WALTRITSCH

Wagner podelil nagrade mladim fotoreporterjem

CELOVEC — V sredo je v prostorih vlade koroški deželni glavar Leopold Wagner podelil nagrade mladim fotoreporterjem, ki so tekmovali v okviru delovne skupnosti Alpe-Jadran. V skupini nad dvajset let je zmagal Zvonimir Krstulović iz Splita, v tisti do dvajset let pa Harald Londer iz Koroške. Nagradno tekmovanje je pod naslovom »Mladina danes« organiziral koroški deželni sekretariat za mladino v sodelovanju z deželnim združenjem fotoreporterjev. Wagner je podelil šest nagrad (po tri v vsaki starostni skupini), ki znašajo 5.000 in 2.000 šilingov. Med nagrajenci je tudi Antonio Spazzal iz Trsta. Motiv, ki ga je zajela kamera Zvonimira Krstulovića, prikazuje (z grobim kontrastom med zastrtimi starejšimi ženskami in samozavestno mladenko) razvoj ženske v dandanašnji družbi, medtem ko si je Harald Londer iz Launsdorfa izbral problematiko človekovega okolja, ki predvsem obremenjuje mlade. **(B. G.)**

Pestre novoletne prireditve v Kopru

KOPER — V koprski občini so se konec minulega tedna že začele prireditve, ki so jih pripravili pri koordinacijskem odboru za novoletne prireditve. Tako bodo letos otrokom od prvega do šestega razreda gledališčniki iz Trsta kar petnajstkrat zaigrali igrico Vilinček z Lune, v primestnih vrtcih pa bo 13 predstav »Debele Repe« z obiskom dedka Mraza, ob tem je predvidenih še 10 lutkovnih predstav za otroke primestnih KS in za otroke v bolnišnici Valdoltra, čarodej bo štirikrat obiskal vrtce v Kopru, Šalari in drugod. Učenci sedmih razredov bodo lahko prisostvovali glasbenim improvizacijam Lada Jakše, od 22. decembra pa do zadnjega dne v tem letu bo na Titovem trgu v Kopru tudi novoletni sejem. Sejem bo 28., 29. in 30. decembra vsako popoldne zmotil »dedek Mraz«, ob njem pa še od nedelje, 28., do torka, 30. decembra, vsako popoldne ob 17. uri Mateja Koležnik, Andrej Šifrer in Svetlana Makarović.

D. G.

Kučan včeraj v Sežani in Kopru

SEŽANA — Včeraj sta obalnokraško regijo obiskala predsednik predsedstva CK ZKS Milan Kučan in član predsedstva dr. Ciril Ribičič. S predstavniki Sežane sta se pogovarjala o političnih in gospodarskih razmerah na Krasu in pri tem poudarila tudi nujnost krepitve sodelovanja obmejnih občin in utrjevanje sožitja med državami. Ko so govorili o neljubem incidentu v Tržaškem zalivu je Milan Kučan znova opozoril na potrebo, da italijanske oblasti preprečijo italijanskim ribičem kršenje državnih meja. Hkrati je informiral sogovornike o aktualnih dogajanjih v Sloveniji in Jugoslaviji ter opozoril, da »smo tudi Slovenci tako kot drugi naši narodi in narodnosti zainteresirani, da živimo v tej državi, ki smo jo skupaj ustvarili in druge nimamo«.

Kasneje sta gosta obiskala še koprski Tomos in se pogovarjala z vodstvom Timava. J. O.

VID VREMEC

Pinko Tomažič in drugi tržaški proces 1941

17.

V poznejših letih so priskočili na pomoč domačim plemiškim poglavarjem že izkušeni protifašistični organizatorji. V letih 1938 in 1939 so tja odšli po navodilih Komunistične partije Italije in v dogovoru s Kominterno Ilio Barontini - Paulus, Bruno Rolla - Petrus in Anton Ukmar - Johannes, politični emigrant v Sovjetski zvezi in španski borec. Četrti član te skupine je bil polkovnik Paul Robert Monnier, član francoske tajne vojaške službe. Slednji je imel predvsem nalogo, da organizira oskrbo z orožjem in strelivom za etiopske gverilce na ozemlju Gibuti, ki je bilo tedaj francoska kolonija. Z njihovo borbeno izkušenostjo so etiopski gverilci prerasli v organizirano odporniško vojsko, ki je zadala okupatorju hude udarce. (34)

O posledicah vojne v Etiopiji beremo naslednje ugotovitve: »Vojna v Etiopiji je, kljub temu, da je bila za Italijo zmagovita, pomenila za Primorsko in Istro hud udarec, saj se je njeno prebivalstvo zaradi množične emigracije ponovno razredčilo, veliki vojni stroški pa so v obliki davkov pritisnili na že tako siromašno prebivalstvo. Poleg tega fašistična Italija z zasedbo Etiopije ni rešila ne svoje preskrbe s surovinami ne izseljevanja brezposelnih delavcev.« (35)

OSNOVANJE PROTIFAŠISTIČNE LJUDSKE FRONTE NA PRIMORSKEM V LETIH 1935 - 1936

Prihod nacizma na oblast v Nemčiji leta 1933, vse bolj agresivnega fašizma na mednarodnem poprišču in spoznanje, da se ne more delavski razred v posameznih državah brez zaveznikov uspešno zoperstavljati reakcionarnim silam, kakor tudi druge silnice so narekovali potrebo, da je komunistična internacionala izdelala novo strategijo in taktiko. In tako so na podlagi pridobljenih izkušenj, zlasti pa poraza nemškega delavskega gibanja pripravili in izvedli 7. kongres Kominterne v Moskvi, v avgustu leta 1935.

Delegat KPI iz Julijske krajine je na tistem kongresu bil tudi študent Stane Vilhar iz Kromberka, politični emigrant najprej v Jugoslaviji, nato v Franciji in končno slušatelj na Leninski univerzi v Moskvi. Njegovo ilegalno ime je bilo Boriani.

Glavni referat na kongresu glede strategije in taktike v boju proti nacifašizmu je imel Georgij Dimitrov, eden od sekretarjev Kominterne. Po izčrpni analizi mednarodnega položaja, doseženih uspehov in porazov delavskega gibanja v posameznih državah, je označil fašizem za »odprto teroristično diktaturo najbolj reakcionarnih in imperialističnih elementov visokega finančnega monopolnega kapitala«. Nič manj prepričljivo in konkretno je o razmerah v fašistični Italiji spregovoril na kongresu Palmiro Togliatti - Ercole, prav tako eden od sekretarjev Kominterne in voditelj KPI.

Na tistem zgodovinskem kongresu, na katerem je bilo veliko govora o združevanju vseh protifašističnih in demokratičnih sil v boju proti reakciji in nacifašizmu, ne glede na svetovno nazorsko opredelitev, narodov, narodnostne težnje in druge potrebe konkretnih razmer v posameznih državah, so sprejeli sklep, da se osnujejo protifašistične in demokratične ljudske fronte. V kratkem je prišlo tudi bolj ali manj do uresničitve take nove usmeritve. V Franciji in Španiji so organizirane napredne sile v Ljudski fronti zmagale na parlamentarnih volitvah. V Italiji pa je zlasti v Julijski krajini prišlo med protifašisti do konkretnih rezultatov novega sodelovanja.

V Parizu je glasilo KPI Unità objavilo svoje poglede na narodnostno vprašanje Hrvatov in Slovencev na zasedenem ozemlju, pozdravilo je novo strategijo in taktiko komunističnih partij v boju proti fašizmu. Prav iz Unità so se seznanili s sklepi 7. kongresa Kominterne vodilni člani TIGR (narodno revolucionarno gibanje), ki so tedaj živeli v emigraciji v Ljubljani. Nova usmeritev jih je spodbudila, da so iskali stik s CK KPI v Parizu. Tja so odpotovali na pogovore z njimi. Nato so po temeljiti medsebojni izmenjavi mnenj o stanju, nalogah in perspektivah protifašističnega boja pripravili sporazum o sodelovanju. Označili so ga kot Patto di unità d'azione (Sporazum o akcijski enotnosti). Sklenili so ga 15. decembra 1935 v Parizu. Za CK KPI ga je podpisal Ruggero Grieco, kot predstavnik komunistov iz Julijske krajine... Visintini, za vodstvo Narodno revolucionarnega gibanja Slovencev in Hrvatov v Julijski krajini, kot se je takrat politično opredelila organizacija TIGR, pa Danilo Zelen, Albert Rejec in Just Godnič. V tistem sporazumu so priznali, da je bil boj narodnih protifašistov junaški, vendarle epizodnega značaja, zaradi tega je potrebno ta boj povezati z bojem in težnjami slovenskega in italijanskega proletariata. V njem je bilo tudi izrecno rečeno, da se bo Komunistična partija Italije borila za uresničitev pravice do samoodločbe slovanskega prebivalstva v Julijski krajini obenem za odcepitev od italijanske države in združitev z matično domovino.

(34) R. Bradaškja, Anton Ukmar - Miro, zgodba nekega revolucionarja, Trst 1981, str. 53.
(35) Zbornik Napredna mladina Slovenske Istre 1919 - 1947, Koper 1985, S. Žitko, Mladinsko gibanje v Slovenski Istri, str. 41.

Včeraj slovesno odprtje na Pomorski postaji v Trstu

Vsa tri stanovska združenja obrtnikov med prireditelji razstave umetne obrti

Včeraj so v prostorih Pomorske postaje v Trstu uradno odprli 5. prodajno razstavo umetne obrti. Letos so prvič pristopila k organizaciji vsa tri stanovska združenja obrtnikov, in sicer Slovensko deželno gospodarsko združenje, CNA in Associazione Artigiani, kar je vsekakor pozitivno odjeknilo med obrtniki. Predsednik ESE Valleschini, ki je odprl razstavo, je podčrtal, da so take manifestacije nujno potrebne, saj prispevajo k razvoju obrti, še zlasti umetne obrti, ki ima veliko poslanstvo, saj prenaša med občinstvo našo bogato kulturno dediščino. Valleschini je ostro ožigosal nerazumevanje in brezbrižnost tržaške občine, ki po enem letu še ni odgovorila na predlog ESA, da bi se v bivših prostorih Avtonomne turistične in letališčarske ustanove na Trgu Unità uredil stalni prodajni prostor tržaške umetne obrti. ESA je že zagotovila vsa potrebna denarna sredstva, da bi te prostore uredili, a ima operativno vezane roke zaradi nerazumevanja krajevnih oblasti.

Predsednik Trgovinske zbornice poslanec Tombesi je s svoje strani poudaril, da Trst sicer potrebuje v glavnem uslužnostno obrt, a da je pravilno, da se razvijejo tudi druge panoge, kar bi vsekakor pripomoglo k povečanju turistične ponudbe, ki je trenutno v Trstu dokaj skromna. Obljubil je tudi, da bo zbornica posredovala pri občinskih oblasteh in skušala najti ustrezno rešitev. Omenjena obrtna združenja so skupaj uredila razstavni (neprodajni prostor), kjer so na ogled občinstvu izbrani vzorci umetne in domače obrti.

Za Slovensko deželno gospodarsko združenje so se vabilu odzvali praktično vsi člani, ki se ukvarjajo z umetno obrtjo. Silva Bogatec razstavlja svoje originalne usnjene izdelke. Svojo ponudbo je popestrila z okrasnim predmetom iz usnja in lesa. Bogomila Doljak je dala na razpolago umetno izdelano skrinjo, prtiček, krožnik in originalno skulpturo, ki vsekakor ovrednoti razstavo. Gabrijela Ozbičeva se je predstavila z veliko poslikano vazo, ki spada v tradicijo njenega dolgoletnega delovanja. Prvič pa se je predstavil široki tržaški javnosti Boris Grilanc, ki razstavlja kraško skrinjo iz orehovine. Peter Malalan in Aleksij Gulič sta obogatila razstavo s svojimi izvirnimi zlatarskimi izdelki. Škoda je le, da je prav zlatarski kotiček slabo razsvetljen, tako da občinstvo ne bo moglo pravilno oceniti vrednostinjihovega dela. Ob zaključku lahko poudarimo, da je vsekakor vredno, da si občinstvo ogleda razstavo, ki bo odprta do 21. decembra, vsak dan od 10. do 20. ure.

(Z. K.)

Izdelki slovenskih obrtnikov-umetnikov na razstavi na Pomorski postaji

Rajonski svet vložil prijavo

Z onesnaževanjem v Škednju se bo moralo ukvarjati sodstvo

Kdo je kriv za čedalje bolj neznosno onesnaževanje v Škednju in kdo je odgovoren za ustvarjanje bolj humanih pogojev v tej gosto obljudeni predmestni četrti? S tem vprašanjem, ki je doslej ostalo brez odgovora, se bo morala zdaj ukvarjati tudi sodna oblast. Rajonski svet za Škedenj in Čarbolo je namreč v prejšnjih dneh naslovil na tržaško preturo prijavo, v kateri opozarja na pojave onesnaževanja, ki so jih v zadnjih mesecih zabeležili na območju rajona in še posebno v Škednju.

Rajon je že od nekdaj eden najbolj onesnaženih zaradi bližine raznih tovarn in upepeljevalnika. Toda julija letos se je drugim oblikam onesnaženja pridružil še gost črn prah, ki je posebno v dneh, ko je pihalo z juga, očrnil hiše, avtomobile in ljudi ter se prikradel celo v stanovanja. Rajonski svet se je zato najprej obrnil do vodstva in tovarniškega sveta železarne Terni, domnevnega povzročitelja onesnaževanja. Vodstvo Ternija sicer ni zanikalo svojih - vsaj delnih - odgovornosti, zagotovilo pa je, da si prizadeva pojav karseda omiliti in v tej zvezi orisalo predstavnikom rajonskega sveta tako že sprejete ukrepe, kot tudi ukrepe, ki jih je nameravalo še sprožiti - z melioracijo strojev in nabavo novih čistilnih naprav - da bi bilo onesnaženje omejeno na minimum.

Toda zaskrbljujoči pojavi so se nadaljevali in dosegli višek v drugi polovici novembra, ko je ves rajon zajel gost oblak kovinskega prahu, ki ni samo mazal, ampak baje celo razjedal površine, na katere se je ulegel. Rajonski svet se je spet obrnil na vodstvo Ternija, ki pa je tokrat zanikalo vsakršno odgovornost. Rajonskemu svetu tako ni preostalo drugega, kot da se je obrnilo na sodno oblast, ki naj ugotovi vir onesnaženja.

Rajonski svet se je tudi pritožil županu, predsedniku Pokrajine, občinskemu in deželnemu odborniku za zdravje ter Tržaški krajevni zdravstveni ustanovi, da ni bil doslej seznanjen s podatki o onesnaženju, ki so jih zabeležili v novih kontrolnih kompjuteriziranih postajah v Škednju in pri Valmauri.

Drevi v Nabrežini izredna seja občinskega sveta

Danes ob 20. uri se bo sestal devinsko-nabrežinski občinski svet. Seja bo izredna. Nanjo sta bila povabljena predsednik Jadranskega zavoda združenega sveta iz Devina Corrado Belci in njegov rektor David Sutcliffe, da bi občinskim svetovalcem prikazala delovanje, probleme in načrte te pomembne in prestižne šolske ustanove.

Seja se bo nadaljevala z dokaj natrpanim dnevnim redom. Svet bi na predlog odbora moral med drugim odobriti sklep, ki bo omogočil ureditev bodočega sedeža zdravstvenega okraja v Nabrežini. Krajevna zdravstvena enota zdaj razpolaga z občinskim poslopjem v Nabrežini št. 106, tik ob Kmečki in obrtni hranilnici in posojilnici. Poslopje pa ni primerno za sedež zdravstvenega okraja (potrebovalo bi temeljitih popravil), zato ga Občina namerava prodati Hranilnici in z izkupičkom kupiti nove prostore za zdravstveni okraj. Prav o tej prodaji se bo nocoj izrekel občinski svet.

Zastopstvo slepcev obiskalo Pokrajino

Zastopstvo tržaške sekcije Italijanskega združenja slepcev je obiskalo predsednika Tržaške pokrajine Daria Locchija in odbornika za skrbstvo v isti upravi Salvatora Canoneja, da bi jima predstavilo nekaj konkretnih predlogov za posege v prid zadevne kategorije prizadetih.

Kot piše v tiskovnem sporočilu Združenja, sta Locchi in Canone pokazala veliko občutljivost za probleme slepcev in zagotovila podporo pokrajinske uprave za uresničitev vrste pobud. Pokrajina bo v mejah svojih pristojnosti in po svojih močeh pomagala prirediti stalen rehabilitacijski tečaj za slepce; skrbela bo za to, da bodo slepci imeli v javnem šolstvu ustrezno didaktično gradivo in specializirano pomožno učno osebje; zavzela se bo, da bi slepi športniki imeli brezplačno na razpolago telovadnico za štiri ure tedensko; v sodelovanju z občinsko upravo bo podpirala preventivno dejavnost proti obolenju oči v obveznih šolah; v sodelovanju z deželno upravo se bo zavzela, da bi v Trstu zgradili dom za ostarele slepce.

Ob koncu sestanka sta si obe strani izmenjali knjižni darili.

Dober začetek ciklusa v Gallusovi dvorani

Prvi koncert Mladi mladim v stilu Ericha Satieja

V sredo zvečer je bil v Gallusovi dvorani v Ulici R. Manna prvi koncert iz letošnjega ciklusa »Mladi mladim«, ki ga že šesto leto zapovrstjo organizira Glasbena matica v Trstu, tudi tokrat v sodelovanju z deželnim sedežem RAI v Trstu.

Koncert je bil za občinstvo posebnost in to iz dveh razlogov: ker sta na njem kot gostji nastopili dve mladi italijanski umetnici, sopranistka Daniela Maria Bianchini in pianistka Morena Malaguti, že priznani umetnici v italijanskem glasbenem svetu, in ker sta se predstavili s skladbami v Trstu še premalo znanega, predvsem pa malo izvajanega francoskega skladatelja Ericha Satieja.

Kot je navada za koncerte, namenjene mladim umetnikom in seveda tudi mlademu občinstvu, je Morena Malaguti pojasnila poslušalcem, zakaj sta se obe odločili za skladbe Satieja. Obema, je dejala, ugaja iskati v glasbi nove prijeme in podajanje skladb, ki niso pogosto izvajane in ki se jih umetniki na tradicionalnih koncertih ponavadi ne poslužujejo. Francoski skladatelj, ki je bil sam nekonvencionalen, pri svojem glasbenem ustvarjanju svojevrsten, večkrat provokativen, predvsem pa izven tradicionalnih shem klasične glasbe, je mladi umetnici takorekoč »okužil« s svojo glasbo in ju pritegnil tako, da sta se odločili za vrsto njegovih skladb in se s temi predstavili občinstvu.

Večer je bil za vse posebno doživetje, saj so lahko poslušali skladbe s srednjeveškim poudarkom, pa skladbe iz žanra »Café chantant« in žanra »fin de siécle«.

Obe protagonistki tega izjemnega koncerta sta se s svojim podajanjem povsem prilagodili stilu tega kontroverznega, vendarle tudi tako osvajajočega francoskega skladatelja. V njegovem stilu je potekal tudi zaključek prvega večera, saj sta obe že vnaprej povedali, da mislita po koncertu dodati še odlomke iz Rossinijevih, Verdijevih in Donizettijevih skladb. Tak način zaključka bi bil v stilu Satieja, sta obljubili. In res je bil všeč mladima umetnicama, kot tudi občinstvu, med katerimi je bilo tokrat veliko tudi italijanske glasbene publike.

(N. L.)

Nastopili bodo štirje ženski pevski zbori

Revija »Zapojmo si pesem veselo« jutri v Kulturnem domu na Proseku

Želja po ponovnem srečanju ženskih pevskih zborov, ki so jo na lanski reviji na Občinah izrazile vse nastopajoče pevke, je padla na plodna tla. Srečanje »Zapojmo si pesem veselo« je lani organiziral ŽPZ SKD Tabor, ki je dal tudi pobudo za tak večer. Letošnja revija se bo pod istim geslom odvijala jutri, 20. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Organizacijo večera so si tokrat prevzele članice ženskega pevskega zbora KD Prosek-Kontovel. To drugo skupno srečanje utrjuje v pevkah upanje, da bo revija, ki je nastala predvsem iz želje po medsebojnem spoznavanju in sodelovanju, postala neke vrste tradicija. Letos se je ŽPZ KD Ivan Grbec iz Škednja, ŽPZ Tabor z Opčin in ŽPZ KD Prosek-Kontovel pridružila še nova pevska skupina, to je pred kratkim ustanovljeni ŽPZ KD Rdeča zvezda iz Saleža. Vsak zbor se bo predstavil s petimi pesmimi; zbor Rdeča zvezda pa ne bo še samostojno nastopil, ampak bo sodeloval pri izvajanju dveh pesmi, ki ju bodo skupno zapeli vsi štirje zbori.

Pevke želijo z letošnjim srečanjem še poglobiti prijateljske vezi, ki so se med njimi stkale že lani. Same pa ugotavljajo, da je mogoče zborovsko petje doživljati kot nekaj več, to je kot vrednoto, ki notranje bogati in plemeniti pevke same, s tem pa tudi našo stvarnost. Jutrišnji večer naj bi tudi pomenil za vse pevke obvezo, da bodo še dalje z ljubeznijo in zagnanostjo gojile pevsko poustvarjanje.

Zbirka grafik »Kraška vas« kot nalašč za božično darilo

V predbožičnem vzdušju, ko vsi iščemo izvirna darila za najbližje sorodnike in prijatelje, nam tržišče ponuja najrazličnejše, bleščeče, drage in manj drage predmete, ki nam mežikajo iz izložb in s polic trgovin. V tem letnem času pa izidejo običajno tudi najbolj dragocene knjižne izdaje, ki so jih založniki in avtorji pripravili z izredno skrbjo tako za vsebino kot za grafično podobo.

Tako bomo letos v Tržaški knjigarni našli tudi novo grafično zbirko, oziroma knjigo, ki sta jo ustvarila Mauro Tonet, načelnik nabrežinskega Ateljeja, in Dani Mikolj in ki jo bodo predstavili v Galeriji Tržaške knjigarne jutri ob 18. uri. »Kraška vas« je naslov tej izredno rafinirani izdaji, ki spada tako v knjigarno kot v galerijo. Grafik Mauro Tonet je po fotografijah Danija Mikolja, ki je v objektiv ujel nekaj najlepših kotičkov naših kraških vasi, graviral jedkanice in jih ročno akvareliral. Posebnost izdaje je namreč v ročni, obrtniški izdelavi predmeta. Knjiga je izšla v šestnajstih slovenskih in prav tolikih italijanskih izvodih. Vsak izvod je tiskan in vezan ročno, kot rečeno pa so tudi jedkanice akvarelirane na roko.

V soboto bodo v TK Galeriji otvorili tudi razstavo grafike malega formata.

Do jutri plačati »davek na zdravje«

Do jutri, 20. t. m., morajo plačati »davek na zdravje« obrtniki, trgovci, svobodni poklici, odvisni delavci in upokojenci, ki so poleg plače, oziroma pokojnine, razpolagali v letu 1985 še z drugimi dohodki. Podrobnejša pojasnila nudi patronat INAC v Trstu, Ul. Cicerone 8/B (tel. 62785).

V nedeljo bo mestno središče brez avtomobilskega prometa

Mestno središče bo v nedeljo zaživelo na neobičajen način. Občinska uprava je namreč v dogovoru s trgovci odločila, da bodo nekatere središčne ulice, v glavnem Korzo, Borzni trg in Ul. degli artisti, zaprte za avtomobilski promet od 8. ure do 20.30. V zameno bodo mestni avtobusi vozili pogosteje.

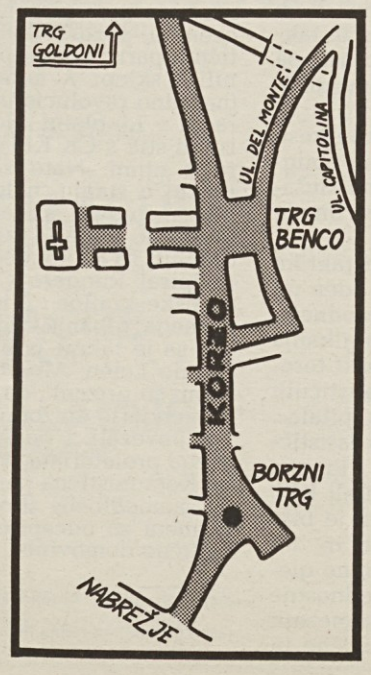

Odločitev sovpada z raznimi pobudami Združenja trgovcev, ki so med drugim odločili, da bodo trgovine, razen jestvin, lahko odprte tudi na praznični dan, tako da bi ljudje mirneje nakupili božična in novoletna darila. Če bo vreme naklonjeno pa bo to tudi priložnost za nevsakdanji sprehod po sicer s pločevinastimi konjički zatrpanem Korzu. Trgovine z najrazličnejšim blagom so bile odprte tudi preteklo nedeljo, vendar trgovci niso izkazali velikega zadovoljstva nad obiskom in izkupičkom. Večji del krivde gre pripisati muhastemu vremenu in pa bančnim stavkam, ki so marsikoga vsaj začasno prikrajšale za tako pričakovano trinajsto plačo. Da bo nedeljsko božično vzdušje še izrazitejše pa bo poskrbel sam dedek Mraz, ki se bo po Korzu prevažal s konjsko vprego.

Avtomobilski promet bo torej preusmerjen na Nabrežje, marsikateri nestrpnež bo gotovo nergal nad tako odločitvijo, večina pa je pobudo občinske uprave sprejela z zadovoljstvom. Konec koncev, smo morali že pred leti, po sili razmer, ob nedeljah pešačiti; marsikdo pa se tistih nedelj brez kaotičnega prometa prav rad spominja.

Pri Trajanskem nabrežju začeli graditi terminal za ladje ro-ro

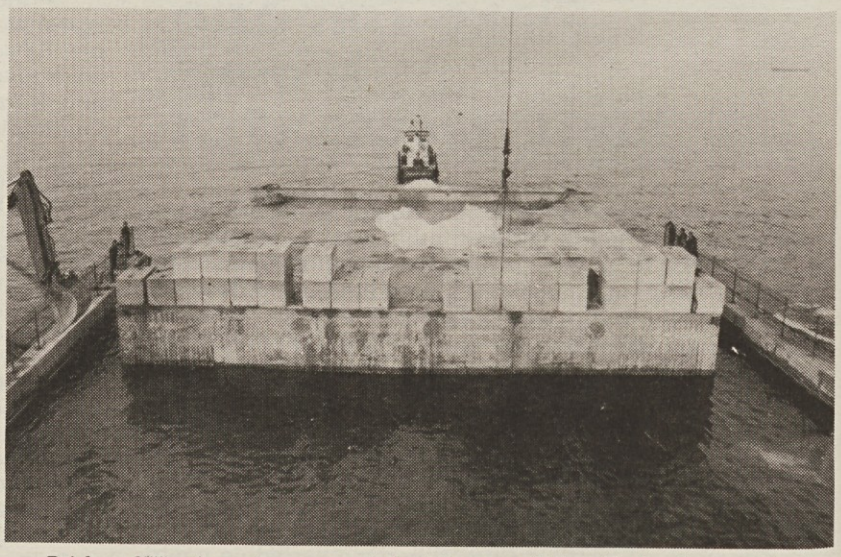

Pri kopališču Ausonia so se začela dela za razširitev Trajanskega nabrežja, kjer naj bi po načrtu Avtonomne pristaniške ustanove uredili nov terminal za ladje ro-ro. Predvčerajšnjim so »splavili« prvi cementni blok, ki meri 22 metrov v dolžini, 22 v širini, visok pa je šest metrov. Njegova prostornina znaša 2900 kub. metrov, tehta pa 1700 ton. S podobnimi podstavki bodo zgradili 190 metrov dolg pomol, na katerem bo za terminal razpoložljivih okrog 30 tisoč kv. metrov. Celotni načrt predvideva podaljšanje terminala do 5. pomola in predvideva 55 milijonov lir investicije. Z njegovo uresničitvijo bo tržaško pristanišče lahko nudilo svoje usluge največjim ladjam ro-ro.

Poročilo predsednika Tombesija na zasedanju Gospodarske konzulte

Le združeni bomo lahko uspešno prehodili težavno pot pred nami

Obrnilo se je leto od ustanovnega zasedanja Gospodarske konzulte pri tržaški Trgovinski zbornici, ki se je medtem večkrat sestala in obravnavala specifične probleme pokrajinskega gospodarstva, za kar je z ozirom na zastopanost vseh gospodarskih kategorij v njej, še posebno poklicana.

Na dnevnem redu včerajšnjega zasedanja je bilo obširno poročilo predsednika zbornice Giorgia Tombesija, v katerem je strnil problemski pregled in gibanje pokrajinskega gospodarstva v iztekajočem se letu, orisal inštitucionalno vlogo in delo Trgovinske zbornice ter ocenil gospodarska gibanja na vsedržavni ravni. Posebni ozir pa je posvetil političnemu položaju v deželi, ki so ga skalile polemike okoli morebitnih posebnih kontingentov za Trst. Pri tem je podčrtal potrebo po ohranitvi deželne enotnosti, kakor jo je še bolj utrdilo nedavno politično preverjanje v deželni večini in uresničevanje programa decentralizacije.

Izhajajoč iz pretežno pozitivnih gospodarskih gibanj na vsedržavni ravni, je Tombesi ugotovil, da se le-ti žal še vedno ne odražajo v naši krajevni gospodarski stvarnosti, predvsem zaradi težav pri preosnovi podjetij z državno udeležbo. Pozitivno pa je ocenil pozornost rimske in deželne vlade do Trsta, predvsem v obliki "paketa" oziroma 45 milijard za nove industrijske pobude ter izrazil upanje, da bo čimprej odobren tudi zakon za obmejna območja.

Med številnimi pobudami zbornice je postavil v ospredje njene misije v tujini, ustanovitev Konzorcija za kraški marmor in konzorcija Promotrieste ter nedavno vzpostavitev trajektne povezave z Grčijo, pri kateri so sedelovale Dežela, Pristaniška ustanova in Družba pristaniščnikov. V drugem delu poročila se je ustavil pri reformi trgovinskih zbornic in v tem okviru pripisal temeljni pomen vlogi konzult. "Če je pravilno, da posamezne kategorije in združenja v lastni sredi poglabljajo probleme posameznih sektorjev,« je dejal predsednik Tombesi, »je prav tako res, da mora sinteza teh razprav najti pravi prostor, od koder posredovati jasno sporočilo pristojnim za politično in upravno odločanje.

Govornik je nato razčlenil dejavnost posameznih sektorjev, od znanstveno-raziskovalnega, pristaniškega, obrtnega, trgovinskega in zunanjetrgovinskega, turističnega, bančno-kreditnega in zavarovalniškega, do kmetijskega in še posebej vinogradniškega. Kmetijstvu je Tombesi, kljub njegovim majhnim dimenzijam v naši pokrajini, pripisal izredno dragoceno vlogo, tako s proizvodnega, kot z ekološkega in etničnega vidika (slednjega je sicer omenil le ustno, ne da bi bil zapisan v poročilu).

Predsednik tržaške Trgovinske zbornice je svoje poročilo zaključil z nekaterimi splošnimi ugotovitvami, med katerimi je še enkrat poudaril temeljno vlogo Gospodarske konzulte za delovanje reformiranega sistema gospodarskih zbornic. Gre za telo, v katerem se pokrajinski gospodarski interesi srečujejo s tistimi bolj splošnimi in političnimi, in v okviru katerega jih je moč usklajati in načrtovati. »Trst — kljub svojemu zdravemu gospodarskemu tkivu — potrebuje še veliko pozornosti, saj se nahaja v občutljivi fazi preosnove in gospodarskega oživljanja. Leto, ki se bo začelo čez nekaj pičlih dni, pričakujemo brez pesimizma in brez strahu, vendar tudi v zavesti, da imamo še trdo pot pred sabo. Če bomo enotni, nam jo bo laže prehoditi,« je zaključil predsednik Tombesi.

Krožek »Istria« napovedal nov znanstveni posvet

Nova poglobitev raziskav o istrsko-beneški kulturi

Krožek »Istria« je lanskega marca priredil v sodelovanju z miljsko občinsko upravo študijsko srečanje z naslovom: »Istrsko-beneška kultura kot identiteta in kot stičišče kulturnih izmenjav v Severnem Jadranu«. Krožek namerava nadaljevati s preučevanjem istrsko-beneške kulture in bo prihodnjega marca v ta namen priredil nov posvet. Tako je povedal njegov predsednik prof. Giorgio Depangher na sinočnjem srečanju na miljskem županstvu, ki je bilo namenjeno obračunu opravljenega dela ter natančnejši opredelitvi novih študijskih ciljev.

Prof. Depangher je predstavil zbornik, ki zajema predavanja in diskusijske prispevke z lanskega posveta, nato pa so na okrogli mizi z naslovom »Istra med priselitvami in izselitvami od Benetk do Habsburžanov« sodelovali prof. Marino Budicin in prof. Miroslav Bertoša iz rovinjskega Centra za zgodovinske raziskave, prof. Franco Crevatin s Tržaške univerze in prof. Giovanni Meo Ziglio iz beneškega Meduniverzitetnega centra za beneške študije.

Razpravljalci so opozorili na nekatere teme in probleme, ki bi jih kazalo znanstveno pretresti, od vloge Bizanca v Severnem Jadranu do demografskih tokov, ki so zajeli Istro od srednjega veka dalje. S sinočnjega srečanja je prišla tudi napoved, da bosta na prihodnjem študijskem posvetu sodelovala tudi omenjena raziskovalna centra iz Rovinja in Benetk. Njun prispevek namreč ni le dragocen, temveč nepogrešljiv za vsako resnejšo obravnavo istrsko-beneških tematik.

Vrsta prazničnih prireditev

Tržaška Občina je tudi za letošnje praznike dala pobudo za vrsto prireditev, predvsem glasbenega značaja. Že danes bodo v župnijski dvorani v Ul. Sturzo nastopili gojenci in godba rekreatorija Gentilli. V nedeljo ob 11.30 bo v galeriji Tergesteo koncert godbe Trieste Big Band, še prej pa bo miljska godba Refolo igrala na Korzu.

V torek, 23. t. m., bosta koncerta v dveh domovih za ostarele: v domu Casa Serena ob 10. uri in v Ul. Pascoli ob 16., nastopil bo komorni orkester Tartinija. Na božično noč bo v stolnici sv. Justa nastopila Cappella Civica. Dan po božiču bosta zjutraj in popoldne v gledališču Rossetti koncerta raznih godb, 27. in 28. t. m. bo imel komorni orkester Tartini nastopa v galeriji Tergesteo (ob 10. uri) in v domu Capon na Opčinah (ob 15.). Istega dne ob 19.30 bo božični koncert pri Sv. Justu. Razni koncerti (na Proseku, v Škednju in pri Sv. Justu) bodo tudi 29. decembra, prireditve pa bodo sledile vse do 6. januarja po programu, ki bo objavljen kasneje.

Poleg teh pobud gre omeniti še božični koncert orkestra gledališča Verdi, ki bo 23. decembra v cerkvi sv. Frančiška Asiškega, ter novoletni koncert Verdijeve godbe, 1. januarja v gledališču Rossetti.

Če bi poskrbel za zdravniško pomoč, bi ji lahko rešil življenje

Moški zabodel svojo prijateljico ker mu je očitala, da je surovež

Odrinjenost, alkoholizem, moralna in materialna beda: v teh družbenih razmerah so nastali pogoji za tragično smrt 42-letne Alme Fiocco, ki je izkrvavela, potem ko jo je 38-letni Mario Ulcigrai, moški, s katerim je živela v Ulici Flavia 12 že več mesecev, nekajkrat zabodel. Tragedija se je začela v noči od ponedeljka na torek, končala pa v noči od srede na četrtek, ko so policijski agenti odkrili umor in v nekaj urah aretirali Ulcigraia.

Po njegovem pripovedovanju naj bi se stvari odvijale nekako takole: z

Alma Fiocco

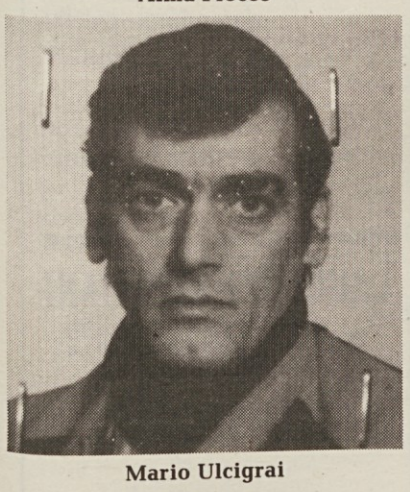

Mario Ulcigrai

Almo sta se večkrat prepirala in tudi ponedeljkov spor ni bil v začetku nič posebnega. Toda beseda je dala besedo, ozračje je pod vplivom alkohola postalo vroče in Ulcigrai je naravnost izgubil živce, ko ga je ženska obdolžila, da ravna znjo surovo. V trenutku jeze je zagrabil za manjši nož z dvojnim rezilom in zadal nekaj udarcev. Sodni zdravnik je pozneje ugotovil, da je bila le rana v vranico smrtno nevarna, kajti druge (v vrat in roko), so bile le manjše praske. Pogled na kri je obema ohladil živce, kaže, da sta se pobotala in šla v posteljo. Ko je drugo jutro Fioccova vstala, da bi pripravila kavo, ji je iz rane pritekel curek krvi.Ustrašila sta se, vendar k zdravniku nista šla iz bojazni, da ne bi prišlo do prijave. Tako vsaj pripoveduje Ulcigrai. Rano sta skušala zdraviti kar doma, tako da jo je on prevezoval in mazal s kremo za celitevran. Poklical je tudi neko znanko, ki mu je pomagala pri zdravljenju in je sedaj obtožena, da ni nudila (ustrezne) pomoči. Njenega imena niso posredovali. Fioccova je legla v posteljo in zaspala, proti 23. uri pa se je moški zavedel, da je povsem bela v obraz in da ji vratna žila ne utripaveč. Mislil je (po vsej verjetnosti zgrešeno), da je mrtva in zato zbežal. Kaj je nato delal do četrtka ponoči, agenti še preiskujejo. Sam jeizjavil, da je povsem šokiran krožil po mestu, iz bara v bar, in da se zaradi popitega alkohola ne spominja potankosti. V to verzijo preiskovalcine verjamejo popolnoma, kajti težko je verjeti, da je pasivno krožil 24 urob zavesti, da leži v njegovem stanovanju truplo nesrečne ženske.

Kaže vsekakor, da vest o umoru ni ostala tajna in da je truplo nekdo videl. Nič čudnega, saj je bilo stanovanje v Ulici Flavia 12, v petnadstropni stavbi nasproti kina Lumiere, zelo obiskovano. V njem so se shajali člani znanega kroga iz Valmaure, ki živi ob mamilih, tatvinah, alkoholu, v izredno neurejenih osebnih in družinskih razmerah, pa tudi v veliki materialni bedi. Prav nekdo od teh je v noči od srede na četrtek, okrog 2. ure, telefoniral na kvesturo in povedal, da je v stanovanju Maria Ulcigraija truplo Alme Fiocco. Ko so agenti letečega oddelka vdrli v stanovanje, so odkrili, da ni šlo za šalo: v bedno opremljeni spalnici je res ležalo truplo. Ko so gadvignili, se je iz rane izlil curek krvi, kar pomeni, da smrt ni nastopila v torek, ampak kvečjemu v sredo popoldne. Če bi torej Ulcigrai poklical zdravnika, bi Fioccova ostala pri življenju. Toda kako so ga prijeli?

»Imeli smo veliko srečo,« nam je povedal inšpektor Scozzai. »Ulcigrai je v sredo zvečer šel na dom svoje matere v Ulici Di Vittorio. Mislil je, da bo pri njej lahko prespal, toda načrt je moral spremeniti, kajti matere ni bilo v mestu. Poklical je torej taksi in šoferju naročil, naj ga odpelje na Trg Stare mitnice. Pot v središče mesta pa je peljala prav po Ulici Flavia, mimo njegovega doma. Sami smo se začudili, ko smo ga zagledali, kako se v taksiju pelje mimo nas. Pri spoznavanju nismo imeli težav, saj je naš star znanec.«

Mario Ulcigrai ima na kvesturi zajeten dosje. Neštetokrat je bil prijavljen zaradi tatvine, posesti nožev, izkoriščanja prostitucije in nasilnih dejanj. V svojem življenju ni nikoli bil zaposlen, zadnje čase pa se je preživljal ob nizki Almini pokojnini. Leta 1979 so ga aretirali pod otožbo, da je skušal zabosti svojo ženo (od katere je neformalno ločen že več let), obtožbo sonato omilili v povzročitev poškodb, za kar ga je prizivno porotno sodišče decembra leta 1981 obsodilo na štiri leta zapora in proglasilo za delno neprisebnega. Toda zapor mu ni pomagal: leta 1984 je bil spet obsojen (sicer le na tri mesece), ker se je »nožkal« z nekim znancem. Lani ga je policija spet prijavila zaradi nedovoljene posesti noža, do katerega je očitno imel morbozen odnos.

Med preiskavo je policija priprla še osem ljudi, ki jih je včeraj zaslišala, da bi preverila, ali niso vpleteni v prikrivanje umora. Spočetka so namreč preverjali sum, da je Ulcigrai skrival truplo morda z naklepom, da bi se ga znebil in da mu je kdo bil pripravljen pomagati. Očitno pa suma niso potrdili dokazi in popoldne so vse izpustili. Sodišču bodo prijavili eno dekle, ki je na povsem neustrezen način pomagala Ulcigraiju pri »zdravljenju« pokojnice. Preiskovalce je očitno prepričala,da se ni zavedela resnosti poškodbe, kajti v drugem primeru bi bila obtožba veliko hujša.

Mario Ulcigrai je včeraj ostal na kvesturi do 14. ure. Droban, suhljat, neobritega obraza in rdeče obrobljenih oči, je tiho odgovarjal na vprašanja agentov. Ko je prišel zaporni nalog, s katerim ga je namestnik državnega tožilca Coassin obtožil umora, so ga odpeljali v koronejski zapor.

NADJA FILIPČIČ

Truplo Alme Fiocco je ležalo na postelji, v bedno opremljeni spalnici

Z včerajšnje skupščine sindikata uslužbencev javne varnosti

Policija zahteva ureditev delovnih razmer

V sejni dvorani Trgovinske zbornice je bila sinoči sindikalna skupščina SIULP (Sindacato italiano unitario lavoratori polizia), ki se zavzema za pravice uslužbencev javne varnosti. Skupščino so podprle tudi CGIL, CISL in UIL.

Uslužbenci policije že od časa, ko je stekla reforma te službe, zahtevajo ureditev razmer, od denarnih do življenjskih, v katerih delajo in ki jih vlada in druge javne uprave že pet let sistematično zanemarjajo. Policijski uslužbenci Dežele Furlanije-Julijske krajine so prav včeraj nameravali prirediti sprevod po mestnih ulicah, vendar so se namenu odrekli na prošnjo tržaškega kvestorja in tudi zato, da ne bi prišlo do kakršnekoli oblike instrumentaliziranja. Protestirajo pa zato, ker še vedno niso stekla pogajanja o delovni platformi, ki med drugim predvideva koordiniranje služb javnega reda, prilagodljivost organika in ojačitev teritorialnega nadzorstva, ki bi lahko nudilo večjo in kakovostnejšo varnost prebivalstvu ter boljše delovne in življenjske pogoje. Kot rečeno, se vlada skoraj groteskno znaša na te zahteve in dogaja se, da jih enkrat sprejme in določi za obravnavo, takoj nato pa svojo odločitev prekliče.

Na skupščini je prišlo do izraza nezadovoljstvo uslužbencev javne varnosti tudi na račun razlik, do katerih redno prihaja med različnimi telesi službe. Reforma naj bi se zato začela že v policijski šoli, kjer naj bi se kadeti seznanili z raznimi usmeritvami bodoče službe, zlasti pa s smislom za odgovornost. Slednja namreč ne sme biti le dolžnost baze, temveč mora izhajati predvsem z vrha.

Vrsta tatvin v stanovanjih

Praznično obdobje je navadno tudi čas največjega dela za tatove, ki radi izkoriščajo odsotnost stanovalcev, da si na nepošten način lahko privoščijo mastnejšo božično ali novoletno večerjo. Najbolj grenko je to na lastni koži okusil 31-letni Teofrato Talozzi, ko se je včeraj po krajši odsotnosti vrnil v svoje stanovanje v Ul. dello Scoglio 4. Vhodna vrata so bila namreč podrta, stanovanje pa razmetano. Po kratkem pregledu je Talozzi ugotovil, da so mu tatovi odnesli nekaj dragocenih predmetov, dva kožuha, dve lisičji krzni in 1.800.000 lir v gotovini. Skupna škoda znaša okrog 20 milijonov.

Mnogo ceneje se je zmazal 27-letni Roberto Derossi, ki so mu tatovi prav tako prebrskali stanovanje (v Ul. Foscolo 10), odnesli pa so samo nekaj kovancev in dragih predmetov za skupno vrednost 120 tisoč lir.

Žrtev stanovanjskih miši je bil včeraj tudi 50-letni Giorgio Meriggioli, Ul. dell'Eremo 150, ki so mu tatovi odnesli iz stanovanja krznen plašč in nekaj dragocenih predmetov. Vrednosti ukradenega blada okradenec ni znal točneje ugotoviti.

Tatovi pa se včeraj niso znesli samo nad zasebnimi stanovanji, ampak vdrli tudi v skladišče pnevmatik Alberta Camozzija v Ul. Fabio Severo 2/4. S silo so odprli blagajno, v kateri pa niso našli ničesar, pač pa so odnesli kakih 50 do 60 avtomobilskih gum.

---

† Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustila naša draga žena, mama in nona

Zora Ukmar por. Carli

Pogreb bo danes, 19. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev v Trebče.

Žalostno vest sporočajo mož Bruno, hči Irene z družino, sin Marko, bratje z družinami ter drugo sorodstvo.

Trebče, 19. decembra 1986

Ob izgubi drage mame izrekajo iskreno sožalje Marku Carliju in družini vsi prijatelji iz Trebč.

Irenini prijatelji globoko sočustvujejo ob izgubi drage mame Zore.

---

† Zapustil nas je naš dragi mož, oče in nono

Ivan Obersnel

Pogrebna maša bo jutri, 20. t. m., ob 11.45 v kapelici mrtvašnice glavne bolnice v Ul. Pietà.

Žalostno vest sporočajo žena Marija, sin Dušan, snaha Silvana in vnuk Devan ter drugo sorodstvo.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Trst, 19. decembra 1986

Žalovanju se pridružujejo družini Starec in družina Sancin.

Dragemu stricu

Ivanu Obersnelu

v slovo

Pavel, Andrea, Danica in Sonja.

Trst, 19. decembra 1986

Ob smrti dolgoletnega člana ANGELA CARLIJA-ČIČIJA izreka SPDT iskreno sožalje svojcem. Pospremili ga bomo na zadnji poti jutri, 20. decembra, ob 14. uri na evangeličansko pokopališče.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Wolfgang Kohlhaase - Rita Zimmer

RIBA ZA ŠTIRI

Režija JOŽE BABIČ

Premiera
— danes, 19. decembra, ob 20.30 ABONMA RED A - premierski

Ponovitve
— jutri, 20. decembra, ob 20.30 ABONMA RED B - prva sobota po premieri
— v nedeljo, 21. decembra, ob 16.00 ABONMA RED C - prva nedelja po premieri
— v soboto, 27. decembra, ob 20.30 ABONMA RED F - druga sobota po premieri
— v nedeljo, 28. decembra, ob 16.00 ABONMA RED G - druga nedelja po premieri

CASSA RURALE ED ARTIGIANA OPICINA - TRIESTE
HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE - TRST

gledališča

VERDI

Božični koncert, ki ga vsako leto organizira gledališče Verdi, bo tudi letos in sicer v torek ob 20.30 v cerkvi sv. Frančiška (Ul. Giulia). Orkester in zbor bo vodil Andrea Giorgi s sodelovanjem pevk Tiziane Sojat in Glorie Scalchi. Na sporedu skladbi GLORIA Antonia Vivaldija in Francisa Poulenca. Vstop samo z vabili, ki bodo na razpolago pri blagajni gledališča Verdi.

CRISTALLO - LA CONTRADA

Danes ob 20.30 bo na sporedu Topolovo delo UN'ORA D'AMORE. Režija Francesco Macedonio. Prodaja vstopnic pri UTAT v Pasaži Protti ali uro pred pričetkom predstave pri blagajni gledališča. Ponovitve do 21. t. m.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 12. januarja 1987, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopila skupina MOSKOVSKIH VIRTUOZOV z violinistom V. Spivakovom.

Nedeljski koncerti - V nedeljo ob 11. uri v gledališču Cristallo bo na sporedu četrti in zadnji koncert iz ciklusa, ki ga organizira gledališče Verdi. Komorni orkester gledališča Verdi, pod vodstvom Severina Zannerinija s sodelovanjem violinista-solista Igorja Drazila, bo izvajal Pergolesijeve, Tartinijeve in Bachove skladbe. Vstopnice so na prodaj danes pri blagajni gledališča Verdi.

razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu, Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju in Zveza vojnih invalidov NOV vabijo na TRADICIONALNO NOVOLETNO DRUŽABNOST, ki bo v torek, 30. decembra, ob 17. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu, Ul. Petronio 4. Vabila so na razpolago na sedežu organizacij v Ul. Cicerone 8/B.

Slovenska zamejska skavtska organizacija prireja jutri, 20. t. m., ob 15. uri v Marijanišču na Opčinah BOŽIČNO SREČANJE ZA NAJMLAJŠE ČLANE. Vabljeni vsi volčiči in veverice!.

Slavistično društvo sklicuje sejo odbora danes, 19. decembra, ob 17. uri v sobi na sedežu ZSKD.

Slovenska zamejska skavtska organizacija prireja v nedeljo, 21. decembra PRIPRAVO NA BOŽIČ, ki bo v prostorih šolskih sester pri Sv. Ivanu - Ul. delle Docce. Zbiranje v popolnem kroju ob 9. uri. Konec predviden ob 16. uri.

Knjižnica P. Tomažič in tovariši. Za italijanske prijatelje našega društva bomo v kratkem začeli TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA. Vpisovanje do 31. decembra v Prosvetnem domu na Opčinah in tudi po telefonu na št. 213945 od 16. ure dalje.

izleti

SKD Barkovlje prireja v nedeljo, 28. t. m., izlet v Ljubljano na Plečnikovo razstavo in na razstavo slovenskih impresionistov. Izletnikom bodo na razpolago umetnostni vodiči. Cena izleta, ki vključuje malico in kosilo, je 30.000 lir. Informacije pri Lucijanu Jagodicu (tel. 69297) in pri Ediju Godniku (tel. 415753). Odhod avtobusa je ob 7.30 izpred barkovljanskega portiča. Vabljeni!.

Združenje Union v sodelovanju z Italijansko ustanovo za spoznavanje slovenske kulture in jezika prireja enodnevni izlet v Ljubljano na vodeni ogled Plečnikove razstave v petek, 26. decembra. Cena (samo vožnja) 10.000 lir. Vpisovanje v Ul. Valdirivo 30 vsak dan od 17. do 19. ure, razen v soboto - tel. 61011.

kino

ARISTON - 16.30, 21.30 **Round Midnight,** dram., ZDA 1986, 130'; r. Bertnard Tavernier; i. Dexter Gordon, François Cluzet.

EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 **Il nome della rosa,** dram., It./Fr. 1986, 127'; r. Jean-Jacques Annaud; i. Sean Connery, F. Murray Abraham.

EXCELSIOR II - 17.45, 21.45 **Mona Lisa,** dram., VB 1986, 100'; r. Neil Jordan; i. Bob Hoskins, Cathy Tyson.

FENICE - 17.45, 22.15 **A proposito della notte scorsa,** kom., ZDA 1986, 110'; r. Edward Zwick; i. Demi Moore, Rob Lowe.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 **The Blues Brothers**, kom., ZDA 1980, 127'; r. John Landis; i. John Belushi, Dan Aykroyd.

NAZIONALE II - 16.00, 22.15 **F/X - effetto mortale,** fant., ZDA 1986, 110'; r. Roy Mandel; i. Barbara Brown, Bert Denney.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 **The Hitcher - La lunga strada della paura,** dram., ZDA 1986, 97'; r. Robert Harman; i. Rutger Hauer, Jennifer Jason Leigh, □

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 **Cattails pornogatte in amore,** porn., □□

EDEN - 15.30, 22.00 **I vizi di Marylin,** □□

MIGNON - 16.00, 22.15 **Fantasia**, ris., ZDA 1940, 120'; prod. Walt Disney.

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Nove settimane e 1/2,** dram., ZDA 1985, 113'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger.

ALCIONE - 17.30, 22.00 **Il fiore delle 1001 notte**, dram., It. 1974, 130'; r. Pier Paolo Pasolini; i. Franco Merli, Ines Pellegrini.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **Absolute Beginners**, dram., VB 1986, 108'; r. Julian Temple; i. David Bowie, Sade, Paul Weller.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 **La sorella di Ursula,** porn., □□

RADIO - 15.30, 21.30 **Virilsex games**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razstave

Mestna galerija - Ljubljana: DIALOG NAVZNOTER - DIALOG NAVZVEN. Razstavlja skupina italijanskih in slovenskih umetnikov iz Trsta, Gorice in Vidma.

V galeriji Malcanton - Ul. Malcanton 14/A - bo do 3. januarja razstavljala svoje keramične izdelke ONDINA BRUNETTI.

V galeriji Cartesius bodo do 2. januarja na ogled grafike devetih slikarjev.

V Peterlinovi dvorani Slovenske prosvete v Ul. Donizetti 3 je odprta razstava slovenske slikarke iz Milana Ljube Štolfa. Urnik: od 17. do 19. ure.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. Do 23. decembra je odprta razstava BOGOMILE DOLJAK. Urnik: ob delavnikih od 16. do 19. ure, v nedeljo od 10. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

V tržaški občinski galeriji do 28. t. m. razstavlja svoja dela slikarka VERA BURLINI.

TK Galerija

Vabimo vas jutri, 20. t. m., ob 18. uri na otvoritev razstave

»POŠTNI FORMATI«

V TK Galeriji je na razpolago bogata izbira grafik, slik in malih skulptur za svojevrstno ***»božično in novoletno darilo«.***

razne prireditve

Ženski pevski zbor Prosek-Kontovel prireja jutri, 20. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku SREČANJE ŽENSKIH ZBOROV. Poleg domačega zbora sodelujejo še zbori: Tabor z Opčin, I. Grbec iz Škednja in Rdeča zvezda iz Saleža.

KD F. Venturini vabi na ZAKLJUČNI NASTOP glasbene šole - odseka za harmoniko in otroškega zbora, ki bo v nedeljo, 21. decembra, ob 18.30 v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju.

Godba na pihala iz Ricmanj vabi na ZAKLJUČNI KONCERT jutri, 20. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Ricmanjih.

SKD Barkovlje priredi SILVESTROVANJE. Za informacije telefonirati na št. 69297.

Grbčevi dnevi ob 20-letnici smrti IVANA GRBCA: osnovna šola I. Grbec priredi danes, 19. decembra, ob 14. uri polaganje venca in šolsko prireditev SPOMINI NA IVANA GRBCA. Vabljeni!.

Godbeno društvo Nabrežina vabi na TRADICIONALNI BOŽIČNI KONCERT v nedeljo, 21. decembra, v občinski telovadnici v Nabrežini s pričetkom ob 16.30. Sodeluje moški pevski zbor Tabor z Opčin.

Godba na pihala Vesna - Križ vabi na BOŽIČNI KONCERT, ki bo v nedeljo, 21. decembra, ob 18. uri v Domu A. Sirk v Križu.

KD Primorsko - Mačkolje vabi na KONCERT TRŽAŠKEGA OKTETA, ki bo v nedeljo, 21. decembra, ob 17.30 v srenjski hiši v Mačkoljah.

SKD Barkovlje - Ul. Cerreto 12 - priredi danes, 19. decembra, ob 20. uri predavanje PAVLA STRAJNA o CANKARJU V TRSTU. Vabljeni vsi, posebno dijaki.

KD Rovte-Kolonkovec prireja v društvenih prostorih v Ul. Monte Sernio 27 jutri, 20. t. m., ob 20. uri nastop ČARODEJA RENORA s točkami v rokohitrstvu (na mednarodni ravni). Vabljeni!

Lovski zbor Doberdob in pevski zbor V. Mirk s Proseka - Kontovela prirejata v nedeljo, 21. decembra, ob 17. uri v športno-kulturnem centru v Zgoniku KONCERT PEVSKIH ZBOROV V DOBRODELNE NAMENE. Čisti dobiček je namenjen Kulturnemu domu - spomeniku padlim v NOB iz Briščikov.

Občinsko združenje prostovoljnih gasilcev Breg vabi vse svoje člane na DRUŽABNOST ob koncu leta 1986, ki bo danes, 19. t. m., ob 20. uri v srenjski hiši v Prebenegu.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 19. decembra
URBAN

Sonce vzide ob 7.42 in zatone ob 16.23 - Dolžina dneva 8.41 - Luna vzide ob 19.02 in zatone ob 10.23.

Jutri, SOBOTA, 20. decembra
EVGEN

PLIMOVANJE DANES: Ob 4.25 najnižje 1 cm, ob 9.52 najvišje 38 cm, ob 17.10 najnižje -57 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 6,6 stopinje, zračni tlak 1018,9 mb pada, brezvetrje, vlaga 64-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 12 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marco Bertocchi, Jessica Crusiz, Chiara Giacomini.

UMRLI SO: 88-letna Giulietta Polini, 75-letna Gisella Zaccaria, 78-letna Antonia Rapus, 93-letni Giuseppe Pertot, 82-letna Clotilde Renis, 63-letni Ernesto Visintin, 80-letna Stefania Clai, 89-letna Oliva Tomasich vd. Sancin, 93-letna Giovanna Chersi, 73-letna Rosa Pauli vd. Sergas, 84-letni Giuseppe Zucchini, 78-letni Angelo Carli, 77-letna Serena Pammavicino por. Stuparich, 63-letni Aldo Ravbar, 95-letna Giovanna Krnel, 87-letni Lorenzo Silla, 58-letna Albina Ukmar, 93-letna Maria Buzan, 88-letna Serafina Messina, 96-letna Angela Montegan, 79-letni Arbeno Santarossa, 84-letni Pasquale Zatella, 63-letni Carlo Kellner.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 15., do sobote, 20. decembra 1986

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Lungomare Venezia 3 (Milje), Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4.

FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30

Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).
FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

KD RDEČA ZVEZDA

vabi jutri, 20. decembra,
v športno-kulturni center
v Zgoniku
z začetkom ob 20. uri na

ZIMSKI PLES

Igre, presenečenja.

Na voljo dobro založeni kioski.

šolske vesti

Učenci osnovne šole Bazoviški junaki v Rojanu vabijo starše, sorodnike in prijatelje na BOŽIČNICO, ki bo na šoli jutri, 20. decembra, ob 11. uri. Prisrčno vabljeni!

Učenci in učitelji COŠ Šempolaj - Slivno vabijo na BOŽIČNICO, ki bo danes, 19. t. m., ob 14. uri v šempolajski cerkvi.

Učenci osnovne šole D. Kette vabijo starše, sorodnike in prijatelje na BOŽIČNICO, ki bo na šoli jutri, 20. t. m., ob 11.15. Prisrčno vabljeni!

čestitke

Danes praznuje LUCIANO ŽERJAL 50 let. Še na mnoga zdrava in vesela leta mu želijo žena Erminija, otroka Florjan in Peter, mama Marija in oče Franc.

mali oglasi

PRODAJAMO panoramično gospodarsko poslopje, potrebno popravila, v Nasircu pri Kozini — 1 km od meje. Tel. 040/228156.

MIZARSKEGA VAJENCA, starega 17/18 let, išče podjetje Korsič. Tel. 54390.

VAJENCA ali VAJENKO s primerno šolo za hišno opremo, darom za risanje in za kontakt s publiko sprejme v službo malo podjetje. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro "Kontakt s publiko".

PRI SILVIOTU FERLUGI pri Piščancih točimo na osmici domačo kapljico. Vabljeni!

PRODAM sliko Demetrija Ceja, 120 cm x 100 cm, iz leta 1983, za 3.000.000 lir. Tel. 51853.

V SOVODNJAH damo v najem dobro vpeljano gostilno. Tel. 0481/882038.

V RICMANJIH ima odprto osmico Jadran.

PRODAM skoraj nov plug za traktor "Biaggioli Voltorecchio" za 650.000 lir. Tel. 229349.

PRODAM za 500.000 lir BON v vrednosti 1.000.000 lir za nakup krznenega plašča Annabella. Telefonirati v večernih urah na št. 200812.

PRODAM 2.880 kv. m vinograda v Dolini z možnostjo vode. Tel. 228390.

ODDAM v najem 140 kv. m skladišča v pritličju in prvem nadstropju. Tel. 228390.

prispevki - prispevki

V počastitev spomina Ivana Smerdela darujejo Kocjanovi, Loredana in Mauro Gešela, Petrina, Tino in Fulvio, Rudi z ženo Slavico ter Soča 70.000 lir za VZPI-ANPI sekcija Križ.

Namesto cvetja na grob Juste Bizin vd. Bogatec daruje pekarna Malalan (Prosek) 20.000 lir za VZPI-ANPI sekcija Križ.

V spomin na prijatelja Borisa Zafrana daruje Stanka Hrovatin 30.000 lir za knjižnico P. Tomažič in tovariši.

V spomin na Klavdija Čoka ob 5. obletnici smrti darujeta družini Čok in Poropat 50.000 lir za Kulturni dom v Lonjerju.

V spomin na dragega Klavdija in vse sorodnice darujejo družine Čok, Križmančič in Foraus 50.000 lir za Kulturni dom v Lonjerju.

V spomin na dragega inž. Albina Ločičnika daruje družina Franjo Kosovel 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Edija Kobala darujeta Elsa in Tonči Pertot 20.000 lir za TPK Sirena.

Namesto cvetja na grob Edija Kobala darujeta Rafaela-Vida in Rudi Novačič 15.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Edija Kobala darujeta Justa in Rudi Blažič 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

POPRAVEK:V spomin na Marjana Pertota darujeta Annamaria in Lucia Baša in ne Buša 30.000 lir za pevski zbor M. Pertot.

Namesto cvetja na grob prijatelja Borisa Zafrana darujeta Savina in Erminio Kuret 20.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na svojega nepozabnega učitelja Borisa Zafrana darujejo učenci 3. a razreda celodnevne osnovne šole Ricmanje-Domjo: Gabrijela, Breda, Tjaša, Irina, Dolores, Patricija, Damjan, Mitja, Ravel, Dean, Severino, Robert in Ivan 54.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Sergija Kobala (Edija) daruje družina Martelanc 20.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na dragega Marjana Pertota daruje Erika 25.000 lir za SKD Barkovlje in 25.000 lir za pevski zbor M. Pertot.

Ob 10. obletnici smrti drage matere Ivane Pregarc daruje sin 30.000 lir za Dijaško matico.

Ema Tul daruje 20.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje.

V počastitev spomina Marjana Pertota darujeta Neva in Luciano Jagodic 20.000 lir za SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Edija Kobala darujeta Elda in Štefka 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob plačilu članarine je daroval Armido Ukmar 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev v Trstu.

Namesto cvetja na grob Vincenca Čuka darujeta Marija in Silvan Žagar 25.000 lir za Godbo V. Parma iz Trebč.

POPRAVEK: V počastitev spomina Stanislava Sosiča daruje Rafaela Skerlavaj 10.000 lir in ne 100.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

Namesto cvetja na grob Pepke Bandelj darujeta Gička in Sabina 20.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

Dvodnevno zasedanje o informatiki v zavarovalništvu

»Informatika kot dejavnik spremembe zavarovalnih struktur in gospodarskih sistemov« je vsebina dvodnevnega zasedanja, ki se je pričel včeraj in se nadaljuje danes in ki ga prireja družba Trieste Consult v Trstu na ekonomski fakulteti tržaške Univerze. Zasedanje vodita Sergio Brischi, poverjeni upravitelj in generalni direktor družbe Informatica dežele FJK, in Marco Rocca, podpredsednik zavarovalne družbe SARA. Sodelujejo pa predstavniki družb IBM Italia, Assitalia, Assicurazioni Generali, Tirrena, Unipol, International Management Advisor, Italsiel, RAS in Lloyd Adriatico.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Od leta 1927

smo na razpolago svojim cenjenim odjemalcem z najlepšimi zlatarskimi izdelki priznanih mojstrov iz Valenze ter z urami prestižnih znamk.

zlatarna urarna
LAURENTI-STIGLIANI
TRST — LARGO SANTORIO 4
swatch

menjalnica

18. 12. 1986

Ameriški dolar	1383.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	690.75	Švicarski frank	817.—
Francoski frank	209.50	Avstrijski šiling	98.—
Holandski florint	610.50	Norveška krona	181.30
Belgijski frank	32.60	Švedska krona	198.—
Funt šterling	1970.—	Portugalski eskudo	8.70
Irski šterling	1868.—	Španska peseta	9.60
Danska krona	180.50	Avstralski dolar	870.—
Grška drahma	9.30	Debeli dinar	2.50.—
Kanadski dolar	990.—	Drobni dinar	2.40.—

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Tel.: Sedež 61446 - 68881 Agencija Domjo 831-131

KUPUJ NA OPČINAH - VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE BOŽIČ '86

1. nagrada FORD SIERRA 1800 cc
2. nagrada FORD ESCORT 1300 cc
3. nagrada FORD FIESTA 1100 cc

CASSA RURALE ED ARTIGIANA-OPICINA
HRANILNICA IN POSOJILNICA-OPČINE

Do 31. 12. 1986 dobiš za vsakih 10.000 lir nakupa srečko velikega nagradnega žrebanja Božič '86.

filmi na tv zaslonu

kinoatelje

UN PAPERO DA UN MILIONE DI DOLLARI - Million Dollar Duck - Raca, vredna milijon dolarjev, ZDA 1971.

Režija: Vincent McEveety. Igrajo: Dean Jones, Tomy Roberts, Sandy Duncan, Katie Dooley. Drevi ob 20.30 na RAI 1.

Ime in osebnost Walta Disneya je priljubljena in dobro znana otrokom vseh starosti. Končno se je tudi italijanska državna televizija odločila za izčrpnejši pregled njegovih celovečernih del. S tem filmom pa proslavlja »slučajno« pomenljivo obletnico: 20-letnico smrti tega genialnega risarskega mojstra. Walt Disney je namreč umrl v Burbanku (Kalifornija) 15. decembra 1966.

Subtilnega ilustratorja klasičnih pravljičnih osebnosti (Sneguljčica, Pepelka) in strastnega kovalca novih, sodobnih mitov (Micky Mouse, Donald Duck itd.) ne bomo seveda predstavljali, raje napovejmo, kaj se dogaja v tem značilno disneyjevskem filmu.
Profesor Dooley raziskuje razumske sposobnosti pri živalih, pri tem odkrije raco, ki nese zlata jajca... Iz tega odkritja se razvije pravcati plaz nevzdržnih »gagov« in duhovitih prizorov.

IL GIORNO DELLA LOCUSTA - The Day of the Locust - Dan kobilice, ZDA 1974.

Režija: John Schlesinger. Igrajo: Donald Sutherland, Karen Black, Burgess Meredith, Geraldine Page. Jutri ob 20.30 na RAI 2.

Roman The Day of the Locust Nathanaela Westa je po oceni Scotta Fitzgeralda ena izmed najlepših knjig o Hollywoodu, o blišču in bedi te prestolnice svetovnega filma. Scott Fitzgerald je bil tudi dober Westov prijatelj, oba sta pisala, brez vsakršnega uspeha, za zanikrne in neobčutljive producente. Njuno prijateljstvo je lepo opisano v Fitzgeraldovi knjigi Veliki Gatsby.

Dan kobilice je zgodba dveh hollywoodskih nejunakov, neznane zvezdnice in mladega scenarista, ki živita na obrobju filmskih studijev in hollywoodskih salonov in se ne znajdeta v kaosu, sredi intrig in pokvarjenosti filmskega

UNA NOTTE ALL'OPERA - A Night at the Opera - Noč v operi, ZDA 1935.

Režija: Sam Wood. Igrajo: Groucho, Chico in Harpo Marx, Kitty Carlise, Allan Jones. V nedeljo, 21. decembra, ob 10.30 na RAI 2.

Film opisuje nekega tenorista, ki končno doživi nastop v operi, po številnih zapletljajih in zlasti po zaslugi naših junakov, prebrisanih in navihanih bratov. Vendar zgodba sama sploh ni važna pri filmih bratov Marx. Gledalec se, ne glede na zaplet in razplet dogajanja, tako rekoč izgubi v vrtoglavem ritmu njihovih »gagov«, izrazito neumnih vicov in absurdnih situacij iz njihovih burk.

Komični nastop Marxovcev je edinstven pojav v ameriškem filmu, njihov surrealistični in šokanti humor pa ima svoj izvor in temelj v starožidovskem čutu za srčnost in duhovitost, ki navdihuje od vedno tako literaturo (Bellow, Singer itd.) kot teater, film (Woody Allen) idr.

SOLDATI A CAVALLO - The Horse Soldiers - Vojaki na konjih, ZDA 1959.

Režija: John Ford. Igrajo John Wayne, William Holden, Constance Towers, Althea Gibson. V torek, 23. decembra, ob 20.30 na RAI 2.

Pri Fordu je zgodba bistvena komponenta filmskega dela in vse njene prvine, zlasti akcijski pripetljaji, odprta prizorišča, velika dejanja, so izredno funkcionalni za uspešnost celovite filmske strukture. Pri njegovih Vojakih na konjih gre za močno in razburkano pripoved o odnosih, ko se mešajo, soočajo in zoperstavljajo prijateljska, ljubezenska in sovražna čustva.

Načelnik odreda ameriške konjenice (John Wayne) je na smrt skregan z vojaškim zdravnikom (Williamom Holdenom), njuno sovražno razmerje se razbremeni po prihodu lepega dekleta, ki se po sili razmer pridruži konjeniškemu odredu.

JE KONČNO LJUBEZEN - At long last Love, ZDA 1975.

Režija: Peter Bogdanovich, Igrajo: Burt Reynolds, Cybil Shepard. V sredo, 24. decembra, ob 20.15 na RTV-Lj.

Iz kopice filmov, ki jih v teh prazničnih dneh ponujajo vse televizijske postaje (samo v filmskih sporedih vsedržavnih mrež, od RAI do Berlusconijevih networkov, EURO TV in Telemontecarlo, smo našteli ta teden kar 94 naslovov!), smo izbrali tudi to Bogdanovichevo glasbeno komedijo, predvsem zaradi njenega šarma in avtorjevega pretanjenega okusa za nostalgijo. Jugoslovansko-ameriški filmski režiser, kritik in teoretik je pravzaprav mojster nostalgije, strasten ljubitelj klasičnega ameriškega filma in iz tega izvirajoče mitologije.

Zato je Bogdanovich v svojem prvencu Zadnja kinematografska predstava iz leta 1971 podoživel Ameriko in film petdesetih let. V Stari Ameriki (na EURO TV v torek, 23. decembra, ob 20.30) se je spomnil prvih pionirskih let razvoja filmske umetnosti-obrti-industrije. Končno nam v tem filmu ponuja magični svet Porterjeve glasbe. Cole Porter je namreč bil eden izmed najplodovitejših in najboljših ameriških skladateljev lahke in filmske glasbe.

CARMEN - It.- Fr. 1983.

Režija: Francesco Rosi. Igrajo in pojejo: Julia Migenes Johnson, Placido Domingo, Ruggero Raimondi, Faith Esham. V četrtek, 25. decembra, ob 20.30 na RAI 2.

Državna televizija praznuje letos božič z Rosijevo filmsko verzijo znamenitega Bizetovega opernega dela. Leta 1983 sta se še dva druga režiserja lotila te opere, Francoz Jean-Luc Godard in Španec Carlos Saura, vendar sta njuni interpretaciji dokaj prosti in osebni, medtem ko je Rosi veliko bolj spoštljiv do Bizeta in njegove junakinje Carmen , ki ji je pridal »le« svoj značilen realističen pristop. Julia Migenes Johnson (Carmen) in Ruggero Raimondi (Escamillo) sta odlična interpreta, tako pevsko kot igralsko, manj prepričljiv je kot igralec Placido Domingo v vlogi Don Joséja. Izvrstni dirigent operne glasbe je Lorin Maazel.

Pripravlja:
Boris Devetak

Nove plošče

BILLY IDOL - WHIPLASH SMILE — LP

Billy Idol se vrača, po krajšem premoru, s polno paro in svežimi rockovskimi idejami z novo LP ploščo *Whiplash Smile*. William Broad, tako se glasi namreč njegovo pravo ime, je v punkovskih časih igral v skupini Generation X, njegov zvesti sodelavec pa je bil takrat Tony James, ki je sedaj leader presenetljivega ansambla Sigue Sigue Sputnik.

Novo Idolovo ploščo je producíral kot vedno odlični Keith Forsey. Pesmi sta v glavnem napisala Idol sam in Steve Stevens, ki trenutno nadomešča Andyja Taylorja v skupini Duran Duran, ob kateri pa se ne bi rad zaustavljal, saj je bilo, po mojem mnenju, še preveč napisanega.

Toda povrnimo se k našemu glasbeniku. Pristni rock'n'roll je še vedno najbolj priljubljen stil Billyja Idola, pa čeprav modernejši, elektronsko obarvan, če se lahko tako izrazim, ostaja pa rock'n'roll, tudi če so nekateri songi ritmično bolj podobni discu, kot pa značilnemu rocku.

Nosilna pesem je *To Be A Lover*, vendar so tudi ostale zelo dobre. *Worlds Forgotten Boy* ter *All Summer Single* in še zadnja *One Night, One Chance* so po mojem mnenju pravi biseri rock glasbe, ki jo Billy Idol mojstrsko prilagaja današnjemu času in okusu.

Ostale pesmi so še: *Soul Standing By, Sweet Sixteen, Man For All Seasons, Don't Need A Gun, Beyond Belief, Fatal Charm.*

Z nagradami sodelujejo še:

Elektrotehna DO Melodija Mengeš · Založba Lipa Koper · Založništvo tržaškega tiska - Trst · Astra DO Steklarna Hrpelje · Iskra TOZD Elektroakustika Sežana · Ljubljanska banka

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Glasujem za: .....

Moj predlog: .....

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

10.30 Nanizanka: Ombre del passato - Piedi in avanti
11.30 Nanizanka: Taxi
12.05 Variete: Pronto... chi gioca? (vodi Enrica Bonaccorti)
13.30 Dnevnik
14.00 Pronto... chi gioca? (2. del)
14.15 Glasbena oddaja: Discoring
15.00 Aktualna oddaja: Primissima
15.30 Zabavna oddaja: Pista!
17.00 Dnevnik — kratke vesti
17.05 Pista! (2. del)
18.30 Kviz: Parola mia
19.40 Almanah jutrišnjega dne
19.50 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.30 Film: Un papero da un milione di dollari (kom., ZDA 1971, r. Vincent McEveety, i. Dean Jones, Sandy Duncan)
22.10 Dnevnik
22.20 Alfred Hitchcock predstavlja: Il vaso di vetro
22.45 Glas. odd.: Disco »in« Europa
23.35 Dnevnik
23.50 Umetniki pred ogledalom: Luigi Veronesi (ured. Mario Carbone)

RAI 2

10.50 Smučanje: veleslalom moški (iz Kranjske gore, 1. spust)
11.45 Variete: Cordialmente
13.00 Dnevnik
13.30 Nanizanka: Quando si ama
14.20 Risanka: Braccio di Ferro
14.35 Mladinska oddaja: Tandem
16.55 Informativna oddaja: Narava z ljubeznijo in jezo
17.25 Rubrika: Iz parlamenta
17.30 Dnevnik - kratke vesti
17.35 Tedenska rubrika o turizmu in prostem času
18.20 Športne vesti
18.30 Nanizanka: Il commissario Köster - I due assassini
19.40 Vremenska napoved
19.45 Dnevnik
20.20 Športne vesti
20.30 Nad.: Naso di cane (zadnji del)
22.00 Dnevnik
22.10 Aktualnosti: Aboccaperta
23.25 Dnevnik
23.35 Film: Una spia di troppo (krim., ZDA 1966, r. Joseph Sargent, i. Robert Vaughn, David Mac Callum, Rip Torn)

RAI 3

11.35 Nadaljevanka: I miserabili
12.50 Smučanje: veleslalom moški (neposredni prenos iz Kranjske gore, 2. spust)
14.00 Tečaj ruskega jezika
14.30 Informativna oddaja: Jaz in številke - Matematika in prosti čas
15.00 Glasbena oddaja: Sonate Domenica Scarlattija za violino in čembalo
15.35 Izobraževalna oddaja: Znanost in tehnika
16.05 Dokumentarec: Znanost za vse
16.35 Variete: Dadaumpa
18.05 Glasbena oddaja: Rockline
19.00 Dnevnik
19.35 Izobraževalna oddaja: Na preturi
20.05 Izobraževalna oddaja: Varnost in zavarovanje - Nevarnost gozdnih požarov
20.30 Obrtniki iz Veneta
21.45 Dnevnik
22.20 Nadaljevanka: La corsa al Polo (po knjigi Rolanda Huntforda, r. Ferdinand Fairfax, i. Martin Show, Susan Wooldridge, 2. del)
23.20 Variete: Speciale dadaumpa

RTV Ljubljana

8.50 Tednik
9.50 Smučanje: SP veleslalom moški (prenos 1. teka iz Kranjske gore)
12.55 Smučanje: SP veleslalom moški (prenos 2. teka iz Kranjske gore)
15.25 TV mozaik (pon.)
16.25 Smučanje: posnetki SP iz Kranjske gore
17.25 Poročila
17.30 Spored za otroke: Velika in mala luna (Boris A. Novak, rež. Miran Hercog, 2. del)
17.50 Nad.: Z vrha (Bill in Laura Blaumont, VB, 1. od šestih epizod)
18.15 Izobraževalna oddaja: Energija naših rek (2. del)
18.45 Risanka
19.00 Obzornik ljubljanskega območja
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Dokum.: Novi Pacifik - Skupaj v bogastvu ali v revščini (6. del)
21.10 Nadaljevanka: Hollywoodčanke (6. in zadnji del)
22.00 Dnevnik
22.20 Film: Aretacija (krim, ZDA 1973, r. Peter Hyams, i. Elliot Gould, Robert Blake)

TV Koper

9.55 Smučanje: SP veleslalom moški (prenos 1. teka iz Kranjske gore); 12.55 prenos 2. teka
14.00 TV novice
14.10 Otroški program
18.00 Nad.: I cento giorni di Andrea
19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki:

TRST — Deželni svet zaključil razpravo o proračunu
TRŽIČ — Dela na ploščadi Micoperi
GRADEŽ — Obračun turistične sezone
TRST — Monografija Lojzeta Spacala
TRST — Premiera Ribe za štiri v SSG
TRST — Druga samostojna postavitev gledališke skupine La Contrada

19.30 TVD Stičišče
19.45 Rubrika: Mesto danes
20.00 Nanizanka: Victoria Hospital
20.25 TV novice
20.30 Indijanski klasični plesi s plesalko Chitro Wisweswaran
22.05 TVD vse danes
22.20 Ko kronika postane zgodovina: Afganistan - Odporništvo
23.15 Veleslalom moški (posnetki)

CANALE 5

8.40 Nanizanka: Una famiglia americana
9.30 Nadaljevanki: Una vita da vivere, 10.20 General Hospital
11.10 Kvizi: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito
13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.20 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo
16.00 Dokum.: Big Bang
16.30 Nanizanka: Tarzan - Il duello finale
17.30 Kviz: Doppio Slalom
18.00 Nanizanki: Baby Sitter, 18.30 Kojak - Bianco e freddo Natale
19.30 Variete: Studio 5
20.30 Nadaljevanka: Dynasty
21.30 Variete: Maurizio Costanzo show
24.00 Nanizanka: Sceriffo a New York

RETEQUATTRO

8.30 Nanizanki: Vegas, 9.20 Switch
10.10 Film: Peccato che sia una canaglia (kom., It. 1954, r. A. Blasetti, i. Sophia Loren, Marcello Mastroianni)
12.00 Nanizanki: Mary Tyler Moore, 12.30 Vicini troppo vicini
13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Hello spank, Mimì, Masters
14.30 Nanizanka: La famiglia Bradford
15.30 Film: La bella mugnaia (kom., It. 1955, r. M. Camerini, i. S. Loren, V. De Sica, M. Mastroianni)
17.30 Nanizanka: Febbre d'amore
18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Il gioco delle coppie
19.30 Nanizanka: Charlie's Angels
20.30 Variete: Un fantastico tragico venerdì
23.10 Film: Possession (srh., Fr. 1981, r. Andrzej Zulawski, i. Isabelle Adjani, S. Neill)
1.30 Nanizanka: Vegas,

ITALIA 1

8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.10 Wonder Woman, 10.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 11.00 Cannon, 12.00 Agenzia Rockford, 13.00 La strana coppia, 13.30 Tre cuori in affitto
14.00 Varietè: Candid Camera
14.15 Glasbena oddaja: Deejay Television
15.00 Nanizanki: La famiglia Addams, 15.30 Furia
16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Holly e Benji, i due fuoriclasse, Evelyn, Occhi di Gatto
18.00 Nanizanki: La casa nella prateria, 19.00 Arnold
19.30 Nanizanka: Happy Days - Giornalista spericolata
20.00 Nanizanka: Love me Licia - La canzone di Licia
20.30 Film: Quel pomeriggio di un giorno da cani (dram., ZDA 1975, r. Sidney Lumet, i. Al Pacino, Penelope Allen)
22.50 Športna rubrika
23.50 Košarkarsko prvenstvo NBA
1.30 Nanizanka: Riptide

TELEPADOVA

12.00 Nad.: Senorita Andrea
13.00 Risanki: Transformers, 13.30 Mask
14.00 Nadaljevanka: Pagine della vita
15.00 Nad.: Senorita Andrea
16.30 Risanke: Nino il mio amico Ninja, Coccinella, Ransie, Transformers, Voltron, Mask
19.30 Nanizanka: Foxfire
20.30 Film: Son tornate a fiorire le rose (kom., 1975, r. Vittorio Sindoni, i. Walter Chiari, Valentina Cortese)
22.30 Športni tednik: Eurocalcio
23.30 Film: Figli e amanti (dram., VB. 1960, r. Jack Cardiff, i. D. Stockwell, T. Howard)

TELEFRIULI

13.00 Rubrika o potrošništvu
13.30 Nadaljevanka: Rosa De Lejos
15.30 Glasbena oddaja: music box
17.45 Nadaljevanka: Rosa De Lejos
19.00 Dnevnik
20.00 Rubrika o poljedelstvu
20.30 Variete
22.30 Dnevnik
23.00 Dražbi: Il tappeto orientale, 23.30 Roberta pelle

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Fatti e commenti

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, pravljica, glasba; 8.10 Alamanah: Na goriškem valu; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka, Sestanek ob 12.00, Glasbeni mozaik; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Naš jezik, Ne prezrimo; 15.00 Mladinski pas: Iz filmskega sveta; 16.00 Zbornik: Osebno; 16.20 Glasbene skice; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbene skice.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.30 Melodije; 14.05 Baletna suita; 14.30 Človek in zdravje; 14.40 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 S starimi mojstri; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Morje in pomorščaki; 22.30 Iz glasbene skrinje; 22.50 Literarni nokturno; 0.05 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Tržnice; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val Radia Koper; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Dinar na dinar; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30, Poročila; 7.15, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00 Prisrčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.05 Hit parade; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pravila; 11.15 Glasba; 11.30 Na prvi strani; 11.35 In tako dalje; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Popoldanska glasba; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45 Sintonizzatissimi; 16.00 Country music; 16.33 Blitz; 17.00 Bubbling; 17.33 Folk glasba; 18.33 Jazz; 20.00 Nočni spored.

RADIO OPČINE

10.00 Za vsakogar nekaj; 13.30 Kupim, prodam, podarim; 16.30 Glas. oddaja: Brez naslova; 19.00 Otroška oddaja: V svetu fantazije; 20.00 Disko glasba: Mix-Time; vmes glasba.

Sklep sprejet na skupščini CAFO

Tudi v Sovodnje in v Doberdob bo v prihodnjih letih prišel metan

V prihodnjih nekaj letih bodo plinsko omrežje na Goriškem predvidoma raztegnili tudi v občine, kjer danes še ne razpolagojo s tem virom energije. Glavna skupščina konzorcija CAFO je na svoji zadnji seji soglasno odobrila novi splošni načrt plinskega omrežja, ki med drugim predvideva napeljavo zemeljskega plina tudi v občino Sovodnje in Doberdob. V okviru načrta je predvidena gradnja omrežja le v obeh glavnih naseljih, to je v Sovodnjah in v Doberdobu, medtem ko so posamezni zaselki zaenkrat še izključeni. Kdaj in kako se bo načrt uresničeval, zaenkrat še ni mogoče z gotovostjo reči, ker je odvisno predvsem od večje ali manjše razpoložljivosti finančnih sredstev. Po drugi strani pa je res, da so na zadnji seji skupščine konzorcija soglasno odobrili že prvi izvršilni načrt v vrednosti 350 milijonov lir. S tem, že zagotovljenim denarjem, bodo začeli postopoma plinsko omrežje opremljati s posebnim elektronskim nadzornim sistemom, za kar bodo v celoti uporabili okrog milijardo lir.

Izvedba celotnega načrta razširitve plinskega omrežja in posodobitve obstoječih objektov bo, po dosedanjih izračunih, veljala okrog 7.736 milijonov lir. Plinsko omrežje bodo razširili za novih 78.000 metrov (trenutno obsega okrog 120 tisoč metrov), število priključenih gospodinjstev (trenutno jih je 3215) pa bi se moralo več kakor podvojiti.

V okviru novega splošnega načrta metanizacije je predvidena, poleg avtomatizacije celotnega omrežja, tudi gradnja dveh dekompresijskih postaj, za Sovodnje in Doberdob, omrežja in drugih naprav v obeh krajih itd. Na območju Sovodenj je predvidena napeljava plina tudi v obrtniško cono na Malnišču.

Glavna skupščina konzorcija je na isti seji, ki jo je vodil predsednik Ferruccio Colombi, sprejela tudi dokončni sklep o najetju posojila pri Zavodu Cassa depositi e prestiti za 1,5 milijarde lir in sicer za izvedbo prve skupine del v okviru novega splošnega načrta vodovodnega omrežja. S temi sredstvi bodo med drugim financirali tudi vrtanje novih vodnjakov v zajetju pri Fari in povezavo le-teh s kraškim delom omrežja. Izgledi so, da bi dela oddali na dražbi že prve mesece prihodnjega leta.

Dve seji občinskega sveta

Goriški občinski svetovalci se bodo v teh dneh sestali dvakrat. Prvič danes zvečer ob 18.30. Na dnevnem redu seje je le ena točka in sicer razprava o podpornih dejavnostih občinske uprave. Poročal bo odbornik Culot, zatem se bo razvila razprava. Sestavljen je bil dokument, ki daje smernice za bodoče delovanje občinske uprave na tem področju.

Naslednja seja pa bo v ponedeljek, 22. decembra. Svetovalci bodo takrat skušali odobriti vrsto sklepov in ratifikacij, ki so v zvezi z rednim delovanjem občinske uprave.

Šolska prireditev v Štandrežu v korist Sklada Mitja Čuk

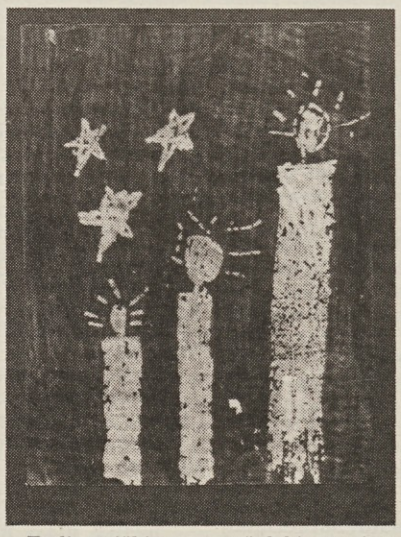

Tudi goriški osnovnošolski otroci so se letos odzvali pobudi oz. povabilu in izdelali voščilnice za Sklad Mitja Čuk. Omeniti moramo, da so že lani učenci 5. razreda osnovne šole Oton Župančič izdelali lepo število voščilnic in jih tudi sami prodajali. Letošnja sezona pa je bila plodnejša in obilnejša, saj so sodelovali vsi otroci z goriškega ravnateljstva in izdelali čez petsto voščilnic. Prodajali pa so jih v Gorici in Števerjanu goriški skavti. Dobite jih lahko še vedno v Katoliški knjigarni in v trgovini Giss v Gorici.

Sklad je od svojega lanskega občnega zbora razširil svoje delovanje tudi na Goriško, zato je lepo in plemenito, da so goriški učenci pomagali Skladu in in s pomočjo učiteljstva spoznali to ustanovo.

Vsekakor je hvalevredna pobuda učencev in učiteljstva osnovne šole Fran Erjavec iz Štandreža, ki bodo danes, v petek, 19. decembra, ob 18. uri, v dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu imeli prireditev z naslovom »Kaj za božič si želim« za Sklad Mitja Čuk, kateremu so namenili izkupiček prireditve.

Čestitke UGG

Z zabavno prireditvijo na kateri bodo sodelovali čarodej Luis, disc-jockey L'Altra radio in še kdo drug, bo danes vodstvo Športnega društva UGG voščilo članom ter prijateljem vesele božične in novoletne praznike. Prireditev bo v dvorani UGG ob 16.uri.

KPI priredi v Gradežu posvet o ribolovu

V Gradežu, v tamkajšnji občinski knjižnici, bo v nedeljo zjutraj, s pričetkom ob 9.30, posvet o ribolovu v Severnem Jadranu. Prireja ga deželni odbor KPI. Uvodno poročilo bo imel poslanec A. Guerrini, član komisije za ribolov in kmetijstvo v poslanski zbornici. Sledili bosta poročili deželnega svetovalca Paola Padovana ter Ettora Jannija, podpredsednika vsedržavne zveze italijanskih ribičev. Po razpravi, h kateri so vabljeni vsi, ki jih stvar zanima, bo posvet zaključil deželni tajnik KPI Roberto Viezzi.

Gre seveda za pomembno srečanje v tem trenutku, ko je toliko govora o incidentih na Jadranskem morju. Kot razvidimo iz lepaka, ki so ga dali nalepiti na zidove Goriške, bodo na tem posvetu govorili tudi o mednarodnem sodelovanju. Ni pa napisano, da bodo na posvetu govorili ribiči oziroma kdo drug iz jugoslovanske Istre, kot je pred dnevi goriški pokrajinski tajnik KPI Redivo povedal v Novi Gorici. Na lepaku je namreč napisano le, da bodo sodelovali ribiči iz Gradeža, Marana, Chioggie in Ancone.

Natečaj za ljudske hiše

Zavod za ljudske hiše (IACP) je razpisal natečaj za dodelitev ljudskih stanovanj v občinah Krmin, Foljan, Gradišče in Turjak. Rok za predložitev prošenj za sodelovanje pri natečaju zapade 10. januarja 1987. V Krminu bo na razpolago dvanajst stanovanj, v Foljanu dvanajst, Gradišču deset in v Turjaku dvanajst stanovanj.

Od včeraj redni čarterski poleti med letališčema Ronke in London

Okrog sto angleških potnikov je včeraj zvečer pristalo na letališču v Ronkah. Pripeljali so se iz Londona, s čarterskim letalom, ki ga je oskrbela družba Pilgrim Air, ki to dela v sodelovanju z italijansko turistično družbo Alivacanze iz Milana. Kmalu zatem pa je okrog petdeset tukajšnjih potnikov odpotovalo v London, na nekajdnevni ogled turističnih znamenitosti britanskega glavnega mesta in njegove okolice

Bil je to prvi polet že napovedanih rednih čarterskih poletov, ki jih je uvedla ta angleška družba-turistična agencija, ki se je tokrat lotila posla v tesnem sodelovanju s Konzorcijem za upravljanje letališča v Ronkah. Čarterski poleti bodo dvakrat tedensko, ob četrkih in nedeljah. Na vožnji iz Londona v Ronke bo letalo pristalo enkrat na vmesni postaji v Veroni, drugič pa v Trevisu. Zaradi tega bo vožnja iz Londona v Ronke trajala skoro tri ure, polet iz Ronk v London (letališče Gatwick) pa dve uri. Britanska družba hoče tako izkoristiti že utečene čarterske proge med Londonom in dvema omenjenima letališčema.

Z letališkim konzorcijem so podpisali triletno konvencijo o rednih čarterskih poletih dvakrat tedensko. Letališču v Ronkah seveda gre za to, da pridobi mednarodne letalske proge. Ker rednih zasedaj ni moč dobiti, Alitalia je to odločno odbila, so se zatekli k čarterskim progam, ki pa so že stalne. Pobudo bo podprla tudi Deželna uprava Furlanije-Julijske krajine, saj tudi njej gre, da se ovrednoti tukajšnje letališče, v katero so vložili veliko denarja. Brez dvoma je to le prvi korak k mednarodni uveljavitvi ronškega letališča.

Kako bo s temi poleti, je bilo povedano včeraj na ronškem letališču tako novinarjem kot upraviteljem turističnih agencij iz vse dežele. Govorili so podpredsednik letališkega konzorcija arh. Dino Merlo (predsednik Cocianni je bil zaradi bolezni odsoten), zastopnika družbe Pilgrim-Alivacanze Roberto Grecchi in Pier Montalenti ter predsednik deželne zveze turističnih agentov FIAVET Biagio Silvano Trani.

Britanska družba Pilgrim se je pred kratkim z drugimi podobnimi družbami povezala v konzorcij, ki zmore poslati letno na počitnice pol milijona turistov. Za potovanja v tujino se poslužuje letal družb Britannia Airwais in Orion Airwais. Imajo redne čarterske polete iz Londona v razna italijanska letališča. Lani so izvedli 1.500 poletov med Veliko Britanijo in Italijo. Na njihovih letalih je od 35 do 40 odstotkov italijanskih turistov, ostalo pa so Britanci, ki pridejo na letovanje v Italijo.

Konzorcij za ronško letališče je poskrbel, da bodo z avtobusi peljali potnike iz Trsta in Vidma na letališče in obratno. V bodoče nameravajo to urediti tudi za povezavo z Gorico in Pordenonom.

Vrata ronškega letališča se torej odpirajo v svet. Na včerajšnji tiskovni konferenci pa je prišla do izraza še ena novost, ki bo brez dvoma povzročila težave partnerjema, t. j. ronškemu konzorciju ter britanski turistični družbi. Neka konkurenčna britanska turistična družba, ki uspešno sodeluje s turistično agencijo Clipper v Benetkah, in ima več tedenskih čarterskih poletov med Londonom in italijanskimi letališči vključno Benetkami, je namreč od italijanskih oblasti dobila dovoljenje, da lahko vrši čarterske polete med Londonom in Ronkami. Bajè bodo tudi ti dvakrat tedensko. Očitno je, da ta angleška družba noče izgubiti potnikov iz naše dežele, ki so se doslej posluževali letališča Benetke.

Kaj bo prinesla ta konkurenca med dvema turističnima velikanoma? Najbrž vsaj nekoliko znižane cene poletov. To smo že včeraj občutili, saj bomo lahko prištedili kakšno liro. Tja do konca februarja stane namreč povratna vožnja Ronke—London borih 250.000 lir. Za 400.000 lir pa je že moč dobiti letalsko povratno vozovnico in tridnevno prenočevanje z zajtrkom. Seveda pa so cene za prenočevanje v boljših hotelih višje. Vprašanje pa je, ali bodo potrebe naše dežele utemeljile štiri tedenske polete med Ronkami in Londonom. (mw)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

v Kulturnem domu v Gorici

WOLFGANG KOHLHAASE
RITA ZIMMER

RIBA ZA ŠTIRI

Režija JOŽE BABIČ

— v ponedeljek, 22. t. m., ob 20.30 ABONMA RED A

— v torek, 23. t. m., ob 20.30 ABONMA RED B

Za ponedeljkovo predstavo bo vozil avtobus po sledečem razporedu:
Poljane 19.45, Doberdob (pred občino) 19.50, Jamlje (gostilna Pahor) 19.55, Dol (pri spomeniku) 20.00, Gabrje (trg) 20.05, Sovodnje (pred kulturnim domom) 20.10 in Štandrež (trg) 20.15.

CASSA RURALE ED ARTIGIANA OPICINA - TRIESTE

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE - TRST

koncerti

V Kulturnem domu v Novi Gorici bo danes, v petek, ob 20.15 simfonični orkester Slovenske Filharmonije pod taktirko Sama Hubada izvedel dela. D. Škerla, D. Dimarose, J. Haydna in Wagnerjeve pesmi za glas in orkester. Solista Sabira Hajdarović, mezzosopran, Drago Golob, oboa. Koncert je za rdeči glasbeni abonma.

kulturni dom

Kinoatelje vabi drevi ob 20.30 na predvajanje filma francoskega mojstra Roberta Bressona LANCELOT DU LAC, s katerim se zaključuje jesenska filmska sezona Gorica Kinema 86.

kino

Gorica

VERDI 20.30 »Aiuto... sono una donna di successo«. Gledališka predstava.
CORSO 18.00 - 22.00 »Fast food«.
VITTORIA 17.30 - 22.00 »Top perversion«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 Zaključni letni koncert raznih tržiških skupin.
EXCELSIOR 17.00 - 22.00 »Demoni due: l'incubo ritorna«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 20.15 »Swainova ljubezen«.
DESKLE 19.30 »Protokol«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Tavasani, Korzo Italia 10, tel. 84576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo, Ul. E. Toti 52, tel. 72701.

ZSKD izreka odborniku Darku Bratini in svojcem prizadeto sožalje ob hudi družinski izgubi.

Ob izgubi dragega očeta Vinka izreka Darku Bratini iskreno sožalje upravni odbor Kulturnega doma v Gorici.

Pokrajina podaljšala obstoj APT do poenotenja prevoznih podjetij

V prihodnjem letu bomo po vsej verjetnosti dobili v goriški pokrajini enotno upravo avtobusnih prevozov, ki bo združila sedanji mestni podjetji v Gorici in Gradežu, konzorcij tržiških občin in pokrajinsko podjetje APT. Do uresničitve poenotenja bo za medkrajevne prevoze še vedno skrbelo pokrajinsko podjetje, katerega obstoj so na predsinočnji seji pokrajinskega sveta podaljšali še za eno leto, vendar z možnostjo skrajšanja tega roka v primeru, da pride do poenotenja pred iztekom 1987.

Sklep o enoletnem podaljšanju delovanja APT je pokrajinski svet odobril soglasno. Komunisti so s tem v zvezi bili sicer polemični do pokrajinske uprave in večinskih strank, so pa kljub temu ugodno ocenili načrt za poenotenje in zato oddali povoljni glas. Povod za polemiko je bil okvirni sporazum o poenotenju, ki so ga večinske stranke sklenile skupaj s predstavniki zainteresiranih prevoznih podjetij. Svetovalci KPI so bili mnenja, da je s tem uprava kršila obveze, ki ji jih je nalagala julija izglasovana resolucija pokrajinskega sveta in obenem kršila pravila demokratičnosti. Predsednik Cumpeta in načelnik KD Bergamin sta zavrnila očitke.

S tajnim glasovanjem so svetovalci potrdili tudi sedanji odbor APT, ki mu predseduje dr. Marino Marin. Sedemčlanskemu odboru so mandat podaljšali začasno, do oblikovanja novega - pokrajinskega - podjetja, ki bo absorbiralo sedanja štiri ter prometne zveze, ki jih v goriški pokrajini vzdržuje zasebno tržaško podjetje SAITA.

LA MAGLIA
TRŽIČ - Ul. Roma 58
Telefon: 0481/73174

V NEDELJO
TE PRIČAKUJEMO
NA APERITIV!

Priletna ženska izdihnila po hudi nesreči pri Medei

Silovito čelno trčenje na pokrajinski cesti med Medeo in Borgnanom v sredo popoldne je terjelo smrtno žrtev. Včeraj ponoči je v goriški splošni bolnišnici izdihnila 74-letna Giorgina Comuzzi iz Borgnana, ki je v nesreči zadobila najhujše poškodbe. Precej hudo je še stanje 58-letne Giuseppine Tremonti iz Krmina, ki se je s Comuzzijevo peljala v fiatu 500 in ki se zdravi v Gorici s prognozo okrevanja v treh mesecih. V nesreči si je zlomila kolk in stegnenico, rebra ter dobila druge poškodbe po raznih delih telesa.

Nesreča se je pripetila, kot rečeno, v sredo popoldne med Medeo in Borgnanom. Točne okoliščine čelnega trčenja med fiatom 500, v katerem sta se peljali ženski in drugim avtomobilom, ki je vozil v nasprotni smeri, še niso pojasnjene. Na kraj nesreče so prihiteli goriški gasilci, da so izvlekli ranjenki iz razbitin avtomobila. Najprej so jih prepeljali v krminsko bolnišnico, nato pa v goriško. Za Comuzzijevo ni bilo več pomoči in je nekaj ur po sprejemu v bolnišnico izdihnila.

V trčenju je dobil lažje poškodbe tudi voznik drugega avtomobila, 40-letni Pietro Felcaro iz Medee, ki pa bo okreval že v nekaj dneh.

Prav tako v sredo se je ponesrečil v Škocjanu ob Soči 19-letni Gianluca Vit iz Ronk. S fiatom 127 je zavozil s ceste. Dobil je več zlomov v desni nogi ter rane po obrazu. Zdravi se v bolnišnici v Tržiču s prognozo okrevanja v poldrugem mesecu.

Urnik javnih lokalov

Goriški kvestor je izdal odredbo, po kateri bodo javni lokali v noči od 24. na 25. december, od 25. na 26. december, od 16. na 27. december, od 27. na 28. december in od 31. decembra na 1. januar lahko odprti do 6. ure zjutraj.

Ni traba, da upravitelji lokalov vložijo posebne prošnje.

Zasedba stavbe realne gimnazije

Včeraj zjutraj so dijaki italijanske realne gimnazije Duca degli Abbruzzi zasedli šolsko stavbo na Senenem trgu. Do zasedbe je prišlo potem ko je nekaj sto dijakov bilo na shodu na korzu, pred palačo pokrajinske uprave. Hoteli so, da bi jih sprejeli predstavniki Pokrajine. Do tega, tako so povedali srednješolci, ni prišlo. Dijaki protestirajo v zvezi z uro verouka, zaradi pomanjkanja prostora za svojeskupščine, ter proti ukrepom ministrice Falcuccijeve.

Danes zjutraj bo dijaška stavka, ki jo je oklical dijaški odbor. Ob 9. uri se bodo dijaki zbrali pred stavbo realne gimnazije na Trgu Julia, zatem bodo šli v sprevodu po mestu do županstva, kjer bodo priredili sit-in.

SLOVENIJALES
DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

Sezona 1987 gledališča La Fenice

Pričetek z Verdijevim Macbethom

Danes se bo z Verdijevo opero Macbeth pričela nova sezona gledališča La Fenice v Benetkah. Pod vodstvom Gabriella Ferra, z režijo Luca Ronconija in scenografijo Luciana Damianija bojo na beneškem odru peli Piero Cappucilli, Olivia Tapp, Nikolaj Ghjaurov in Veriano Luchetti. Novo postavitev Deutsche Oper Berlin bo spremljala dokumentarna razstava, ki bo prikazovala Macbetha od prve izvedbe v Benetkah leta 1847 do pariške postavitve leta 1865, ko je Verdi svojo opero delno dopolnil in obogatil, pa do izvedbe v milanski Scali leta 1873 ter najpomembnejših prikazov po drugi svetovni vojni.

Gledališče La Fenice bo leta 1992 slavilo 200-letnico obstoja. V tem obdobju je beneški oder bil priča mnogim ključnim trenutkom v zgodovini glasbe in v programu sezone 1987 že lahko razberemo željo, da bi to obletnico čimbolj svečano zabeležili. Druga predstava januarja prihodnjega leta, Verdijeva opera Attila v režiji Gianfranca De Bosija pod vodstvom Gabriella Ferra, bo tako pred publiko že v sklopu praznovanja 200-letnice, kot tudi — sicer komaj oktobra — lirična tragedija Beatrice di Tenda Vincenza Bellinija. Slednje delo je bilo napisano po naročilu beneškega gledališča samega za pust leta 1833. Lastnoročno Bellinijevo partituro še vedno hranijo v gledališki knjižnici; nova izvedba se bo originalnega rokopisa tudi strogo držala.

Za pust 1987, slej kot prej pomemben sestanek z beneško publiko, pa nam La Fenice pripravlja drugačno presenečenje: Weberjevo opero Oberon pod vodstvom Petra Maaga, z režijo Grahama Vicka in z novim librettom Antonyja Burgessa, ki je dogajanje v Weberjevi mojstrovini preneselna začetek našega stoletja v Hollywoodu. Opera se tako lepo povezuje s temo, ki jo je gledališče zastavilo za pust 1987, z naslovom »New York v Benetkah«. Program v tem oziru še ni dokončno izpolnjen, predvidevajo pa vsekakor tudi sklop manifestacij v čast Leonardu Bernsteinu. Beneški pust se že stoletja ponaša s kvalitetnimi prireditvami in upajmo, da tudi tokrat ne bo razočaral. (Mimogrede lahko tu še omenimo, da je medtem bila določena tudi splošna tema za pustna praznovanja v mestu samem, ki bojo posvečena ambasadorjem tujih držav v beneški republiki v 18. stoletju.)

Puccini je v novi sezoni gledališča La Fenice prisoten z dvema naslovoma: vedno vabljivo Boheme konec marca in manj znanim Tabarrom sredi maja, opero, ki predstavlja enega najvišjih trenutkov skladateljeve iznajdljivosti ter posluha za sodobno glasbeno dogajanje. Ni naključje, da bo Tabarro izveden kot del triptiha skupaj z dvema drugima mojstrovinama našega časa: Erwartung Arnolda Schönberga in La vida breve Manuela De Falle. Triptih vzbuja pozornost opazovalcev tudi zaradi sodelovanja priznanega mojstra Emilia Vedove, ki bo poskrbel za scene in kostume.

De Falli beneško gledališče posveča v novi sezoni veliko pozornosti. Poleg omenjene opere bojo od maja do julija 1987 na sporedu tudi De Fallovi simfonični in komorni koncerti, baleti (El Corregydor la molinera, ki ga bodo predstavili aprila skupaj s Histoire du soldat Stravinskega, El Sombrero de tres picos junija in El amor brujo julija), mednarodno študijsko srečanje in obširna razprava posvečena življenju in delu velikega andaluzijskega glasbenika.

Drugi skladatelj, kateremu La Fenice v svoji produkciji odmerja pomemben prostor, je Mozart. Tema, ki jo bojo skušali v prihodnjem letu osvetliti, se nanaša predvsem na Mozartove odnose s prostozidarstvom. Videli bomo tako lahko seveda opero Čarobna piščal pa tudi izvedbo manj znane scenske glasbe Thamos, kralj v Egiptu, poslušali integralno izvedbo Mozartovih prostozidarskih kantat, obiskali dokumentarno razstavo, posvečeno Mozartu in prostozidarski glasbi ter se udeležili mednarodnega študijskega srečanja.

Kar se tiče operne produkcije, moramo še omeniti Lohengrin Richarda Wagnerja pod vodstvom Gustava Kuhna, ki bo na odru junija, ter zgodovinsko zanimivost, ki bo julija obujena po 300 letih pozabe: gre za opero La finta pazza skladatelja Francesca Paola Sacrattija, ki je bila prvič izvedena v Benetkah leta 1641 in ki je leta 1645 bila prva italijanska opera pred pariško publiko. Sacratti, ki ga imajo za začetnika beneške operne glasbe, je bil doslej znan le zaradi velikega slovesa, ki ga je užival v 17. stoletju. Njegovo prvo skladbo, rokopis omenjene opere, so našli le pred kratkim. Napovedana je torej okusna poslastica za ljubitelje baročne glasbe. Za dodatni čar ob tej priložnosti bi morala poskrbeti tudi lokacija, saj nameravajo opero La finta pazza publiki predstaviti v Arzenalu, to je v prostorih nekdanje beneške ladjedelnice. Prostori so danes neuporabljeni in debata, kaj z njimi, že dolgo buri beneške duhove. Sacrattijeva opera v Arzenalu je vsekakor konkreten in zanimiv predlog v tem oziru.

Novi program gledališča La Fenice za sezono 1987, sad dela umetniškega vodje Itala Gomeza in novega načelnika Giuseppa La Monaca, obsega še recitale Jessye Norman, Samuela Rameya in Marilyn Forne, balet La fille mal gardée na glasbo Ferdinanda Herolda s koreografijo Federicha Achtona, antologijo baletov Johna Neumayerja na Shakespearjeve teme, niz oratorijev Johanna Sebastiana Bacha ter lepo vrsto koncertov, med katerimi moramo omeniti vsaj simfonični koncert pod vodstvom Krzysztofa Pendereckega s sodelovanjem violinista Salvatoreja Accarda junija 1987, ko bojo na sporedu glasbe Dimitrija Šostakoviča ter Pendereckega.

IVANA SUHADOLC

Založništvo tržaškega tiska

TRŽAŠKI OKTET

UMETNE IN LJUDSKE PESMI SLOVENCEV V ITALIJI

velika plošča 12.000 lir
kaseta 7.000 lir

Bogastvo glasbenega ustvarjanja in poustvarjanja med Slovenci v Italiji se potrjuje tudi na ploščah in kasetah ZTT v programu *Zbori, solisti, ansambli.*

Najnovejša velika plošča TRŽAŠKEGA OKTETA prinaša na prvi strani 6 pesmi sodobnih tržaških skladateljev (Harej, Malič, Vrabec, Vodopivec, Ota, Merkù). Na drugi strani je osem ljudskih pesmi, nekatere od teh so v priredbah.

Tržaški oktet, pod vodstvom Janka Bana, izkazuje visoko glasbeno in interpretacijsko raven, založba pa je poskrbela za brezhiben stereo posnetek in natis plošče. Ovitek je dvojen, albumski, s podatki o zboru in skladateljih (v slovenščini, italijanščini in angleščini) ter z besedili vseh izvajanih pesmi. Hkrati s ploščo je izšla tudi kaseta.

Za praznični pri-zvok izberite v:
TRŽAŠKI KNJIGARNI, KNJIGARNI TERČON (Nabrežina)
KATOLIŠKI KNJIGARNI (Gorica)

radijski odmevi

Radijska priredba novele »Lov« I. Hergold

Novelo Ivanke Hergold »Lov« pripoveduje oziroma podaja Savina Remec. Oddajo je realizirala Nataša Sosič; z glasbo Lojzeta Lebiča, po izboru Pavleta Merkuja. Gre torej za radijsko zvrst, ki ni ne igra ne branje, pravzaprav oboje skupaj, lahko bi tudi rekli oblika, ki se prilega mediju, zvočnemu prostoru. Besedilo mora omogočati komunikacijo, ki se ne izčrpa s svojo zgolj navidezno podobo, zabeleženo fasado, komunikacijo, ki s pomočjo lastne zgodbe in dogodka govori nekaj povsem drugega, ali tretjega.

»Lov« je pripoved o lovu, Gospodarju in Službabniku, Prečastitem in Lovcu, o tem istem Lovcu in ženski, ki mu zašije gumbe na obleki. Pripoved, ki pa v nekem smislu uhaja neposredni razlagi, da bi pač odprla širše prostore. Najmočnejši je prav gotovo centralni del, kjer se Lovec izpoveduje: trpi, ker je lovec in najde užitek ob tem. Užitek ob tem, da ubije in da ubija. Težko razložiti Prečastitemu, težko razložiti komurkoli. Pri tem nima umazanih misli, ampak ubija in ga ubijanje veseli. Čeprav je skorajda poetično navdahnjen. Razburjen in vzhičen duševno in telesno. Toda »nima umazanih misli«, čeprav mu je lov smisel življenja. In zakaj? Nemara najbolj zaradi občutka življenja, ki ga zajame najintenzivneje ravno tedaj, ko žival, srna, zaradi njegovega strela umira ali je že mrtva. Užitek, slast, smisel, ki ga poznajo v vojnah, kot pravi besedilo.

Savina Remec podaja novelo s pravšnjo mero distance, na prvi vtis zadržano, toda strnjeno, skoncentrirano. V skladu z besedilom, ki se razvije do konca v neki neodkriti dimenziji. Zategadelj je podajanje tiho, blago, vendar ostro v krutih zarisih problema in smisla tega problema. Vzdušje pripovedi in zvočnega prostora spominja na gladke, prozorne stene, ki so sicer geometrijsko pravilne, vendar utesnjujejo. Povsod je prisotna nekakšna ujetnost. Slast in minevanje življenja se pretakata druga v drugo zanesljivo, vsiljeno, nekje od zgoraj ali do spodaj, z eno besedo, po diktatu višje volje, ki ji ne poznamo niti namena niti obraza. Vse brez sunkov, brez iskanja izhoda, z nekakšno občuteno zamišljenostjo, ki verjetno občuduje nenavadne barve in prikaze življenja.

Prav gotovo zapis in izvedba, ki nas pritegneta, v kolikor smo pripravljeni odpreti svoja počutja neznanemu in ne do kraja doumljenemu. Suhoparni racionalizem tovrstne poglobitve v prisluškovanja slutenega že v načelu odklanja.

JANEZ POVŠE

Popravek

V članku O italijanski zgodovinski reviji »Zgodovina in dosje«, ki je bil objavljen 17. decembra letos na kulturni strani, je po pomoti izpadlo ime avtorice, ki je Marta Verginella.

Alojz Rebula

Enotni kulturni prostor ali enotna kulturna floskula?

Kako bi opredelili skupni slovenski prostor?

Preden poskusim to opredelitev, se mi zdi potrebno napraviti nekaj distinkcij.

Skupnih prostorov je namreč lahko več: je lahko gospodarski prostor, ideološki prostor, režimski prostor, vsak s svojo specifiko. Takšno specifiko ima tudi skupni k u l t u r n i prostor. Ta specifika ga dviga iznad gospodarstva, ideologije, politike, režimovstva. Kdor torej jemlje pojem slovenskega skupnega kulturnega prostora zares in ne kot floskulo, ga jemlje predvsem iznad politike. Iz zgodovinske razdalje to ni tako težko, kakor na primer dokazuje tekoče Trubarjevo leto, ko vsi Slovenci ne glede na nazorsko razliko priznavamo očetu slovenske besede, kar mu gre. Nanj torej gledamo s pozicije skupnega kulturnega prostora. Z iste pozicije bomo s časom vsi priznali, kar jim gre, tudi drugim graditeljem slovenstva, ki so do danes odrinjeni v limbus polpriznanja ali sploh nepriznanja, na primer Bleiweisu, Jegliču, Korošču, Kreku, Hribarju. Čim manjša je namreč časovna razdalja, tem težja postaja izključno ali pretežno kulturna perspektiva. Če gre za sodobnost, posebno za našo prevladujočo leninistično sodobnost, je za takšno gledanje treba nenavadne širine duha.

Omenjeno opredelitev pa bi formuliral takole: skupni slovenski kulturni prostor je nadzemljepisna, nadideološka in nadpolitična združenost vseh Slovencev v matični domovini, zamejstvih in diaspori, povezanih v skupni volji po ohranitvi svoje neokrnjene narodne bitnosti ob čim polnejšem zgodovinskem spominu in čim sproščenejši zgodovinski angažiranosti.

Ali mislite, da se načelo skupnega slovenskega prostora danes zares uresničuje in zakaj je šele sedaj prišlo do poudarjanja tega pojma? Ali ni bilo to v preteklosti nekaj čisto normalnega?

Seveda se danes načelo skupnega slovenskega kulturnega prostora ne uresničuje. Kako naj bi se v politično tako histeriziranem času, kakor je naš, tudi uresničevalo! Tozadevno ima škarje in platno v rokah SR Slovenija, ta pa še naprej, kakor skozi vso povojno dobo, praktično ignorira vso neuvrščeno kulturno dejavnost Slovencev onkraj meje, ne glede na njeno ideološko spravljivost, če le presega folkloristično nevtralnost. Že dvajset let izhaja v Trstu revija evropskega razgleda, kakršen je ZALIV: dvajset let je tu pobuda, ki ji prvenstveno gre prav za afirmacijo zavesti skupnega slovenskega kulturnega prostora celo preko propada revolucije, namreč DRAGA. Za uradni tisk SR Slovenije DRAGA ne obstaja. Če se je v zadnjih letih za isti smoter angažirala zamejska kulturna revija, je bil to CELOVŠKI ZVON (s čezcelinskim slovenskih predstavništvom v svojem uredništvu!). Ljubljansko DELO bo v svojih kulturnih prilogah registriralo tudi zadnji DIMNIKARSKI VESTNIK, če bo treba, a CELOVŠKEGA ZVONA v njih ne bo. Isto velja za kulturno dejavnost, ki jo po evropskem zdomstvu požrtvovalno gojijo slovenski izseljeniški duhovniki: popolnoma ignorirana, čeprav je odzivnejša in vitalnejša od politično neuvrščenih društev. Isto velja za neuvrščene kulturne proizvode: matični pozornosti se servirajo verbalistične ekshibicije brez kulturne teže, zamolčujejo pa dosežki, kakršen na primer je zbirka proze Saše Martelanca. Da o ignoriranju vsega neuvrščenega zdomskega sploh ne govorim.

Z eno besedo: skupni slovenski kulturni prostor je, kar se matične, se pravi edine merodajne strani, tiče, še na kolenih bogov, kakor so pravili Grki.

In zakaj je šele zdaj prišlo do poudarjanja tega pojma? Pač posledica politične odjuge, do katere je v Sloveniji prišlo zaradi raznih dejavnikov, od Kardeljevega odhoda do gospodarske krize. V tej odjugi se je - ob dodatnem pritisku balkanizacije, ki grozi zmaličiti Sloveniji njen evropski obraz - stoplila tudi dotlej premrla slovenska narodna zavest. Slovensko narodno vprašanje, ki naj bi bilo po revolucionarni retoriki '45 rešeno za vse večne čase, je spet brutalno vznemirilo slovensko zavest z asimilacijskim kopnenjem na mejah in množično imigracijo znotraj meja. Ta izziv bi bila seveda morala najprej sprejeti po svoji družbeni dolžnosti slovenska politika. Pa se je njena neskončna samozavest zamencala v zadregarsko molčljivost. Sprejela ga je slovenska kultura, konkretneje slovenska literatura: njej vse priznanje!

Ali ni bilo v preteklosti sprejemanje skupnega kulturnega prostora čisto normalno. Bilo, ampak to je bila drugačna, parlamentarna preteklost.

Vsekakor se mi zdi, da je v grajenju skupnega slovenskega duhovnega prostora prišla še najdelj - namreč s svojim skupnim verskim prostorom - slovenska Cerkev. To tako z osebno komunikacijo kakor z vseslovenskim posluhom svojega tiska.

Koliko pomeni pri uveljavljanju skupnega slovenskega kulturnega prostora odprta meja in koliko lahko škodujejo omejevalni ukrepi?

Ali je razlikovanje nakupovalnih množic čez mejo v zadnjih desetletjih dejansko kaj utrdilo naš tukajšnji položaj? Je kaj vplivalo na afirmacijo slovenščine v Trstu? Ali na oživitev slovenske zavesti, kolikor jo je mogoče opaziti na primer pri šolskih vpisih, pri obisku prireditev, pri konzumu knjig? Ali na večje narodno osveščanje pri tukajšnji mladini? Dvomim. Seveda s tem nočem niti malo podcenjevati dejavnika, kakršen je odprta meja: vsaj psihološko ob takšni meji zamejec vse drugače diha, kakor če ima za hrbtom kitajski zid. Za odrezano narodno skupnost odprta meja lahko pomeni dodatno življenjsko transfuzijo, seveda kolikor ta skupnost sploh hoče živeti.

Odprta meja pa ne pomeni nujno odprte politike: prepustniško odprtost dopušča celo stalinist Ceausescu. Tudi ob naši »odprti« meji se na primer dogaja, da jugoslovanska konzularna zastopstva odklanjajo vizume slovenskim kulturnikom kristalne narodne zavesti in velike nazorske širine. Zato govoriti o »ponosu te helsinško odprte meje«, kakor sem slišal z nekega jugoslovanskega medija v dneh streljanja v Tržaškem zalivu, zveni groteskno.

Iz dokumenta RK SZDL Slovenije o skupnem slovenskem kulturnem prostoru diha kulturno dostojanstvo in vsenarodna zavest: hvala Bogu! Vendar neke politike ne bom sodil po njenih izjavah, ampak po njenih dejanjih.

Smučanje: danes (veleslalom) in jutri (slalom) tekmi za SP za 26. pokal Vitranc

Vse oči uprte v Kranjsko goro

KRANJSKA GORA — Kljub vsem težavam in zapletom zaradi pomanjkanja snega (vse te dni se je na progah trudilo več kot 400 smučarskih delavcev, katerim so pomagali tudi vojaki in šolarji), bodo kranjskogorski prireditelji tudi letos izpeljali obe tekmi za tradicionalni 26. pokal Vitranc in svetovni pokal.

Na startu bodo vsi najboljši, od lanskega zmagovalca Gaspoza do trenutno vodilnega v svetovnem pokalu, Švicarja Zurbriggna. Italijani so seveda poglavje zase, povsod jih je bilo slišati in povsod je bilo videti njihove nasmejane obraze, saj so prepričani, da bodo nadaljevali z uspešno serijo, ki je morda tudi njih same presenetila, očitno pa je tudi vrnila zaupanje vase.

Jugoslovanska reprezentanca pa si ne dela prevelikih utvar, čeprav pričakuje, da se bo le obrnilo na bolje. Doslej jo je v slalomu rešil le Križaj, napredek je pokazal Benedik, v veleslalomu pa lahko rečemo, da je doživela velik neuspeh. Petrovič sicer pravi, da se je pripravljal kot vedno, a dejstvo

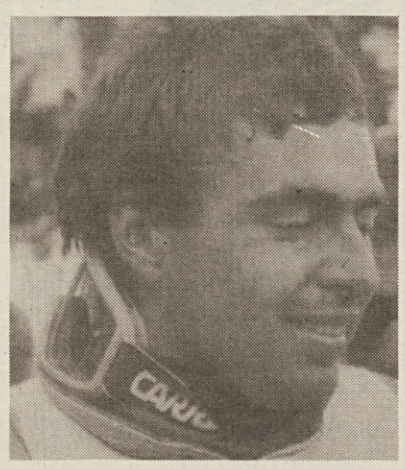

Italijan Ivano Edalini

je, da mu ne gre. Težko je vsekakor ugotoviti, kje so vzroki, morda pa treba tudi upoštevati, da sta lanska trenerja (moške je lani vodil Filip Gartner, ženske pa Aleš Gartner, zamenjala Jože Šparovec pri moških in Janez Zibler pri ženskah). Glede na dosedanje nastope je torej težko napovedati, kako bo danes.

Rok Petrovič pa le ne bo imel hvaležne naloge, saj bo startal kot prvi. Startni vrstni red (prvi spust bo ob 10. uri, drugi ob 13. uri) je namreč naslednji: 1. Petrovič (Jug.); 2. Wasmeier (ZRN); 3. Erlacher (It.); 4. Strolz (Av.); 5. Girardelli (Lux.); 6. Gaspoz (Švi.); 7. Zurbriggen (Švi.); 8. Eder (ZRN); 9. Mader (Av.); 10. Nierlich (Av.); 11. Stuffer (ZRN); 12. Pramotton (It.); 13. Toetsch (It.); 14. Stenmark (Šved.); 15. Hangel (Švi.). Čižman bo startal 21., Alberto Tomba 23.

Pa še nekaj tehničnih podatkov o progi, ki je dobro pripravljena. Start bo na višini 1206 m, cilj na nadmorski višini 836 m, višinska razlika znaša 370 m.

Še vremenska napoved: predvidevajo, da bodo padavine, morda tudi kot sneg.

DANILO BIZJAK

Optimizem v italijanskem taboru

KRANJSKA GORA — V italijanskem taboru je seveda vzdušje na vrhu in vse, ki smo jih imeli priložnost srečali, niso skrivali svojega optimizma. Robert Erlacher, letos sicer še ni stopil na zmagovalni oder, zato pa ima lepe spomine iz prejšnje sezone v Kranjski gori, ko je prav na pokalu Vitranc osvojil 2. mesto za Gaspozom.

»Doslej nam je šlo res dobro, Pramotom lahko gotovo ponovi dosedanje uspehe. Tu sta še Tötsch in Tomba. A vsem nam gre od rok. Vsi dozorevamo. Smo namreč precej mladi in to je šport, kjer je treba velika izkustva. Tako napredujemo iz leta v leto,« je z veselim nasmeškom pristavil Erlacher.

Torej sadovi opravljenega dela?

»Seveda, letos nismo nič drugače vadili kot v prejšnjih sezonah, vendar smo izkušenejši in bolj zaupamo vase.«

Lani je bilo opaziti neko nervozo, nekak strah...

»Letos jih je toliko med nami, ki dobro vozijo, da smo bolj mirni. Če enemu spodleti je tu drugi.«

V Jugoslovanskem taboru glede na dosedanje rezultate ne more biti pretiranega optimizma. To izhaja tudi iz besed Toneta Vogrinca, direktorja jugoslovanskih alpskih reprezentanc. O današnji tekmi nam je takole povedal: »V prvih letošnjih veleslalomih jugoslovanska reprezentanca ni bila povsem v vrhunski formi, oziroma v takšni, kot smo upali, želeli in pričakovali. Res je sicer, da so mlajši tekmovalci napravili določen napredek, manjka pa nam tista špica, uvrstitev med prvo deseterico in upamo, da bo morda Roku Petroviču ali Tomažu Čižmanu, ki sta v tem trenutku med našimi veleslalomisti najboljša, uspela uvrstitev med prvih deset ali vsaj prvih petnajst. Vzdušje je vsekakor zelo dobro, v ekipi ni nikakršnih problemov, v tem trenutku smo seveda vsi bolj usmerjeni v slalom, ker imamo tri res vrhunske tekmovalce, Benedika, Petroviča in Križaja. Toda tudi v veleslalomu pričakujemo boljših uvrstitev kot na prvih tekmah sezone.«

So kakšne novosti v zvezi z odhodom Svetove in Zajčeve domov?

»Novosti ni. V tem trenutku je treba pustiti dekleti na miru in na prihodnjih tekmah ne bosta nastopali, da si nekoliko odpočijeta, posebno po teh psiholoških stresih, potem se bomo skušali skupaj pomeniti, kako naprej.« (D. B.)

Smučanje: na včerajšnjem slalomu za SP

Tamara McKinney (ZDA) zanesljivo najboljša

COURMAYER — Američanka Tamara McKinney, ki se je predvčerajšnjim uvrstila na drugo mesto, je včeraj stopila na najvišjo stopničko. V Courmayeru je namreč zanesljivo zmagala pred Avstrijkama Roswitho Steiner in Moniko Maierhofer.

Tokrat pa so povsem odpovedale Švicarke, ki se niso znašle v pravem snežnem metežu.

In zopet so razočarale tudi Italijanke, ki so pred to tekmo napovedovale, da se bodo oddolžile za dosedanje spodrsljaje. Tudi tokrat pa »azzurram« ni šlo: Bonfinijeva je bila 15., Magonijeva 19., Steveninova pa 21. Jugoslovanke pa, zaradi znane »afere«, niso nastopile.

Avstrijko Ido Ladstätter, ki je včeraj osvojila peto mesto, so diskvalificirali (kot dan prej Američanko Twardokensovo), ker je imela večji reklamni napis, kot predvideva pravilnik.

VRSTNI RED: McKinney (ZDA) 1'23"02; 2. Steiner (Av.) 1'23"60; 3. Maierhofer (Av.) 1'23"66; 4. Schmidhauser (Švi.) 1'23"82; 5. Oertli (Švi.) 1'24"44; 6. Gadient (Švi.) 1'24"55; 7. Schneider (Švi.) 1'24"56; 8. Nilsson (Šve.) 1'24"83; 9. Twardokens (ZDA) 1'25"14; 10. Stroble (Av.) 1'25"16.

SKUPNA LESTVICA ZA SP: 1. Schneider (Švi.) 94; 2. Walliser (Švi) 85; 3. McKinney (ZDA) 81; 4. Hess (Švi.) 61; 5. Schmidhauser (Švi.) 55; 6. Oertli (Švi.) 54; 7. Quittet (Fr.) 51; 8. Figini (Švi.) 49; 9. Gerg (ZRN) 47; 10. Steiner (Av.) 46; 11. Svet (Jug.) in Graham (Kan.) 36.

SKUPNA LESTVICA V SLALOMU ZA SP: 1. McKinney (ZDA) 65; 2. Schmidhauser (Švi.) 47; 3. Steiner (Av.) 46; 4. Oertli (Švi.) 45; 5. Schneider (Švi.) in E. Hess (Švi.) 39.

SP v rallyju: prvak zdaj Kankunnen

Alenu odvzeli naslov

PARIZ — Finec Marku Alen (lancia) se je lahko le nekaj dni ponašal z naslovom svetovnega prvaka v rallyjskih dirkah. Mednarodna zveza za avtomobilistične športe (FISA) je namreč včeraj zjutraj nekoliko nepričakovano razveljavila vrstni red rallyja v San Remu, na katerem je Alen zmagal. Nov prvak je tako njegov rojak Kankunnen na peugeotu. Na končni lestvici je namreč imel Kankunnen le šest točk manj od Alena, ki pa jih je zdaj izgubil kar dvajset.

Kako je prišlo do sklepa FISA? Kot znano, je tekmovalna komisija na rallyju v San Remu iz končnega vrstnega reda umaknila peugeotove bolide, češ da so razpolagali s prepovedanimi »minikrili«. Peugeot je na FISA naslovil priziv proti sklepu tekmovalne komisije v San Remu. Francoska avtomobilska hiša trdi, da minikrila niso bila aerodinamični pripomoček, temveč preprost stranski okrasek, hkrati pa je od FISA terjala povračilo za povzročeno ekonomsko škodo. Vsa zadeva je prišla celo na sodišče. Mednarodna zveza se je morda zbala obsodbe in tako po najkrajšem postopku preprosto razveljavila rally v San Remu, s tem pa je seveda predvsem

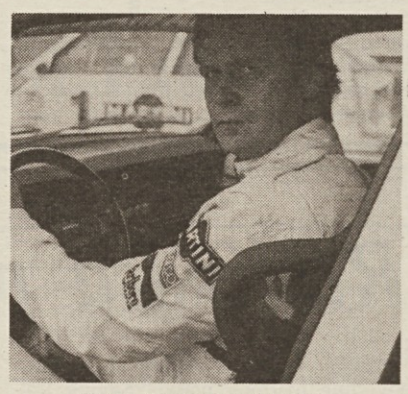

Finec Alen ni več prvak

oškodovala italijanski Fiat - Lancia. Odgovorni pri tej hiši Fiorio je izrazil obžalovanje nad sklepom, ki ga je označil za nepričakovanega in nerazumljivega, Francozi pa so seveda zadovoljni.

Spremenjeni vrstni red SP je zdaj takšen:
1. Kankunnen (Fin.) 118 točk; 2. Alen (Fin.) 104; 3. Salonen (Fin.) 63; 4. Waldegaard (Šve.) 48; 5. Biasion (It.) 47.

Dirke v formuli ena 1987

Brez VN Evrope a zopet na Japonskem

PARIZ — Prihodnje leto bo svetovno prvenstvo v formuli ena štelo 17 dirk. Veliko nagrado Europe so odpovedali (spet jo bodo obnovili leta 1988), znova pa bodo dirkali na Japonskem.

Spored je naslednji: **12. aprila:** VN Brazilije (Rio de Janeiro); **3. maja:** VN San Marina (Imola); **17. maja:** VN Belgije (Spa); **31. maja:** VN Monaka; **14. junija:** VN Kanade (Montreal); **21. junija:** VN ZDA (Detroit); **5. julija:** VN Francija (Le Castellet); **12. julija:** VN Velike Britanije (Silverstone); **26. julija:** VN ZRN (Hockenheim); **9. avgusta:** VN Madžarske (Budimpešta); **16. avgusta:** VN Avstrije (Zeltweg); **6. septembra:** VN Italije (Monza); **20. septembra:** VN Portugalske (Estoril); **27. septembra:** VN Španije (Jerez); **18. oktobra:** VN Mehike (Ciudad Mexico); **1. november:** VN Japonske (Suzuka); **15. novembra:** VN Avstralije (Adelaide).

V povratni pokalni tekmi v Moglianu

Meblo izločen že po prvem nizu

Mogliano - Meblo 3:2
(15:7, 16:14, 14:16, 0:15, 15:8)

TRAJANJE SETOV: 23, 28, 27, 6 in 20 minut.

MEBLO: Kralj, Žerjal, Neva in Mira Grgič, Garbini, Pertot, Vidali, Malalan, Maver in Klemše.

Že po prvem nizu si je Mogliano zagotovil uvrstitev v šestnajstino finala tekmovanja za italijanski pokal, saj je pred tednom dni v Nabrežini zmagal s 3:0. Odtlej je sinočnje povratno srečanje za obe ekipi postalo le koristen trening pred jutrišnjim prvenstvenim nastopom. Oba trenerja sta na igrišče poslala vse razpoložljive igralke, v zadnjem nizu pa je Mogliano zopet v popolni postavi zmagal srečanje, potem ko je v četrtem nizu Meblo z briljantno igro zmagal kar s 15:0. Skratka, šlo je za reprizo novemberskega prvenstvenega srečanja.

Treba je poudariti, da Meblo že pred samim pričetkom tekme ni imel velikih možnosti, da napreduje v nadaljnje kolo, poleg tega pa je sinoči nastopil še brez Nacinovijeve, ki je zbolela, a za katero je upati, da bo jutri v Nervesi vendarle igrala, čeprav najbrž ne bo v najboljši formi. V Moglianu sta jo nadomestili najprej Neva Grgič, nato še Garbinijeva. Spet se je tokrat izkazala Valentina Vidali.

Mogliano se bo v šestnajstini finala pokalnega tekmovanja pomeril z zmagovalcem dvoboja med Torrefranco iz Trenta in Tregarofanijem iz Padove.

S prvenstvenega srečanja med Meblom in Ferraro v Nabrežini

Tudi rektor Fusaroli v novem upravnem odboru Triestine

Skupščina delničarjev Triestine je včeraj odobrila proračun za tekmovalno sezono 1985/1986, ki se je končala s 40 milijoni primanjkljaja. Skupščina je tudi izvolila nov upravni odbor za naslednja tri leta, v katerem je tudi dosedanji predsednik De Riù. Odbor šteje zdaj 19 članov, enega več, kot v minuli poslovni dobi. Nova člana sta rektor tržaške univerze prof. Fusaroli in predsednik klubov navijačev De Vita. De Riù je v svojem posegu dejal, da se je vrednost igralskega kadra v zadnjih 3 letih povečal od poldruge milijarde na 9 milijard in pol, društvo pa nima dolgov, čeprav je povprečje gledalcev na tekmah padlo od 13.100 na samih 8.200. Skupščine so se udeležili igralci s trenerjem Ferrarijem.

Družabno srečanje navijačev

Sinoči je bilo na tržaški Pomorski postaji prijetno srečanje, ki ga je priredil koordinacijski center Triestina klubov in katerega se je udeležilo prav mnogo ljudi. Prisotni so namreč bili vsi igralci Triestine s Causiom in De Falcom na čelu, predsednik tržaškega drugoligaša De Riù, predstavniki političnih oblasti, časnikarji ter seveda mnogo navijačev.

Na slavju sta med drugim spregovorila predsednik koordinacijskega centra Federico Di Vita in tržaški predsednik Raffaele De Riù, ki sta poudarila pomembnost stalne tesne povezave med ekipo in njenimi navijači. To je torej bila priložnost neposrednega stika med navijači in gledalci (ki jih pravzaprav ni dosti), saj je nujen skupen napor, če se hoče Triestina v bodoče opomoči in startati na A ligo, ki je letos še problematična (predvsem zaradi začetne penalizacije štirih točk).

Vrsta košarkarskih tekem

Danes Bor - Slovan

V Borovem športnem centru bo danes že tradicionalno košarkarsko srečanje med pobratenima društvoma Bora in Slovana iz Ljubljane. To bo prav gotovo koristna preizkušnja za vse Borove ekipe in trenerje, saj se bodo pomerili z vrstniki, ki glede kvaliete segajo v sam vrh slovenske košarke. Spored: 15.00 propaganda; 16.00 dečki; 17.00 naraščajniki; 18.00 kadeti; 19.00 mladinci. Prihod gostov iz Ljubljane bo predvidoma ob 13.30. (Vato)

Tuce nogometaš leta v Jugoslaviji

Po tradicionalni anketi uglednega sarajevskega dnevnika Oslobodjenje, ki jo objavljajo po jesenskem delu jugoslovanskega prvoligaškega prvenstva, je bil član mostarskega Veleža Semir Tuce najboljši nogometaš leta. Dobil je devet glasov, štiri jih je prejel mladi up Budučnosti Dejan Savičević (ki so ga razglasili tudi za najboljšega mladega igralca), dva Marko Mlinarić (Dinamo Zagreb) in Marko Elsner (Crvena zvezda), enega pa Milan Janković (Crvena zvezda) in Miloš Djelmaš (Partizan). Glasovalo je vseh 18 trenerjev prvoligaških ekip. Moštvo leta je sledeče: Miljuš, Brnović, Janković, Elsner, Šabanadžović, Djelmaš, Škoro, Pančev, Savičević, Tuce.

Carraro o nogometni borzi

Kaže, da bo predsednik CONI Franco Carraro vzpostavil staro metodo v zvezi s poletno nogometno borzo. Izjavil je namreč, da do kupčij ne sme priti med samim prvenstvom, kot se je dogajalo v minuli sezoni, temveč po končani sezoni.

Uspele sežanske rekreacijske igre

Na zaključni slovesnosti ob podelitvi priznanj delavskih športnih rekreacijskih iger za letošnje leto v sežanski občini, ki jih je priredil občinski sindikalni svet, so poudarili, da so udeleženci posameznih športnih disciplin dosegli zadovoljive rezultate.

Letos je bilo na sporedu enajst športnih panog. Razpisu se je odzvalo 50 sindikalnih organizacij, od tega 190 moških in 72 ženskih ekip.

REZULTATI

Košarka (moški): 1. Iskra Sežana, 2. SIP Krasmetal Sežana, 3. Cimos Senožeče. **Odbojka (ženske):** 1. Občina Sežana, 2. Vzgojno varstvena organizacija Sežana, 3. Zavod za pogozdovanje in melioracijo Krasa. **Odbojka (moški):** za sodelovanje je diplomo prejela Carinarnica Sežana. **Kegljanje (ženske):** 1. Elektro Sežana, 2. Carinarnica Sežana, 3. Tovarna pletenin Sežana. **Kegljanje (moški):** 1. postaja mejne milice Sežana, 2. Elektro Sežana, 3. TOZD za vzdrževanje voz in lokomotiv Divača. **Balinanje (moški):** 1. Obrtniki Sežana, 2. Elektro Sežana, 3. Elektroprenos Divača. **Streljanje (ženske):** ekipno - 1. Zavod za pogozdovanje in melioriacijo Krasa Sežana, 2. Skupščina Občine Sežana, 3. Mitol Sežana; posamezno - 1. A. Kočevar, 2. S. Peroci, 3. M. Rener. **Streljanje (moški):** ekipno - 1. TOZD za vleko vlakov Divača, 2. Društvo upokojencev Sežana, 3. Mitol Sežana; posamezno - A. Hreščak, 2. J. Ravbar, 3. Z. Grahor. **Kors (ženske):** 1.Kraški zidar in DSSS Sežana, 3. VVO Sežana. **Smučanje (ženske):** 1. Jadran, TOZD zunanja trgovina Sežana, 2. Tovarna pletenin Sežana, 3. Kompas Sežana. **Smučanje (moški):** 1. Elektroprenos Divača, 2. Strojna postaja Sežana, 3. Obrtniki Sežana. **Mali nogomet (moški):** 1. Kraški zidar, TOZD Gradbena operativa Sežana, 2. Krasmetal Sežana, 3. Carinarnica Sežana. **Namizni tenis (ženske):** 1. Jadran, TOZD Zunanja trgovina Sežana, 2. Kraški zidar, DSSS Sežana, 3. Občina Sežana. **Šah:** 1. Carinarnica Sežana, 2. Društvo upokojencev Sežana, 3. Postaja mejne milice Sežana.

EKIPNA UVRSTITEV

Moški: 1. Elektro Sežana. **Ženske:** 1. Občina Sežana.

Namizni tenis v Zgoniku

Še tesnejši stiki med Krasom in Borom

Pred nedavnim je v Zgoniku prišlo do namiznoteniškega srečanja med mladimi silami Bora in Krasa. Borovci so dosegli zelo vzpodbudne rezultate, ki so plod dveletnega treninga. Prva ekipa Bora je v postavi Lara Posega, Ana Bersan in Diego Borme s 7:2 premagala prvo postavo Krasa, ki so jo sestavljali Ivan Zidarič, Marko Zaccaria in Jadranka Blažina.

Druga ekipa Bora je ravnotako brez težav premagala mlajše krasovce.

Dvoboj je bil nadaljevanje dobrih odnosov med društvoma. Kaže, da bo prišlo do še tesnejšega sodelovanja, ki si ga člani Bora še posebej želijo. Trenerja obeh ekip sta se dogovorila za skupne treninge. To je seveda zelo spodbudno, saj le konkurenčnost in sodelovanje lahko pripeljeta do boljših dosežkov. (F. M.)

Košarka: jutri v promocijski ligi na Tržaškem in Goriškem

Borovci in domovci za sam vrh

NA TRŽAŠKEM

Po devetih kolih pokrajinskega košarkarskega promocijskega prvenstva lahko postavimo nekaj utemeljenih trditev. Na podlagi rezultatov, ki so jih dosegle posamezne ekipe, je moč sedaj sestaviti zanesljivejšo jakostno lestvico. Najmočnejše ekipe so tiste, ki se nahajajo na vrhu lestvice. Teh je pet, med temipa je treba poiskati ekipo, ki bo ob koncu lige napredovala in ostale tri, ki se bodo v »play-offu« potegovale za prestop. Bor Radenska in Polet sodita v »udarno petico« in bilo bi prav lepo, če bi se v ligaško končnico uvrstila oba naša predstavnika. Sicer pa je za tovrstna razmišljanja mogoče še prezgodaj. Sredi razpredelnice najdemo z istim seštevkom točk štiri postave srednje jakosti, med katere se je znašel tudi Kontovel Electronic Shop, deloma kot posledica raznovrstnih poškodb (D. Starc, C. Čuk), obveznosti vojaškega tipa (L. Emili), pa še zaradi nepotrebnih izključitev in kazni. Glavni vzrok za poprečno vrednost Kontovelcev na sedanjih nastopih pa gre pripisati tudi (ali predvsem) dejstvu, da so Ivo Starc in tovariši letos res prepričljivo zaigrali le dvakrat. V tem večje škripce prehaja Breg Adriatherm, ki čepi pri dnu točkovne razvrstitve z borima dvema zmagama. Pomanjkljiva telesna priprava in drugi faktorji psihične narave so prvi povzročitelji težavnega in neugodnega stanja brežanske vrste, ki se bo morala slejkoprej sprijazniti z dejstvom, da jo pred izpadom lahko rešijo le nove zmage.

Jutrišnje 10. kolo bo tudi zadnje letos. Po novoletni prekinitvi bo na sporedu še 11. kolo, nakar se bo že začel povratni krog tekmovanj. Za spremembo bodo košarkarji naših zastopnikov soudeleženi pri težkih preizkušnjah tik pred obdobjem božične sproščenosti. Breg Adriatherm bo proti Ferroviariu napel vse sile, zato da bi prihajajoče novo leto lahko začel z merico optimizma. Bor Radenska se bo skušal od starega leta posloviti s prvim mestom na začasni lestvici, namero pa mu bo skušal preprečiti Libertas. (Cancia)

NA GORIŠKEM

Domovci bodo jutri gostili ekipo Gradeža, ki trenutno zaseda prvo mesto na skupni lestvici v družbi Ardite (ki ima sicer srečanje manj), Albe Magazzini Gioia in Doma. To bo osrednje srečanje tega 6. kola in bo odločalo, kdo se bo še potegoval za najvišje mesto.

Semoličevi varovanci so v prešnjem kolu brez večjih težav premagali zadnjeuvščeni Fortitudo. Nasprotniku so nasuli kar 115 košev, saj so v napadu zaigrali res enkratno. Odstotek v metih na koš je bil dober, v obrambi pa so se »belo-rdeči« požrtvovalno borili. Prepričljiv nastop Nanuta in Puiattija sta povsem dobrodošla pred težkim jutrišnjim srečanjem.

Jutrišnje srečanje bo torej izredno pomembno za obe ekipi. Naši fantje so prepričani o lastni zmagi, toda nasprotnik prihaja v Gorico zelo motiviran. Vsekakor bo v telovadnici Kulturnega doma res zanimiva košarkarska predstava, pričela pa se bo ob 20. uri.

M. Čubej

MLADINSKA KOŠARKA

V kadetskem prvenstvu bo postava Bora Adriaimpex igrala doma proti tržaškemu Santosu. Furlanovi varovanci so v tem srečanju favoriti. Vlogo favorita bodo prevzeli tudi Kontovelovi kadeti, ki se bodo v nedeljo v gosteh pomerili s Stello Azzurro. V prvenstvu naraščajnikov bo do januarja ligaška prekinitev.

Naše ekipe pa so na vsej fronti aktivno v prvenstvu dečkov. V A skupini bo nabrežinski Sokol sprejel v goste poprečno ekipo CGI-ANCIFAP, moštvo Bora Indules pa se bo na domačih tleh spoprijelo z Libertasom.

V skupini B bo Kontovel Electronic Shop jurišal na zmago proti Santosu, Breg Adriatherm pa bo gostoval proti solidni peterki Ricreatori. (Cancia)

Mladinska odbojka na Goriškem

Sočanom derbi under 16

UNDER 18 MOŠKI

V 11. kolu je Naš prapor Val zmagal na domačih tleh. Tako je dosegel na lestvici neposrednega tekmeca Acli Ronchi, ki je tokrat počival.

IZIDI 11. KOLA: Fincantieri - S. Luigi odložena; Pall. Grado - Intrepida 0:3; Naš prapor Val - Futura Torriana 3:0.

LESTVICA: Naš prapor Val in Acli Ronchi 18, S. Luigi 10, Futura Torriana in Fincantieri 4, Intrepida 3, Grado 1.

IZID 12. KOLA: Acli Ronchi - Naš prapor Val 3:0.

UNDER 16 MOŠKI

V 6. kolu je bilo najvažnejše srečanje med Sočo Sobema in Olympio. Soča je premagala Goričane v petem setu. Drugi slovenski predstavnik v tej ligi Naš prapor Val je gladko zmagal v Turjaku.

IZIDI 6. KOLA: Soča Sobema - Olympia 3:2; Lib. Cormons - Fincantieri 3:1; Lib. Turriaco - Naš prapor Val 0:3; S. Luigi - Futura Torriana 3:0. Počival je Acli Ronchi.

LESTVICA: S. Luigi in Naš prapor Val 10, Futura Torriana in Acli Ronchi 6, Soča Sobema 5, Olympia 4, Cormons in Fincantieri 2, Lib. Turriaco 0.

IZID 7. KOLA: Olympia - Pall. Ronchi 3:1.

UNDER 16 ŽENSKE

V 6. kolu moramo zabeležiti zmago Agoresta na domačih tleh. Predstavnice Doma Agorest pa so zabeležile nov poraz. Cormons je bil namreč pretrd oreh za naše mlade igralke.

IZIDI 6. KOLA: Agorest - Pall. Farra 3:1; Lib. Cormons - Dom Agorest 3:0; Pall. Mossa - Morarese neodigrana; S. Luigi je počival.

LESTVICA: Lib Cormons 10, S. Luigi 8, Pall. Farra, Pall. Mossa, Sovodnje Agorest in Morarese 4, Dom Agorest 0.

LIBERTAS KRMIN - AGOREST 3:1 (15:1; 11: 15; 15:10; 15:12)

AGOREST: Furlan, Lovisutti, Krašček, Tomšič, Pavšič, Grillo, Florenin, Rinelli.

Združena ekipa Agorest je v 7. kolu nerodno izgubila v Krminu s prvim na lestvici. Razen v prvem setu, ko so gostiteljice povsem nadigrale slovensko ekipo, je bila tekma izenačena, a Krminčanke so bile bolj zanesljive v ključnih trenutkih in na servisu. Kljub porazu so igralke Agoresta dokazale, da znajo predvajati učinkovito igro. Menimo, da si bodo v povratnem delu prvenstva z večjo odločnostjo, predvsem na servisu, priborile več zmag.

(P. I.)

Balinanje: v Ozeljanu tradicionalno srečanje

Klub Tabor boljši od Danice z Vrha

V Ozeljanu so se na tradicionalnem, tokrat že 4. po vrsti, prijateljskem srečanju pomerili balinarji domačega kluba Tabor in zamejskega balinarskega društva Danica z Vrha.

Kot je v pozdravnem nagovoru povdaril predsednik domačega kluba, ta srečanja balinarjev že preraščajo športne okvire, saj vse bolj postajajo srečanja vseh krajanov Ozeljana in Vrha.

Čeprav ob takšnih priložnostih rezultati niso najbolj pomembni, naj vseeno povemo, da so v obeh igrah četverk bili boljši domači balinarji, prav tako pa je bila uspešnejša domača ženska vrsta.

Ervin Čurlič

Darujte v sklad

Mitje Čuka

Na »1. maju« rekreacija tudi v jutranjih urah

Značilnost ene od rekreacijskih skupin, ki vadijo pod streho stadiona »Prvi maj«, je vadba v jutranjih urah. Z izjemo drugih kolektivov, ki vadijo največkrat v skoraj nemogočih večernih urah, se ob sredah zbere pri Boru do 15 žensk v jutranjih urah.

Urnik v glavnem izloča klasične poklice s celodnevnim delovnim časom. Udeleženke jutranje telovadbe so zato gospodinje, ki najdejo med kopico opravkov prosto uro, ali pa šolnice, ki v tem času nimajo učnih ur.

Z majhno izjemo niso članice te skupine bivše športnice in ure vadbe zato ne obsegajo iger z žogo. Telovadba vsebuje vaje za sprostitev, razgibanost in moč, poteka pa pod strokovnim vodstvom profesorice Loredane Kralj. Dejstvo, da rekreativke niso bivše športnice, dokazuje, da je želja po telesni vadbi prodrla tudi izven kroga prepričanih športnic.

(Na sliki: skupina rekreativk na »1. maju« s profesorico Loredano Kralj).

obvestila

SPDT
prireja v nedeljah, 11., 18., 25. januarja in 1. februarja 1987 SMUČARSKI TEČAJ za člane društva. Vpisovanje na sedežu društva (Ul. sv. Frančiška 20/III. nad.) ob ponedeljkih od 19. do 21. ure ter DANES, 19., OD 19. DO 21. URE, in jutri, 20. t. m., OD 10. DO 13. URE. Tečaj bo v Ravascletu oz. na Zoncolanu, odhod avtobusov pa ob 6.30 izpred tržaške sodnijske palače (Foro Ulpiano).

SMUČARSKI ODSEK ŠD BREG
organizira v dneh 11., 18., 25. januarja in 1. februarja smučarske izlete s tečaji za začetnike v Sappado (2-krat), Forni di Sopra in Arnoldstein (Avstrija). Vpisovanje še danes, 19. t. m., od 20.30 od 21.30 v društvenem sedežu. Istočasno bo deloval servis za popravilo smučarske opreme.

ŠD MLADINA
obvešča, da bo odhod na zimovanje jutri, 20. decembra, ob 14.30 izpred Hranilnice na Občinah. Obvezna osebna slika za tedensko smučarsko karto.

PRIMOTOR KLUB
vabi svoje člane, da se udeležijo skupnega silvestrovanja. Rezervacije zbira glavni organizator Robi Slavec tudi po telefonu (228118) vsak dan od 18. ure dalje.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Smučarsko delovanje SPDT

Vpisovanje na letošnji redni tradicionalni smučarski tečaj SPDT bo danes, 19., od 19.00 do 21.00, ter jutri od 10. do 13. ure na sedežu društva (Ul. sv. Frančiška 20/3. nad.). Tečaj, ki je namenjen začetnikom (dijakom), začetnikom (odraslim) ter tistim, ki že znajo smučati, bo v Ravascletu oz. na Zoncolanu v nedeljah 11., 18. in 25. januarja ter 1. februarja 1987.

Cene so nespremenjene že tri leta, organizator pa poskrbi tudi za varstvo osnovnošolskih otrok, ki imajo probleme glede spremstva. V tem primeru je obvezno včlanjenje v smučarsko zvezo FISI. Odhod avtobusov bo točno ob 6.30 izpred sodnijske palače na Trgu Ulpiano v Trstu. Člani in tečajniki imajo popust na dnevnih kartah.

V Baški grapi odkrili spominsko obeležje Zorku Jelinčiču

To nedeljo so na Ilovici v Podmelcu v Baški grapi odkrili spominsko ploščo povojnemu ustanovitelju in prvemu predsedniku SPDT Zorku Jelinčiču, ki je v tem kraju preživel svojo mladost. Slovesnost, ki so jo pripravili domači učitelji v okviru Krajevne skupnosti Kneža s pomočjo in na pobudo Kluba starih goriških študentov, je bila praznik celotne Baške grape.

Omenili bi le osrednji slavnostni govor, ki ga je imel direktor novogoriškega muzeja zgodovinar dr. Branko Marušič. Med drugim je povedal sledeče: »Vprašujemo se, kaj nam je danes Zorko Jelinčič? Je morda le lik iz naše preteklosti, ki ga iz našega spomina občasno budimo? Nam je morda kaj več? Vzor idealista, dobrega človeka in prijatelja? Ali pooseblja primorskega človeka dvajsetega stoletja? Je morda primer strpnosti in idejnega sožitja? Trpeči, morda vedno le nerazumljeni glasnik pravičnosti in dobrote? Težko si bomo dali primeren odgovor, če nam je ta sicer sploh potreben. Nekaj pa je vendar kot pribito. Jelinčič zrcali podobo primorskih razmer našega stoletja. Te so hodile svoja pota in ustvarjale svojevrstne posebnosti. Jelinčič jih je doživljal in soustvarjal ne zato ker je želel biti voditelj, marveč zato ker je čutil z ljudstvom, ki mu je pripadal.«

Predsmučarska in rekreacijska telovadba SPDT

Drevi se nadaljuje predsmučarska in rekreacijska telovadba SPDT, ki jo na Liceju Prešeren (Vrdelska cesta 13/2) vsak petek ob 20.30 vodi Davor Zupančič. Telovadba se odvija že mnogo let , traja pa tja do poletja. Mnogo sezon jo je vodil Giani Furlanič, lani Rado Gruden, letos pa jo je prevzel alpinist Zupančič.

Mount Everest: rekordno hiter vzpon in sestop

Vse bolj se vrstijo hitri vzponi izredno pripravljenih alpinistov na najvišje gore sveta. Še pred nekaj leti si kaj takega skoraj ni mogoče zamisliti. Toda predhodna aklimatizacija je seveda nujna. Poleg tega pa imajo takšni vzponi seveda še eno veliko prednost. Predvsem je možnost za spremembo vremena manjša, manj časa so alpinisti izpostavljeni tudi drugim objektivnim nevarnostim.

Vendar so za takšne vzpone potrebne posebne kvalitete. Erhard Loretan in Jean Triollet sta začela vzpon konec avgusta, in sicer po severni steni, iz kitajske strani torej. Odločila sta se za Horbeinov direktni ozebnik, ozebnik, ki pravzaprav poteka čez vso severno steno od vrha do tal in so ga prvi splezali Japonci leta 1980.

Švicar in Francoz sta s smučmi prišla pod steno 28. avgusta in potem počivala cel dan. Začela sta šele ob 23. uri in plezala celo noč. Velik del naslednjega dne sta počivala pred naskokom na vrh, ki sta ga dosegla ob 14. uri dne 30. avgusta. Na vrhu sta ostala uro in pol, nato pa je sledil prav gotovo najhitrejši sestop z vrha strehe sveta. Za isto pot nazaj v odličnih razmerah sta potrebovala točno tri ure in pol! Lansko jesen je ista naveza opravila podobna hitra vzpona na K2 in na Daulagiri. Do začetka ozebnika je bil z njima tudi Pierre Beghiun, ki pa se je potem zaradi velike utrujenosti obrnil. Za Loretana je bil to že deveti osvojeni vrh preko 8000 metrov.

bogata izbira zimske opreme
START sport
OPČINE — Narodna ul. 87 Tel.: 213193
PROSEK 551 Tel.: 251040

FOTOREX HERMES PROGRESS
COPY
REGISTRSKE BLAGAJNE HERMES
z dvema seštevkoma 1.750.000 lir + IVA
s štirimi seštevki 1.950.000 lir + IVA
Prodaja in servis: TRST - Drev. XX. septembra 62 - Tel. 040/577626

danes igra za vas - danes igra za vas

Vojko Lazar

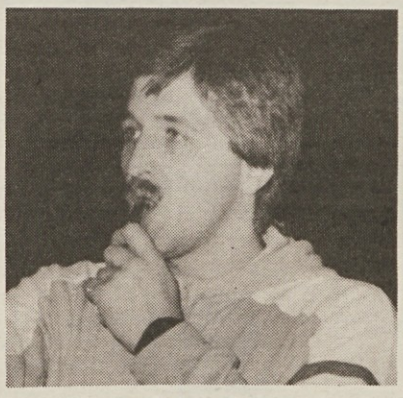

Vojko Lazar (letnik 1954) iz Kozine se ukvarja z rokometom polnih 21 let. Začel je nastopati pri rokometnem klubu Jadran, kjer je ostal vsa leta do odhoda v Italijo. Za domači klub je dosegel preko tri tisoč golov. Več let je igral v mladinski in članski reprezentanci Slovenije, od leta 1977 je z Jadranom nastopal v 2. zvezni ligi. V zadnjem obdobju se je posvetil trenerskemu poslu in letos vadi mladinsko in člansko vrsto Krasa Trimac. Prejšnji teden je Miladin Černe pravilno napovedal 8 izidov.

totocalcio

Atalanta - Avellino	X		
Brescia - Verona	X		
Empoli - Udinese	1	X	2
Inter - Ascoli	1		
Napoli - Como	1		
Roma - Milan	1	X	
Sampdoria - Juventus	1	X	2
Torino - Fiorentina	1	X	
Cagliari - Lazio	X		
Pescara - Messina	X		
Taranto - Bari	X		
Lucchese - Piacenza	1	X	
Perugia - Ternana	1	X	

konjske dirke

V prvi skupini poskusimo z zavezникoma Concoper in Zogoto (sk. 1), ki imata dobro mesto na startu. V skupini (X) je v odlični formi Bruscolino. V skupini (2) bodimo pozorni na Carpanedola.

V Bologni je Cagione (sk. 1) navajen na tak tip tekmovanja, saj je zelo hiter v skupini. V skupini X verjamemo v Chiolo, ki je v veliki formi. Becollo (sk. 2) bi lahko bil pravo presenečenje.

V Firencah je v prvi skupini Calimbra dobra, v drugi skupini pa bi lahko bila zelo nevarna Corisanda. Belloncii bi lahko uspel dober start.

Za tekmovanje v Turinu je težka katerakoli napoved, saj so vsi konji kar solidni. Girovago (sk. X) je verjetno najboljši konj, v sk. 1 pa je dober Dervio. Vedno v skupini X bi omenili kvalitetno Didus Mp.

Težko si lahko razlagamo tekmo v Trstu. V sk. X je najverjetnejši favorit Donato Gius, v sk. 1 bi omenili Adra, v skupini 2 pa poskusimo pozitivnega Bagnapala.

V Livornu menimo, da je najboljši Felicite Somme, ki je zelo vzdržen (sk. 2). V sk. 1 moramo biti pozorni na Enrico Massei, v sk. X pa na Amarello, ki ima dober sprint.

DIRKA TRIS

Trije konji so naši favoriti in sicer Castoro Gd (18), Balmon (2) in Harlov (4).

Za sistemiste: Durk Handver (št. 22), Montagneux (21) in Calamato (14).

totip

1. —	prvi	1	
	drugi	X	1
2. —	prvi	1	
	drugi	X	2
3. —	prvi	1	2
	drugi	2	1
4. —	prvi	X	1
	drugi	X	
5. —	prvi	X	
	drugi	1	2
6. —	prvi	2	
	drugi	1	X

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 120.- din, naročnina za zasebnike mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

19. decembra 1986

Medtem ko potrošniki in trgovci čakajo na »trinajsto«

Priporočilo prometne policije: za praznike več previdnosti!

RIM — »Med prazniki je vsaka ura pravšnja za odhod«; »Dobro potovanje je vprašanje časa«. Tako se glasita gesli, ki ju je avtocestna družba včeraj predstavila na tiskovni konferenci, med katero je opozorila na nevarnosti, s katerimi se bodo avtomobilisti in vsi, ki bodo potovali po cestah, srečevali med bližnjimi prazničnimi dnevi.

Izračunali so namreč, da bo letos od 6 do 7 odstotkov večji promet in da bo na 2.675 km italijanskih avtocest med 22. in 24. decembrom krožilo okoli milijon vozil. Od približno pet milijonov oseb, ki se bodo med počitnicami odpravile na krajša ali daljša potovanja, jih bo veliki odstotek uporabljal prav avtocestno omrežje. Nevarnost za nesreče bo večja, če bodo vremenske razmere slabe. Najbolj kritičen čas je v torek od 17. do 20. ure, na božični večer in 23. decembra od 8. do 11. ure. Poln pasti je tudi jutranji in popoldansko-večerni čas v razdobju 20. - 24. december in 2. -4. januar.

Preden se odpravljajo na pot, naj po priporočilih uprave za ceste in cestne policije vozniki namestijo meglenke na sprednjem in zadnjem koncu avta, ugotovijo naj, ali so gume v dobrem stanju, ali delujejo zavore, oskrbijo naj si zimsko opremo (verige), med vožnjo pa naj upoštevajo zavorno razdaljo.

Od 21. decembra dalje bo družba za avtoceste razdeljevala brošuro z navodili o zimski vožnji, okrepila bo število oseb in vozni park in nekatere avtoceste označila z velikimi belimi puščicami v razdalji 40 metrov, ki bodo vozniku služile v primeru megle.

Velika uganka je letošnje trošenje »trinajste« in denarja na splošno med sedanjimi prazniki. Po sodbi Zveze potrošniških zadrug, največje razdelilne jestvinske mreže v Italiji, bo letošnje božično kosilo stalo 2,5 odstotka manj kot lani. Njen predsednik Ivano Barberini je za prihodnje leto napovedal 4,7-odstotni povišek za vse proizvodne sektorje, kar je nad napovedano stopnjo inflacije.

Trgovci z vsemogočimi domislicami izzivajo potrošnike. Polagajo jim preproge pri vhodih, krasijo izložbe, kjer se vse leskeče in piše v škrlatnih barvah. Vejo pač, da bodo Italijani spet globoko segli v žep. Za praznike so se tudi dobro založili, posebno tisti, ki prodajajo igrače. Po dosedanjih kupčijah sodeč, se vračajo stari okusi. Otrokom so spet všeč električni vlaki, lutke, kocke za sestavljanje raznih likov, ki so bolj živih barv in v nekaterih primerih opremeljene z elektronskimi napravami.

Kar zadeva hrano, je najbolj poskočila cena pršuta: v primerjavi z lanskim letom kar za 50 odstotkov. Narašča povpraševanje po lososu, kaviarju, jastogu, tartufnem olju in ekzotičnem sadju.

Toda velika večina se bo zadovoljila s preprostejšo — in bolj zdravo hrano.

Neobičajna letalska nesreča

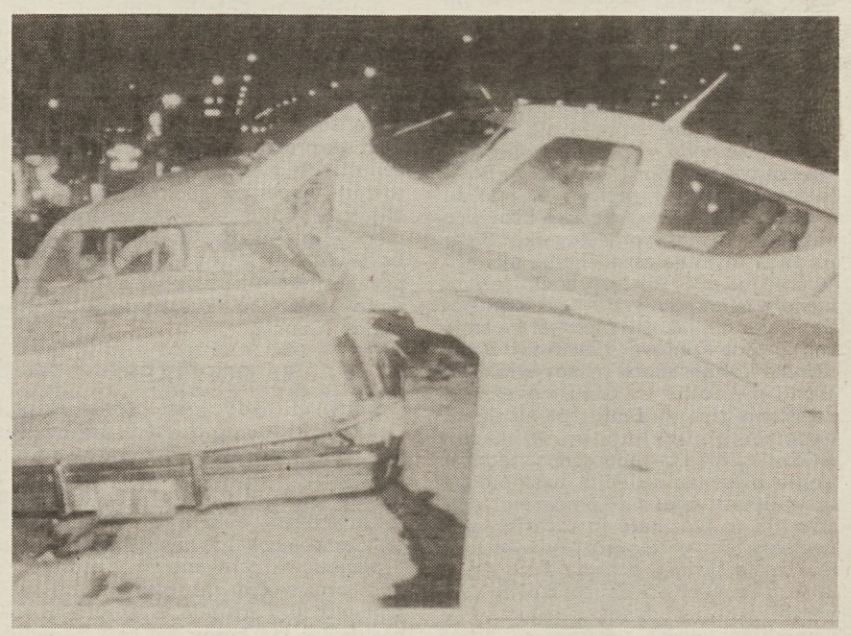

Na losangeleškem občinskem letališču je med pristankom prišlo do neobičajne nesreče, ker ni pilot nekega turističnega letala odvzel plina in silovito trčil v parkirani avtomobil in pri tem vanj stisnil pešca. Težje sta bila ranjena šofer avtomobila in pešec, pilot pa je zadobil le nekaj prask.

(Telefoto AP)

Kar milijon lir za dva kruhka

BONN — Ob avtocesti Nürenberg-Würzburg v Geiselwindu na Bavarskem je lepa restavracija s prostranim parkiriščem. Lastnik je Nemec. Pred letom dni so v njeni bližini odprli še eno restavracijo, katere lastnik pa je Američan. Od tedaj zahaja vanjo veliko ameriških vojakov, kar je tudi naravno. Malce nenavadno pa je, da se pripeljejo s helikopterjem, a na moč čudno, da helikopter položijo na parkirišče sosedne restavracije. Doslej si je ta špas privoščilo osem helikopterskih posadk in zadnja jo je izkupila.

Prizadeti gostinec je bil namreč vsega že sit in je lepo prijavil policiji ameriška vojaka, ki sta šla v »ameriško« restavracijo na sendvič s hamburgerjem, še prej pa seveda parkirala pri njem helikopter. Ameriške vojaške oblasti so jima naložile nekaj nad 1.400 mark (milijon lir) globe zaradi neustrezne rabe helikopterja.

Zaradi protislovij in nesmotrnosti v dosedanji ureditvi

SZ kliče upokojence na aktivno delo

MOSKVA — *Sovjetska zveza ima 56-milijonsko armado upokojencev, ki se je v zadnjih 30 letih početverila. Samo v Moskvi imajo 1,89 milijona upokojenih, leta 2.000 pa bo vsak peti Moskovčan med »veterani«, kot jim tu pravijo, medtem ko bo pritok novih, mladih delovnih moči znatno pod številom tistih, ki se bodo vsako leto upokojili. Kako pritegniti upokojence v aktivno delo? To je očitno osrednji problem, ki je sovjetsko politično vodstvo napeljal na zamisel, da ustanovi vsezvezno organizacijo veteranov vojne in dela.*

»V naši državi imamo najnižjo starostno mejo za upokojitev, milijoni ljudi pa jo presežejo, ohranjajo ne le zavidanja vredno sposobnost za delo, marveč to tudi želijo,« je v imenu partijskega vodstva rekel zbranim veteranom sekretar CK KPSZ Georgij Razumovski ter v isti sapi pokritiziral direktorje podjetij in vodje kadrovskih služb, da so brezbrižni do tega velikanskega delovnega fonda.

Kakšen pa je potemtakem ta najnižji staž, ki je potreben za upokojitev? Enotnega odgovora na to vprašanje sovjetski pravniki nimajo, češ da je tolikšna poplava predpisov, ki urejajo upokojitev po posameznih panogah, poklicih in z vidika udeležbe v veliki domovinski vojni, dela na severu ali na Daljnem vzhodu... da velja skorajda pravilo, da se sovjetski državljan lahko upokoji že zelo mlad in z zelo nizkim stažem. Vsekakor pa je najnižji delovni staž 15 let.

Sovjetski delovni človek je šele leta 1956 dobil pravico do pokojnine. Takrat mu je prinesla reci in piši 15 rubljev. Do leta 1964 so zaposleni upokojenci dobivali le plačo, ki so si jo zaslužili in ki je bila nižja Že zato, ker niso mogli več opravljati poprejšnjega dela. Sedanji režim velja od leta 1970 in postavlja gornje meje zaslužkov tako togo, da velikansko večino upokojencev bodisi sploh odbija od zaposlitve, ali pa jih sili v to, da delajo na črno.

Pogled na moskovsko ulico že pove, da živijo sovjetski upokojenci zelo skromno. Vsekakor to velja za resnično stare ljudi. Po drugi strani pa se med upokojenci najdejo tudi taki, ki po starosti sploh ne bi sodili mednje - ker pa jim zakonski predpisi omogočajo doseči večji celotni zaslužek, če se upokojijo in dodatno zaposlijo, pač niso neumni, da se takih možnosti ne bi poslužili.

Državni komite za delo pa tudi ni tako slabo obveščen, da ne bi spoznal dejstev. Dejstva pa mu povedo, da se prav v zadnjem letu pred upokojitvijo milijoni premeščajo na boljše plačano delovno mesto ali pa se nenadoma izkažejo kot zelo sposobni in učinkoviti delavci. Gre namreč za to, da zakonodaja dopušča dve merili za izračun penzije: bodisi pet let povprečja v zadnjih desetih letih dela ali pa kar povprečna plača zadnjega leta delovnega razmerja. Prav ta zadnja možnost je tista, ki preganja milijonsko armado zaposlenih, da si iščejo čim višja povprečja.

Časopisni članki odkrivajo ogorčene reakcije delavcev na račun nenadnih »odkritij« starih uspešnikov. Očitno se kar množično dogaja, da je Ivan Ivanovič vse življenje lenaril - ko se mu pač ni splačalo pehati se za borni zaslužek - da pa v zadnjem letu pred upokojitvijo blesti kot rekorder v izpolnjevanju norm. To seveda kvari mir njegovim mlajšim delovnim tovarišem, ki se ničesar bolj ne bojijo, kot tega, da bi jim kdo odkril, da imajo nerealno nizke delovne norme. Upokojitev se tudi zaradi tega kar pogosto odvija prej v ozračju napetosti in zavisti kot pa da bi sodelavci pospremili svojega starega tovariša s tovariškimi čustvi.

Partija je že ukazala pripraviti nov zakon o upokojitvi. Čeprav tega uradni predstavniki vlade ne povedo naravnost, pa je očitno, da bo nova zakonodaja povišala delovni staž za upokojitev, odpravila enoletno povprečje plač kot merilo za pokojnino in nasploh povezovala penzijo z delovno prizadevnostjo.

ANTON RUPNIK

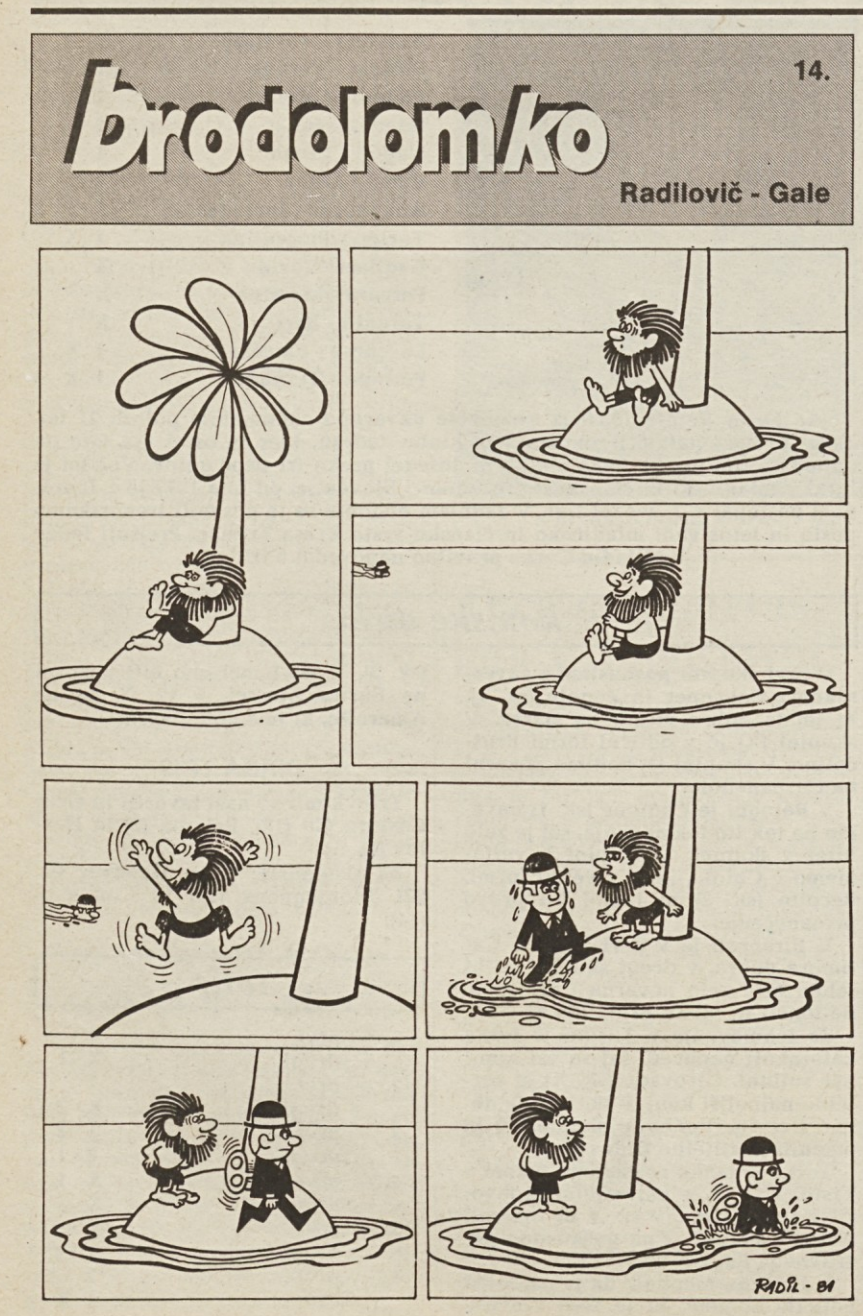

Razsodba proti Franciji ker je izgnala Bozana

STRASBOURG — Ko je Francija izgnala v Švico Lorenza Bozana, namesto da bi ga izročila Italiji zaradi umora Milene Sutter, je kršila evropsko konvencijo o človekovih pravicah. Tako meni evropsko razsodišče za človekove pravice, katerega razsodbe so zavezujoče, vendar ne v tem primeru, kajti nad Bozanom nima francosko sodstvo nobene oblasti več. Razsodba je torej le moralna, za Pariz pa vseeno neprijetna.

Plavolasca iz Genove, kot tudi nazivajo Bozana, je italijanska policija aretirala maja 1971 zaradi ugrabitve in uboja Milene, hčerke tovarnarja z italijanskim in švicarskim državljanstvom Sutterja (loščilo za obutev). Leta 1973 ga je sodišče oprostilo, tik pred prizivnim procesom pa je Bozano zbežal v Francijo in se začasno izognil ječi, saj je bil v odsotnosti obsojen na dosmrtno kazen. Francozi so ga aretirali leta 1979 v Limogesu in zaprli, niso pa hoteli sprejeti italijanske zahteve o ekstradiciji, češ da je razsodba v odsotnosti obtoženca v nasprotju s francoskimi določili o javnem redu. To je nazadnje narekovalo notranjemu ministru, da se je odločil za izgon Bozana v Švico, ki pa jo veže na Italijo sporazum o izročitvi. Švicarji so tako morilca zaupali italijanski policiji leta 1980 in od takrat obsojeni sedi za zapahi kaznilnice na otoku Elba.

Moralna obsodba Francije je za Pariz prva, odkar je leta 1981 ratificiral pravico zasebnikov do priziva pri strasbourškem razsodišču, kakor je to storil leta 1982 Bozano.

Neznanci oropali bančni avto

SAN GIOVANNI ROTONDO (Foggia) — Pet roparjev, oboroženih z revolverji in puškami s prežaganimi cevmi, je včeraj ukradlo 250 milijonov v gotovini in čeke denarnega zavoda Banco del Salento za eno milijardo lir.

Po prvih ugotovitvah so neznani roparji s svojim vozilom trčili ob ritmo, s katerim sta zaprisežena čuvaja 50-letni Vincenzo Taurino in 36-letni Antonio Perdono, oba iz Foggie, prevažala denar in čeke, namenjene bankam in poštnim uradom.

Kot so ugotovili v preiskavi, ki so jo uvedli karabinjerji, so roparji po trčenju obkolili ritmo, razorožili oba bančna uslužbenca in se po opravljenem »delu« odpeljali z njunim avtomobilom.

Znameniti portret Mone Lize (Gioconde) avtoportret samega Leonarda da Vincija?
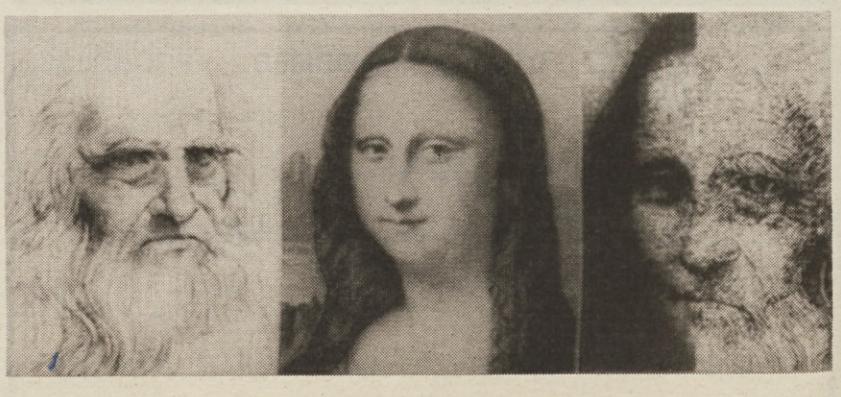
NEW YORK — *Izvedenka za kompjuterske raziskave Lilian Schwartz je ugotovila, da ni znameniti portret Mone Lize nič drugega kot avtoportret samega Leonarda da Vincija. Dokaz tega naj bi bila slika na desni, ki je kompjuterska primerjava med umetnikovim avtoportretom (na levi) in portretom Mone Lize ali Gioconde (na sredi). Ta je bila žena Francesca del Giocondo iz Firenc, kjer se je Leonardo izšolal v Verrocchiovi delavnici in od koder so njegova zgodnja dela. Nasmeh Gioconde je izzval veliko ugibanj pa tudi kakšen, vic ta je nasmeh pripisal dejstvu, da je ženska noseča, drugi pa njeni sreči, ko je zvedela, da ne...*